

2022

Årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2022

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

SV

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/Pages/ContactForm.aspx

Webbplats: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditors

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2023

PDF ISBN 978-92-849-0084-8 doi:10.2865/380825 QJ-09-23-159-SV-N

Innehåll

Kapitel 1 EU:s gemensamma företag och revisionsrättens revision	5
Inledning	6
EU:s gemensamma företag	8
Gemensamma företag med verksamhet inom EU:s fleråriga program för forskning och innovation	8
Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi	14
De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser 2022	15
Arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet	16
Vår revision	18
Vi avger en revisionsförklaring för varje gemensamt företag	18
Vi använder revisionsarbete som utförts av andra oberoende revisorer	18
Vår revisionsmetod bygger på bedömningen av centrala risker	19
Vår revisionsmetod för bidragsutbetalningar	21
Kapitel 2 Översikt över granskningsresultaten	23
Inledning	24
Uttalanden utan reservation för samtliga gemensamma företag	25
Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag	25
Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper	26
Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper	26

Förbättringar krävs på flera områden	27
Brister i genomförandet av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprogram	27
Bland små och medelstora företag och nya stödmottagare är risken högre att det förekommer fel i redovisningen av personalkostnader	32
EuroHPC kommer inte att uppnå sina rekryteringsmål	33
Fortsatt instabilitet i F4E:s högsta ledning	33
Brister i F4E:s kontraktsförvaltning	33
De gemensamma företagen har följt upp våra iakttagelser från tidigare år i de flesta avseenden	35
De gemensamma företagens ram för riskbaserade kontroller av bidragsgenomförandet är ännu inte tillräckligt utvecklad	37
Metod för vår horisontella granskning	37
Hälften av de gemensamma företagen saknade en strukturerad riskbaserad strategi för förhandskontroller av Horisont 2020-bidrag	37
De flesta gemensamma företag har ännu inte tagit fram en strategi för riskbaserad efterhandsrevision av bidragsutbetalningar från Horisont 2020	41
Det har blivit ännu viktigare för de gemensamma företagen att genomföra sina specifika riskbaserade strategier för bidragsförvaltning inom Horisont Europa	45
Andra publikationer som berör gemensamma företag som revisionsrätten har offentliggjort	48
Kapitel 3 Revisionsförklaringar om EU:s gemensamma företag	52
3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna	53
Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram	57
3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3	58
3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart	67

3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa	77
3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas	86
3.6. Det gemensamma företaget för viktig digital teknik	96
3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa	107
3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar	118
3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)	127
Det gemensamma företaget med verksamhet inom Euratom	142
3.10. Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)	143
Förkortningar	157

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 1

EU:s gemensamma företag och revisionsrättens revision

Inledning

1.1. Europeiska revisionsrätten är extern revisor av EU:s finanser¹. I den egenskapen agerar vi som oberoende väktare av EU-medborgarnas ekonomiska intressen genom att bidra till att förbättra EU:s ekonomiska förvaltning. Mer information om vårt arbete finns i våra verksamhetsrapporter, årsrapporter om genomförandet av EU:s budget, särskilda rapporter, översikter och yttranden över ny eller uppdaterad EU-lagstiftning eller över andra beslut med effekter på den ekonomiska förvaltningen.

1.2. Inom ramen för detta uppdrag granskar vi årsredovisningen och de underliggande transaktionerna för EU:s gemensamma företag som är EU-organ inrättade genom artiklarna 187 och 188 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och, när det gäller det gemensamma företaget för lter och utveckling av fusionsenergi (F4E), artiklarna 45–51 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget).

1.3. I denna rapport presenteras resultaten av vår revision av de gemensamma företagen för budgetåret 2022. Rapporten är strukturerad enligt följande:

- I kapitel 1 beskrivs de gemensamma företagen och vår revision.
- I kapitel 2 presenteras de övergripande granskningsresultaten och en analys av de gemensamma företagens system för riskbaserade kontroller av bidragsgenomförandet.
- Kapitel 3 innehåller revisionsförklaringen för var och en av de nio gemensamma företagen (se [figur 1.4](#)) med våra uttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar och om lagligheten och korrektheten i de underliggande intäkterna och betalningarna, liksom alla kommentarer och iakttagelser som inte påverkar uttalandena.

1.4. Sammantaget bekräftar vår revision av de nio gemensamma företagen för det budgetår som slutade den 31 december 2022 liknande resultat som rapporterats de föregående åren. I de revisionsförklaringar som utfärdats för vart och ett av de gemensamma företagen har vi

- gjort uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för nio gemensamma företag,

¹ Artiklarna 285–287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) (EUT C 202, 7.6.2016, s. 1).

- o gjort uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna för nio gemensamma företag.

1.5. Vi har dock lyft fram viktig information för läsaren i punkterna under övriga upplysningar eller upplysningar av särskild betydelse och gjort iakttagelser där vi identifierat områden med utrymme för förbättringar utan att det påverkar revisionsuttalandena.

EU:s gemensamma företag

1.6. Gemensamma företag är partnerskap mellan EU, som företräds av kommissionen, och privata partner från näringslivet och forskningsorganisationer. I vissa fall är även mellanstatliga organisationer och deltagande stater involverade. De gemensamma företagens främsta uppgift är att främja omvandlingen av vetenskaplig kunskap till säljbara banbrytande innovationer inom ramen för en strategisk vision som delas av partnerna. Dessutom bör de gemensamma företagen möta samhällsutmaningar i Europa som näringslivet för närvarande inte möter i tillräcklig utsträckning.

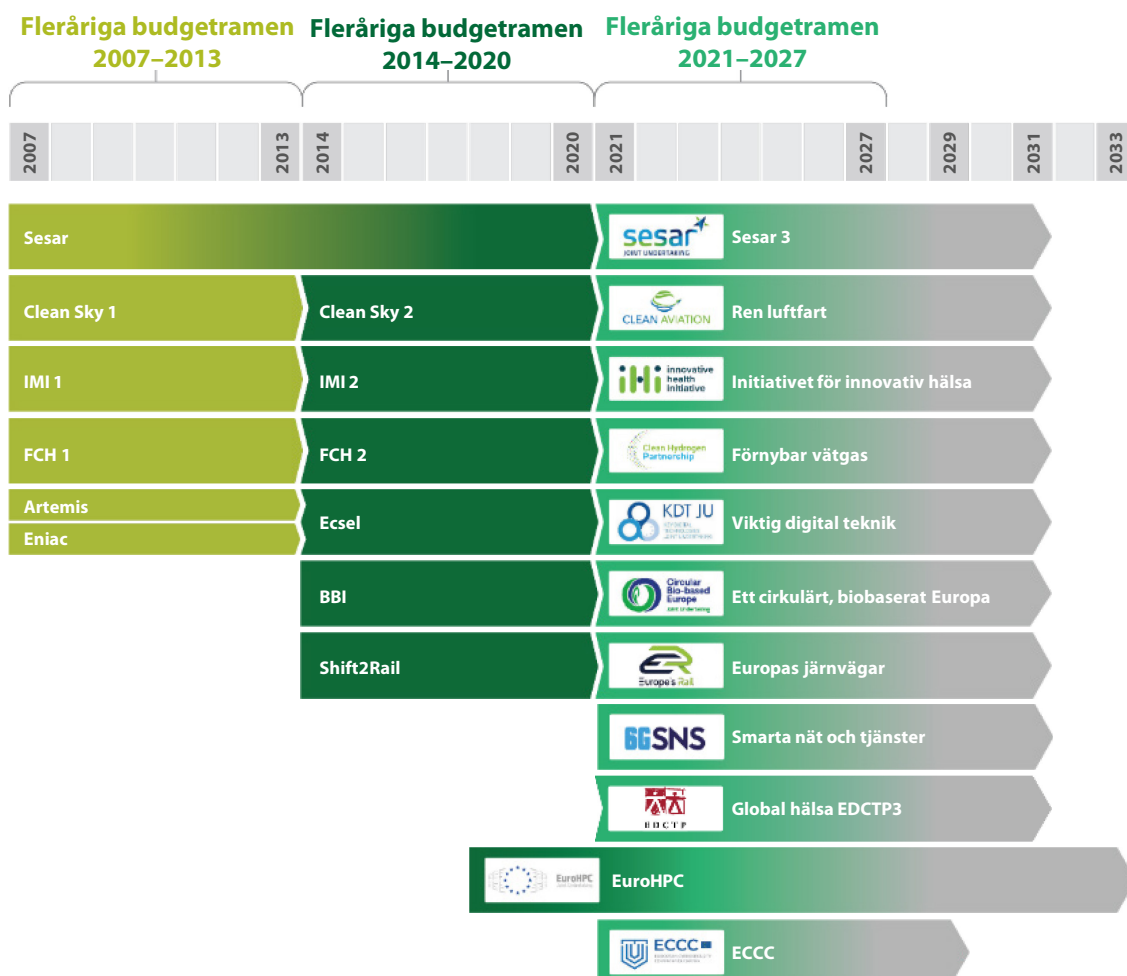
Gemensamma företag med verksamhet inom EU:s fleråriga program för forskning och innovation

Utvecklingen av de gemensamma företag som är verksamma inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram

1.7. I enlighet med den fleråriga budgetramens program för forskning och innovation har de gemensamma företagen inrättats i form av EU-organ som är separata juridiska personer. De antar sin egen forsknings- och innovationsagenda inom sitt strategiska forskningsområde och genomför den genom ansökningsomgångar eller upphandlingar.

1.8. *Figur 1.1* nedan visar de gemensamma företagens utveckling sedan bildandet av de sex första gemensamma företagen inom ramen för sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling i den fleråriga budgetramen 2007–2013 och vidare genom Horisont 2020-programmet och Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE 1) i den fleråriga budgetramen 2014–2020 och Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa samt FSE 2 i den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Figur 1.1 – Utvecklingen av EU:s gemensamma företag

Källa: Revisionsrätten, baserat på rådets förordningar om inrättande av de gemensamma företagen.

1.9. De gemensamma företagen med verksamhet inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 genomför sina specifika forsknings- och innovationsagendor på områdena transport, energi, hälsa, cirkulära biobaserade industrier, viktiga elektroniska komponenter, superdatorer och nätverkssystem. De inrättades genom de rådsförordningar som beskrivs nedan.

1.10. I november 2021 antog rådet den gemensamma grundläggande rättsakten, genom vilken nio gemensamma företag inrättades för att genomföra åtgärder inom ramen för Horisont Europa, det fleråriga forsknings- och innovationsprogrammet inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027. Dessa gemensamma företag är inrättade för en period på tio år fram till och med den 31 december 2031². Sju gemensamma företag som var verksamma redan inom ramen för Horisont 2020-programmet (Sesar, EcseI, IMI 2, Clean Sky 2, FCH 2, Shift2Rail och BBI) fortsätter inom ramen för Horisont Europa som nya juridiska enheter, med nya namn

² Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

och ändrade uppdrag. Utöver dessa inrättades nyligen två företag till: det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster (Smarta nät och tjänster) och det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (Global hälsa EDCTP3). Det senare är efterföljare till partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning.

1.11. I maj 2021 inrättades Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet (ECCC) genom en separat förordning³. Dessa tre nya gemensamma företag (Smarta nät och tjänster, Global hälsa EDCTP3 och ECCC) kommer dock först att granskas efter det att de har fått ekonomiskt självbestämmande, vilket de förväntas få under fjärde kvartalet 2023.

1.12. I juli 2021 antog rådet en ny inrättandeförordning för det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)⁴ inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027, som förlänger dess livslängd till den 31 december 2033. Inom den nya budgetramen får EuroHPC betydligt mycket mer finansiering från Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE för att stödja förvärv och utveckling av högpresterande datorsystem samt uppgradering och drift av infrastruktur för superdatorer och kvantdatorer.

1.13. Slutligen föreslog kommissionen i februari 2022 att det gemensamma företaget för viktig digital teknik skulle omvandlas till det framtida gemensamma företaget för halvledare. Rådet antog ändringsförordningen den 25 juli 2023. Företagets utökade uppdrag kommer att främja utvecklingen av nästa generations innovativa halvledarteknik och öka den europeiska produktionskapaciteten för halvledare inom ramen för initiativet chip för Europa med medel från programmet för ett digitalt Europa⁵.

³ [Förordning \(EU\) 2021/887](#) om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum.

⁴ [Rådets förordning \(EU\) 2021/1173](#) om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem och om upphävande av förordning (EU) 2018/1488.

⁵ [Rådets förordning \(EU\) 2023/1782](#) om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare.

Bidrag till de gemensamma företag som är verksamma inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram

1.14. Alla medlemmar bidrar till finansieringen av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsverksamhet. Dels tillhandahåller kommissionen kontantbidrag från EU:s program för forskning och innovation för medfinansiering av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsagenda, dels måste privata medlemmar från näringsliv och forskning tillhandahålla en miniminivå av naturabidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet och i vissa fall naturabidrag till deras kompletterande verksamhet. Se [ruta 1.1](#) för närmare information. I vissa fall bidrar deltagande stater (Viktig digital teknik, EuroHPC och ECCC) eller mellanstatliga organisationer (Sesar och Global hälsa EDCTP3) också ekonomiskt till de gemensamma företagens verksamhet. Dessutom kan juridiska enheter, eller länder som har intresse av att stödja ett gemensamt företags mål inom specifika forskningsområden, ansöka om att bli associerade medlemmar eller bidragande partner. EU och de gemensamma företagens privata medlemmar bidrar lika mycket ekonomiskt till företagens administrativa kostnader, utom för EuroHPC där kommissionen bär alla kostnader.

Ruta 1.1

Privata medlemmars naturabidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet

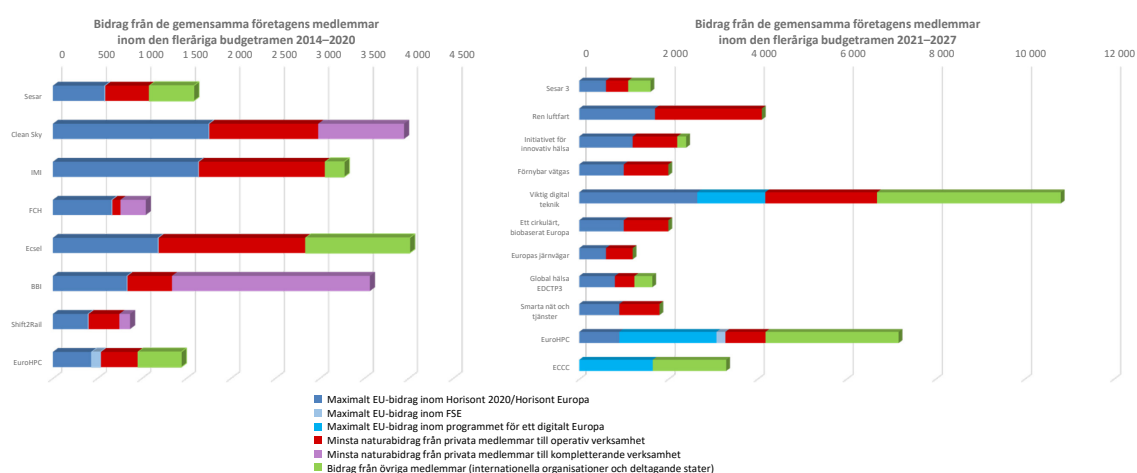
Såsom anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar måste alla privata medlemmar bidra med ett minimibelopp till kostnaderna för de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Inom Horisont 2020 utgörs naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas sammanlagda kostnader för att genomföra det gemensamma företags forsknings- och innovationsåtgärder minus bidraget från det gemensamma företags övriga medlemmar (EU-medfinansiering och bidrag från deltagande stater eller mellanstatliga organisationer) och andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa består naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas stödberättigande kostnader för att genomföra det gemensamma företags åtgärder minus bidragen från det gemensamma företaget och de deltagande staterna samt andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det totala beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till operativ verksamhet redovisas i det gemensamma företags årsredovisning.

Privata medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet

Inom Horisont 2020 måste de privata medlemmarna i några gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) även lämna ett minsta naturabidrag som avser kostnader för "kompletterande verksamhet" som genomförs utanför de gemensamma företagens arbetsprogram och budget men som faller inom ramen för deras allmänna mål. Inom Horisont Europa inbegriper naturabidrag till kompletterande verksamhet även icke-stödberättigande kostnader för verksamhet som finansieras direkt av det gemensamma företaget minus andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det gemensamma företags privata medlemmar måste tillhandahålla naturabidrag till kompletterande verksamhet för att matcha EU-bidragen. Beloppen för naturabidrag till kompletterande verksamhet anges i det gemensamma företags årliga plan för kompletterande verksamhet. Det sammanlagda beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till kompletterande verksamhet redovisas i noterna till det gemensamma företags årsredovisning. Därför omfattas inte naturabidrag till kompletterande verksamhet av revisionsrättens granskning.

1.15. *Figur 1.2* visar medlemmarnas mål för bidragen till de gemensamma företagen, inom de fleråriga budgetramarna 2014–2020 och 2021–2027, enligt vad som fastställs i respektive inrättandeförordningar, inbegripet omvandlingen av det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det gemensamma företaget för halvledare. Inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 är budgetökningarna störst för EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare.

Figur 1.2 – Medlemmarnas mål för bidragen till de gemensamma företagen inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram (i miljoner euro)

Källa: Revisionsrätten.

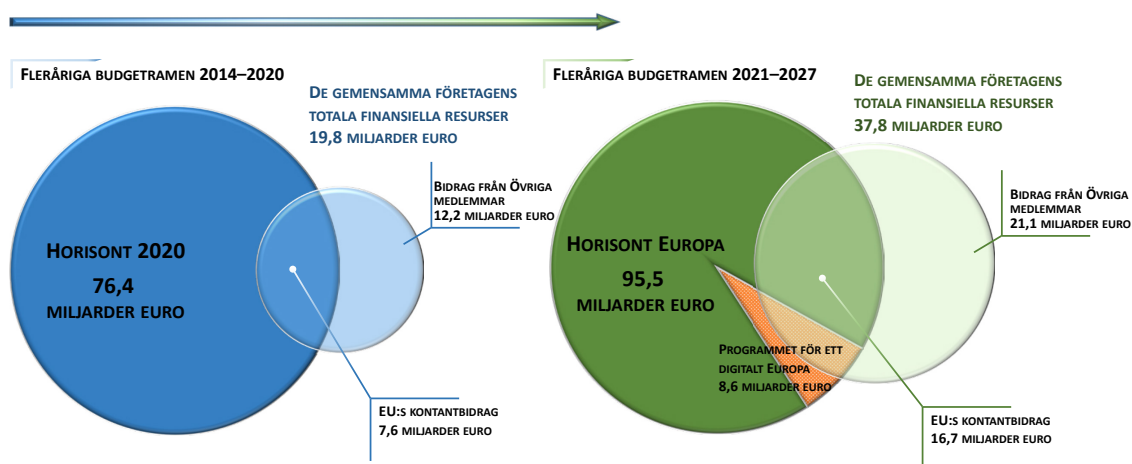
1.16. Som framgår av *figur 1.3* förblir Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa de gemensamma företagens viktigaste finansiella resurser inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 med en total budget på 16,7 miljarder euro för medfinansiering av företagens forsknings- och innovationsverksamhet. De gemensamma företagen kommer att genomföra 11,6 miljarder (eller cirka 12 %) av Horisont Europas totala budget på 95,5 miljarder euro. Inom ramen för programmet för ett digitalt Europa⁶ kommer EuroHPC, ECCC och det gemensamma företaget för halvledare att få 5 miljarder i EU-medel – motsvarande 58,1 % av programmets totala finansiering på 8,6 miljarder euro – för att genomföra stora projekt för kapacitetsuppbyggnad, utbyggnad och investeringar med anknytning till strategin för den europeiska digitala inre marknaden.

1.17. Inom den fleråriga budgetramen 2014–2020 förväntades EU:s finansiering på 7,6 miljarder euro till de gemensamma företagen mobilisera 12,2 miljarder euro (eller 161 %) så att forsknings- och innovationsprojekt värda omkring 19,8 miljarder euro kan genomföras inom de forsknings- och innovationsområden som tilldelats de gemensamma företagen. I detta belopp ingår de deltagande staternas och internationella organisationernas direkta bidrag (se

⁶ Förordning (EU) 2021/694 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa.

tabell 2.1). Inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027 förväntas EU:s finansiering på 16,7 miljarder euro till de gemensamma företagen mobilisera 21,1 miljarder euro (eller 126 %) så att forsknings- och innovationsprojekt värda omkring 37,8 miljarder euro kan genomföras inom de områden som tilldelats de gemensamma företagen. I detta belopp ingår de deltagande staternas och internationella organisationernas direkta bidrag (se **figur 1.3**).

Figur 1.3 – Totala bidrag till gemensamma företag och mobilisering av övriga medlemmars bidrag

Källa: Revisionsrätten.

Styrningsmodeller för gemensamma företag med verksamhet inom EU:s forsknings- och innovationsprogram

1.18. För att säkerställa ett starkt samarbete och en stark samordning med sina respektive partner och intressenter har de gemensamma företagen en bred styrningsstruktur, som i de flesta fall består av styrelsen, ett vetenskapligt rådgivande organ, en grupp av företrädare för de deltagande staterna samt intressentgrupper som är verksamma inom det gemensamma företagets forsknings- och innovationsområde.

1.19. De gemensamma företagen bygger på samma rättsliga struktur, men varje företag har särskilda egenskaper för att kunna bedriva forsknings- och innovationsverksamhet inom olika sektorer. De flesta av de gemensamma företagen styrs enligt en tvåpartsmodell, där kommissionen och de privata medlemmarna från näringslivet och forskningen sitter i styrelsen och bidrar till det gemensamma företagets operativa verksamhet (Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa, Förnybar vätgas, Ett cirkulärt, biobaserat Europa, Smarta nät och tjänster och Europas järnvägar). Fyra gemensamma företag följer en trepartsmodell där antingen deltagande stater (Viktig digital teknik och EuroHPC) eller en ledande mellanstatlig organisation (Sesar och Global hälsa EDCTP3) också är representerade i styrelsen och bidrar till det gemensamma företagets verksamhet.

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi

1.20. Avtalet om den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) trädde i kraft den 24 oktober 2007 när den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet (Iter-IO) fick status som juridisk person. Iter-IO ansvarar för genomförandet av Iterprojektet och dess fusionsanläggning som håller på att byggas i Cadarache (Frankrike).

1.21. Sju globala partner deltar i Iterprojektet: EU, som företräds av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom)⁷, Förenta staterna, Ryssland, Japan, Kina, Sydkorea och Indien. EU är den ledande partnern med sin andel på 45,4 % av byggkostnaderna. De övriga Itermedlemmarna står för cirka 9,1 % var. Kostnadsfördelningen kommer att ändras i den operativa fasen av fusionstestningen, då Euratom kommer att stå för 34 % av driftskostnaderna⁸. EU:s förutsedda utlägg för genomförandet av sina skyldigheter enligt Iteravtalet och tillhörande verksamhet fram till 2035 uppgår till totalt 18,2 miljarder euro (i löpande priser)⁹.

1.22. Genom sina nationella organ bidrar medlemmarna i Iter-IO till projektet huvudsakligen genom att leverera komponenter, utrustning, material, byggnader och tjänster direkt till Iter-IO (naturabidrag). De ger också finansiella bidrag till Iter-IO:s budget (kontantbidrag). Itermedlemmarna delar ansvaret för tillverkningen av nyckelkomponenter till reaktorn, och fördelningen av naturabidrag till tillverkningsarbetet grundar sig både på medlemmarnas intressen och på deras tekniska och industriella kapacitet¹⁰.

1.23. Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E) inrättades i april 2007 för en period på 35 år som Europeiska unionens interna organ. En av F4E:s huvuduppgifter är att förvalta EU:s bidrag till Iterprojektet. F4E samordnar verksamheten och genomför de upphandlingar som krävs för att förbereda byggandet av en fusionsreaktor för demonstrationsändamål och tillhörande anläggningar. F4E finansieras huvudsakligen av Euratom (cirka 80 %) och ITERS värdstat Frankrike (cirka 20 %).

⁷ Euratoms medlemmar är EU:s medlemsstater och de associerade länderna Schweiz och Förenade kungariket (fram till 2020).

⁸ Iterdokumenten *Value estimates for ITER Phases of Construction, Operation, Deactivation and Decommissioning and Form of Party Contributions and Cost Sharing for all Phases of the ITER Project*.

⁹ Uppskattningarna bygger på kommissionens meddelande COM(2017) 319 och tabell 4 i det tillhörande arbetsdokumentet SWD(2017) 232.

¹⁰ ITER.org.

1.24. Kommissionens nuvarande uppskattning av den totala Euratombudget som F4E behöver för att finansiera den europeiska delen av Iterprojektets genomförande och tillhörande verksamhet fram till 2035 uppgår till 15 miljarder euro (i löpande priser). Världstaten för Iter (Frankrike) och medlemsstaterna i Euratom (inklusive Schweiz och Förenade kungariket fram till 2020) ska bidra med ytterligare 3,2 miljarder euro (i löpande priser)¹¹.

1.25. Förenade kungariket lämnade EU och Euratom den 31 januari 2020. [Handels- och samarbetsavtalet mellan EU \(Euratom\) och Förenade kungariket](#) ingicks den 30 december 2020. I detta avtal fastställs att Förenade kungariket ska delta i och bidra till de EU-program som förtecknas i protokoll I, inbegripet Euratoms forsknings- och utbildningsprogram och F4E:s Iterverksamhet. Men så länge som parterna inte har enats om protokollet är Förenade kungariket varken associerat till F4E:s Iterverksamhet eller medlem i F4E. Avtalet med Schweiz förlängdes inte automatiskt och löpte därför ut 2020.

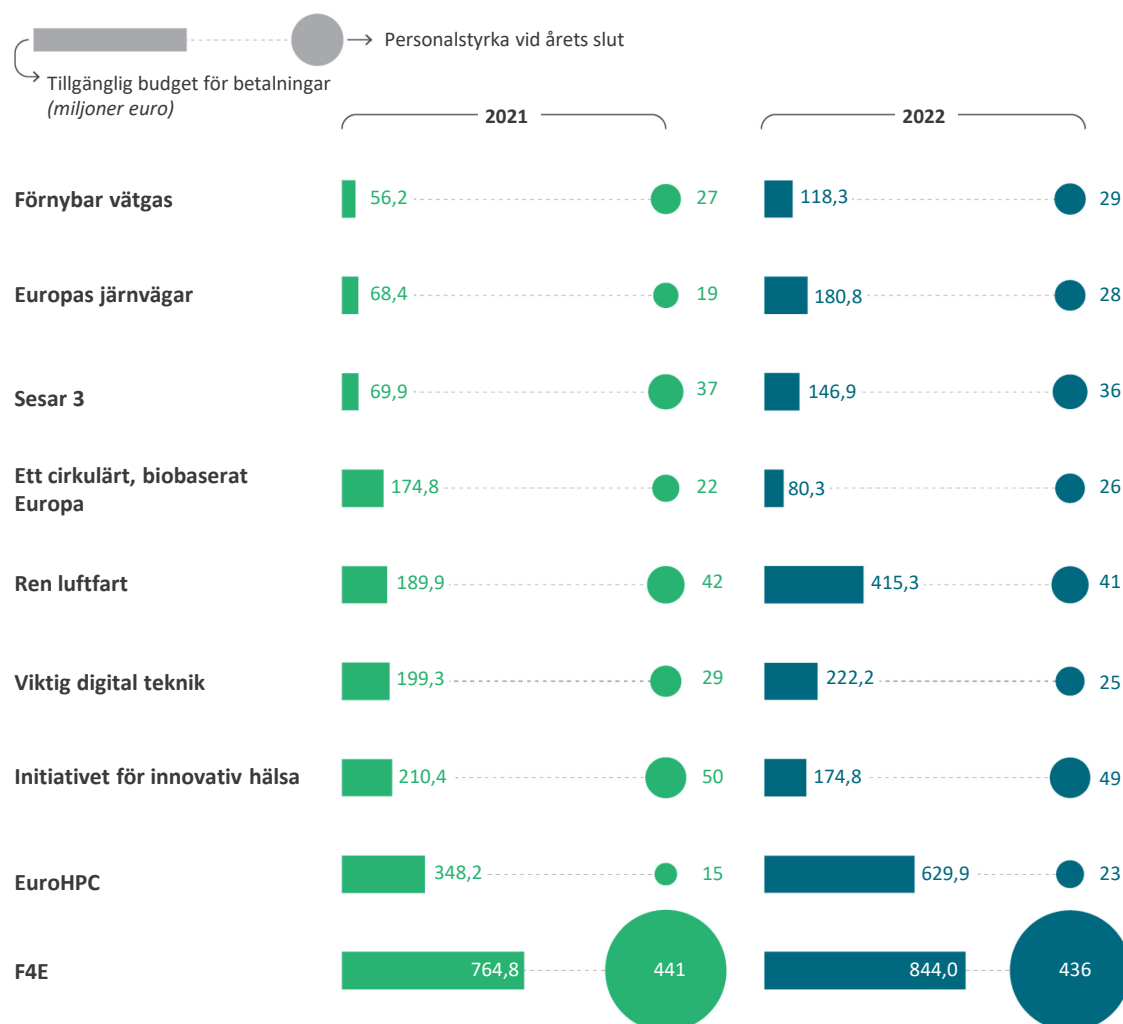
De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser 2022

1.26. I [figur 1.4](#) ges en översikt över de gemensamma företagens specifika innovations- och forskningsområden, deras respektive betalningsbudgetar och deras personalresurser för budgetåren 2022 och 2021. För 2022 hade de gemensamma företag som är verksamma inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram en sammanlagd betalningsbudget på 2,0 miljarder euro (2021: 1,3 miljarder euro). F4E:s betalningsbudget uppgick till 0,8 miljarder euro (2021: 0,8 miljarder euro). Att betalningsbudgeten för de gemensamma företag som är verksamma inom EU:s forsknings- och innovationsprogram höjdes 2022 förklaras av det faktum att de samma år började genomföra Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE 2 inom den fleråriga budgetramen 2021–2027.

1.27. I slutet av 2022 hade de gemensamma företag som är verksamma inom EU:s forsknings- och innovationsprogram 257 anställda (2021: 241). F4E hade 434 anställda (2021: 441). I dessa siffror ingår tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter (se [figur 1.4](#)).

¹¹ Uppskattningarna bygger på kommissionens meddelande COM(2017) 319 och tabell 4 i det tillhörande arbetsdokumentet SWD(2017) 232.

Figur 1.4 – De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser 2022

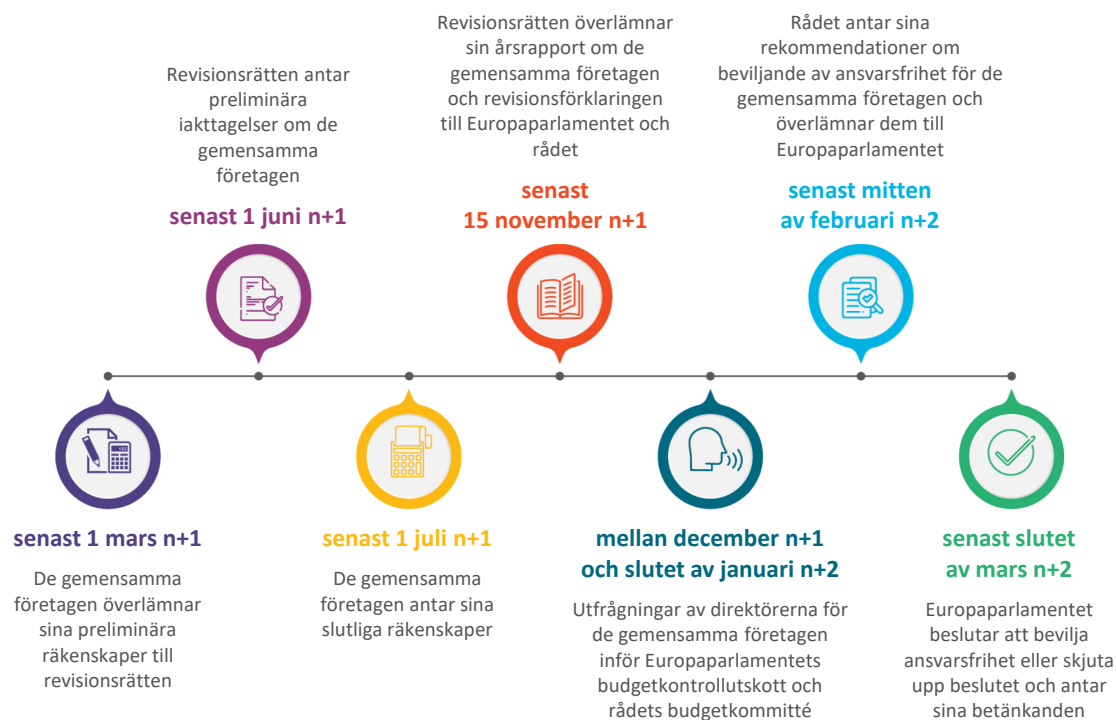

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

Arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet

1.28. Europaparlamentet och rådet har ansvaret för de gemensamma företagens årliga budgetförfaranden och årliga förfaranden för beviljande av ansvarsfrihet. En tidslinje över förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet visas i [figur 1.5](#).

Figur 1.5 – Årligt förfarande för beviljande av ansvarsfrihet

Källa: Revisionsrätten.

Vår revision

Vi avger en revisionsförklaring för varje gemensamt företag

1.29. I enlighet med artikel 287 i EUF-fördraget har vi granskat

- a) årsredovisningarna för alla nio gemensamma företag för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna.

1.30. Baserat på resultaten av vår revision avger vi för varje gemensamt företag en revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. När så är lämpligt och relevant kompletterar vi revisionsförklaringarna med granskningsiakttagelser (se [kapitel 3](#)) utan att det påverkar revisionsuttalandena.

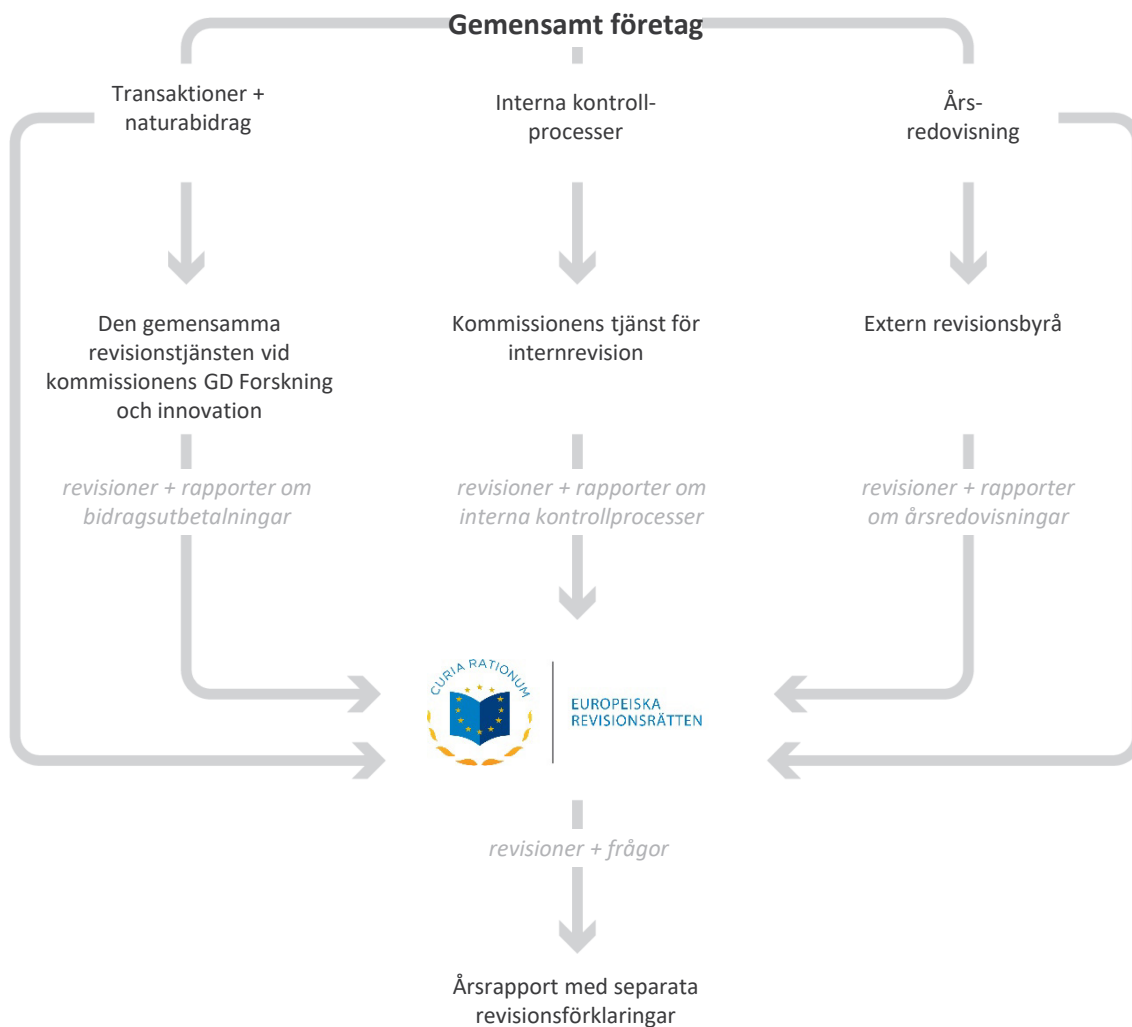
Vi använder revisionsarbete som utförts av andra oberoende revisorer

1.31. I enlighet med artiklarna 70 och 71 i EU:s budgetförordning ska en oberoende extern revisor kontrollera de gemensamma företagens årsredovisning. Alla gemensamma företag anlidade oberoende externa revisionsbyråer som granskade räkenskapernas tillförlitlighet, men samtliga aspekter av de oberoende externa revisionerna, liksom upprättandet av den särskilda granskningsrapporten (med en revisionsförklaring för varje gemensamt företag), faller fortfarande helt och hållet under revisionsrättens ansvar. Vi granskade kvaliteten på revisionsbyråernas arbete i enlighet med internationella revisionsstandarder och uppnådde tillräcklig säkerhet om att vi kunde förlita oss på deras arbete när vi formulerade våra revisionsuttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar för 2022.

1.32. Kommissionens gemensamma revisionstjänst utför efterhandsrevisioner av slumpmässigt utvalda mellanliggande och slutliga bidragsutbetalningar inom Horisont 2020 och Horisont Europa, däribland bidragsutbetalningarna från de gemensamma företag som genomför forskningsverksamhet. För slutbetalningar måste stödmottagaren tillhandahålla ett intyg om redovisningen. Detta intyg är en faktabaserad rapport som utfärdas av en oberoende revisor eller offentlig tjänsteman och som gör det möjligt för kommissionen eller ett bidragsbeviljande EU-organ att kontrollera om de redovisade kostnaderna i den slutliga årsredovisningen är stödberättigande. Vi tog hänsyn till resultaten av dessa revisioner när vi formulerade våra revisionsuttalanden om de underliggande betalningarnas laglighet och korrekthet. Slutligen granskar kommissionens tjänst för internrevision (IAS) de gemensamma

företagens ramar för interna kontroller av viktiga administrativa förfaranden, på grundval av regelbundna riskbedömningar (se [figur 1.6](#)).

Figur 1.6 – Revisionsrättens användning av andra oberoende revisorers arbete

Källa: Revisionsrätten.

Vår revisionsmetod bygger på bedömningen av centrala risker

1.33. Vår årliga revision av de gemensamma företagens årsredovisningar och underliggande transaktioner 2022 utformades med beaktande av de centrala risker som vi identifierade i vår riskbedömning för 2022, som nedan presenteras i korthet.

Risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet var låg till medelhög

1.34. Kommissionen tillhandahöll alla gemensamma företag (utom F4E och Ren luftfart) redovisningstjänster fram till den 30 november 2022. För årsredovisningarna 2022 togs redovisningstjänsterna över av en inre avdelning som de gemensamma företagen inrättat. Vi ansåg därför att risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet var medelhög för alla gemensamma företag utom F4E och Ren luftfart där vi ansåg att risken var låg.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i intäkterna var sammantaget låg

1.35. Eftersom de gemensamma företagens intäkter under 2022 huvudsakligen bestod av finansiella bidrag från kommissionens forskningsmedel (Horisont Europa och Horisont 2020) och Euratoms budget är risken när det gäller lagligheten och korrektheten i intäkterna låg för alla gemensamma företag.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i de administrativa kostnaderna var sammantaget låg, utom för rekryteringar

1.36. Löner och administrativa betalningar består huvudsakligen av rutinmässiga utbetalningar. Dessutom administreras lönerna av kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar som vi granskar inom ramen för särskilda bedömningar av administrativa kostnader. Vi har inte konstaterat några väsentliga fel på området personalkostnader under senare år. Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i rekryteringsförfaranden var i allmänhet låg men höjdes till medelhög för EuroHPC och Viktig digital teknik, som var tvungna att snabbt anställa mycket personal för att kunna genomföra sina utökade uppdrag och verksamheter inom den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i driftskostnaderna var sammantaget medelhög

1.37. Mot bakgrund av att stödmottagarnas kostnadsredovisningar vanligtvis är komplexa och att våra tidigare revisioner har avslöjat brister i kommissionens gemensamma revisionstjänsts efterhandsrevisioner av och intyg om redovisningen av slutliga bidragsutbetalningar bedömde vi att risken kopplad till de gemensamma företagens mellanliggande och slutliga bidragsutbetalningar var medelhög.

1.38. För F4E och EuroHPC bedömdes risken i samband med kostnader för kontrakt för operativ verksamhet vara medelhög på grund av deras komplexa upphandlingsförfaranden för kontrakt av högt värde.

Risken när det gäller budgetförvaltningen var låg till medelhög

1.39. Risken när det gäller budgetförvaltningen kategoriserades som medelhög för EuroHPC på grund av brister som konstaterats i processen för budgetplanering och budgetövervakning och på grund av den komplexa och långdragna processen i samband med förvärv av superdatorer. Den bedömdes även vara medelhög för F4E på grund av nya risker för ytterligare förseningar och kostnadsökningar i samband med Iterprojektet som berodde på det planerade nya referensscenariot, leveransproblem till följd av sanktionerna mot Ryssland samt förseningar i den franska kärnsäkerhetsmyndighetens godkännande av designförändringar som uppstått under monteringsprocessen.

Risken när det gäller programgenomförande var låg till medelhög

1.40. Risken när det gäller programgenomförande bedömdes vara medelhög för EuroHPC och Ett cirkulärt, biobaserat Europa på grund av den stora risken för att de inte uppnår minimimålen för bidrag från sina privata medlemmar till och med slutet av Horisont 2020-programmet. För alla andra gemensamma företag bedömdes risken vara låg.

Vi rapporterar misstänkta bedrägerier till de behöriga EU-organen

1.41. Vi samarbetar med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) i frågor som rör misstänkta bedrägerier och annan olaglig verksamhet som påverkar EU:s ekonomiska intressen och med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) i frågor som rör misstänkta brott mot EU:s finansiella intressen. Vi underrättar Olaf eller Eppo om eventuella misstankar som uppkommer under vårt revisionsarbete, även om våra revisioner inte syftar specifikt till att upptäcka bedrägerier. För budgetåret 2022 gjorde vi inga anmälningar till Olaf/Eppo.

Vår revisionsmetod för bidragsutbetalningar

1.42. För de bidragsutbetalningar som gjorts av de åtta gemensamma företag som genomför projekt inom forskning och innovation kompletterade vi den säkerhet vi kunnat uppnå från kommissionens gemensamma revisionstjänsts efterhandsrevisioner med en detaljerad revision hos stödmottagarna (direkt substansgranskning) av ett urval om 32 bidragsutbetalningstransaktioner. Transaktionerna valdes ut slumpvis (med MUS-metoden) från en population med alla mellanliggande och slutliga bidragsutbetalningar som gjorts av dessa gemensamma företag under 2022.

1.43. Vi baserade vårt uttalande om lagligheten och korrektheten i de underliggande bidragsutbetalningarna för varje gemensamt företag på separata bedömningar av följande komponenter:

- a) Det gemensamma företagets individuella felprocent baserat på resultaten av kommissionens gemensamma revisionstjänsts efterhandsrevision av företagets bidragsutbetalningar. Vi kontrollerade även om den representativa felnivån och procentsatsen för kvarstående fel hade beräknats korrekt och fullständigt.
- b) Den gemensamma felprocenten baserat på resultatet av vår substansgranskning av de gemensamma företagens bidragsutbetalningar.
- c) De iakttagelser som gjordes med avseende på ett specifikt företags transaktioner i vår substansgranskning.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 2

Översikt över granskningsresultaten

Inledning

2.1. I det här kapitlet ges en översikt över resultaten från vår årliga revision av de gemensamma företagen avseende budgetåret 2022, där vi även analyserat de gemensamma företagens system för riskbaserade kontroller av bidragsgenomförandet, och resultatet av annat revisionsarbete som berör de gemensamma företagen och som vi utfört under samma år. På grundval av vårt revisionsarbete föreslår vi olika åtgärder som de gemensamma företagen bör vidta.

Uttalanden utan reservation för samtliga gemensamma företag

Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag

2.2. Vi har gjort uttalanden utan reservation om samtliga gemensamma företags årsredovisningar. Vi anser att räkenskaperna i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av de gemensamma företagens finansiella ställning per den 31 december 2022, liksom av de finansiella resultaten och kassaflödena för det budgetår som slutade detta datum, i enlighet med bestämmelserna i tillämpliga budgetförordningar och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare.

Upplysningar av särskild betydelse om EU:s bidrag till Iter

2.3. F4E lämnade i sin årsredovisning för 2022 en upplysning om att företagets totala kostnader för att fullgöra sina leveransskyldigheter för Iterprojektet ("kostnadsuppskattning för slutförande") uppskattades uppgå till 19,1 miljarder euro (i 2022 års penningvärde). Under rubriken "Upplysningar av särskild betydelse" fäster vi uppmärksamheten på det faktum att 2022 års kostnadsuppskattning för slutförande fortfarande bygger på 2016 års delmål och kostnadsantaganden och kommer att bli föremål för en omfattande revidering när det nya referensscenariot och kraven för Iterprojektet har godkänts av Iterrådet.

2.4. Ryssland är medlem i Iter-IO och har skyldigheter att leverera flera komponenter till Iterprojektet vid anläggningen i Frankrike (Cadarache) och att lämna årliga bidrag till Iter-IO. Denna situation innebär en risk för förseningar och högre kostnader för Iterprojektet. Vi vill därför fästa uppmärksamheten på punkt d i inledningen i räkenskaperna som rör effekterna av den internationella situationen, som beskriver vilka effekter covid-19-pandemin och anfallskriget mot Ukraina har haft på F4E:s verksamhet.

De gemensamma företagens redovisning av effekterna av anfallskriget mot Ukraina

2.5. Samtliga gemensamma företag bedömde effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina på deras verksamhet. De lämnade upplysningar i sina årsredovisningar om att den beräknade ekonomiska effekten inte var betydande.

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

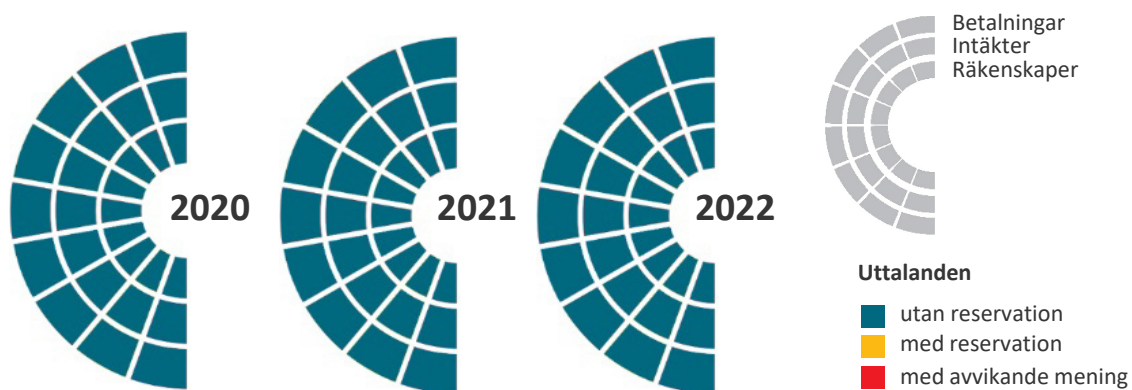
2.6. För samtliga gemensamma företag gjorde vi uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2022. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

2.7. För samtliga gemensamma företag gjorde vi uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2022. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

2.8. *Figur 2.1* ger en översikt över hur våra årliga revisionsuttalanden om de gemensamma företagens årsredovisningar, intäkter och betalningar har utvecklats från 2020 till 2022.

Figur 2.1 – Utvecklingen av revisionsrättens uttalanden om gemensamma företag från 2020 till 2022

Källa: Revisionsrätten.

Förbättringar krävs på flera områden

2.9. Utan att det påverkar våra uttalanden har vi gjort iakttagelser för att lyfta fram sådant som behöver förbättras när det gäller programgenomförande, personalresurser samt förvaltningen av och kontrollsystemen för betalningar. En sammanfattning av dessa iakttagelser, som beskrivs närmare i [kapitel 3](#), presenteras nedan.

Brister i genomförandet av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprogram

En stor del av de tidigare forsknings- och innovationsprogrammen slutförs under den fleråriga budgetramen 2021–2027

2.10. Samtidigt som de genomför verksamhet inom de nya forsknings- och innovationsprogrammen (Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE 2) deltar flera gemensamma företag fortfarande i ett betydande antal projekt som godkänts under tidigare fleråriga budgetramar. Förutsatt att deras eget uppdrag har förlängts inom efterföljande fleråriga budgetramar har de gemensamma företagen inga tidsfrister för när de måste genomföra de projekt som finansierats inom ramen för tidigare fleråriga budgetramar.

2.11. När det gäller det sjunde ramprogrammet, som genomfördes inom ramen för den fleråriga budgetramen 2007–2013, behövde Initiativet för innovativ hälsa fortfarande i slutet av 2022, det vill säga tio år efter programmets avslutande, betala 45 miljoner euro (eller 5 % av de sammanlagda bidragsöverenskommelsernas totala värde inom sjunde ramprogrammet) för projekt som fortfarande inte hade slutförts.

2.12. När det gäller Horisont 2020 inom den fleråriga budgetramen 2014–2020 framgår det av [tabell 2.1](#) att de gemensamma företagen vid utgången av 2022, det vill säga programmets nionde år, uppnådde de fastställda målen i respektive inrättandeförordning för medlemmarnas bidrag till verksamhet inom Horisont 2020 i olika grad, från 38 % till över 100 procent (inkl. naturabidrag till kompletterande verksamhet i förekommande fall). För EuroHPC, Initiativet för innovativ hälsa, Ett cirkulärt, biobaserat Europa och Viktig digital teknik beror de sämre uppnåendegraderna enligt de gemensamma företagen själva delvis på att det krävs långa projekttider inom deras specifika forskningsområden, att det är stora globala konsortier som genomför projekten (Initiativet för innovativ hälsa) och att deltagande stater är involverade (EuroHPC och Viktig digital teknik).

2.13. Personalen vid de gemensamma företagen hanterar ett allt större antal projekt som pågår parallellt inom programmen i den fleråriga budgetramen. Det kan försvaga den ändamålsenliga verkan av de gemensamma företagens internkontroller och deras förvaltning av medlen och leda till att genomförandet av de nya programmen försenas.

Tabell 2.1 – Den fleråriga budgetramen 2014–2020: Totala bidrag från medlemmarna (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Gemensamma företag inom Horisont 2020	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)						
EU:s kontantbidrag (a)	Övriga medlemmars naturabidrag och kontantbidrag (1) (b)	Övriga medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet (2) (c)	Totalt (d) = (a)+(b)+(c)		EU:s kontantbidrag (e)	Övriga medlemmars validerade naturabidrag och kontantbidrag (1) (f)	Övriga medlemmars rapporterade, ej validerade naturabidrag (1) (g)	Naturabidrag till kompletterande verksamhet (h)	Totalt (j) = (e)+(f)+(g)+(h)	Uppnåendegrad med naturabidrag till kompletterande verksamhet (j) = (i) / (d)	Uppnåendegrad utan naturabidrag till kompletterande verksamhet (k) = ((e)+(f)+(g)) / ((a)+(b))
585,0	790,5	Ej tillämpligt	1 375,5	Sesar	537,3	535,8	84,0	Ej tillämpligt	1 157,1	Ej tillämpligt	84 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	Clean Sky 2 – Ren luftfart	1 682,7	859,8	139,0	1 223,1	3 904,6	99 %	90 %
1 638,0	1 638,0	Ej tillämpligt	3 276,0	IMI 2 – Initiativet för innovativ hälsa	991,7	890,3	224,0	Ej tillämpligt	2 106,0	Ej tillämpligt	64 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH 2 – Förnybar vätgas	573,1	66,5	47,3	1 039,0	1 725,9	165 %	90 %
1 185,0	2 827,5	Ej tillämpligt	4 012,5	Ecsel – Viktig digital teknik	1 158,6	926,1	1 172,5	Ej tillämpligt	3 257,2	Ej tillämpligt	81 %
835,0	475,3	2 235,5	3 545,8	BBI – Ett cirkulärt, biobaserat Europa (4)	770,3	88,4	67,6	1 797,9	2 724,2	77 %	71 %
398,0	350,0	120,0	868,0	Shift2Rail – Europas järnvägar	383,8	264,9	67,5	244,0	960,2	111 %	96 %
536,0	908,0	Ej tillämpligt	1 444,0	EuroHPC (3)	377,0	124,8	49,0	Ej tillämpligt	550,8	Ej tillämpligt	38 %
7 597,0	8 312,9	3 605,7	19 515,6	Totalt	6 474,5	3 756,6	1 850,9	4 304,0	16 386,0	84 %	76 %

(1) Inklusive naturabidrag och kontantbidrag från deltagande stater (Viktig digital teknik och EuroHPC) och internationella organisationer (Sesar).

(2) Naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företags arbetsplan.

(3) För EuroHPC innefattar EU:s bidrag 100 miljoner euro från FSE-programmet.

(4) När det gäller Ett cirkulärt biobaserat Europa: Mål för EU:s och de privata medlemmarnas kontantbidrag efter en minskning med 140 miljoner euro. Mål för de privata medlemmarnas naturabidrag enligt vad som fastställs i det gemensamma företags årliga arbetsprogram.

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

Åtgärd 1

EuroHPC, Initiativet för innovativ hälsa, Ett cirkulärt, biobaserat Europa och Viktig digital teknik bör fastställa en handlingsplan med en tidsplan för när genomförandet av projekt som godkänts inom ramen för tidigare fleråriga budgetramar ska vara slutfört.

Två gemensamma företag kommer inte att ha uppnått sina mål för bidrag från privata medlemmar i slutet av Horisont 2020-programmets genomförandeperiod

2.14. När det gäller Horisont 2020-programmet anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar målet för de olika medlemskategoriernas (EU, privata medlemmar, deltagande stater och internationella organisationer) bidrag till företags specifika forsknings- och innovationsverksamhet inom programmet (se [tabell 2.2](#)).

2.15. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa ställde under 2022 in undertecknade projekt till ett värde av omkring 8,2 miljoner euro på grund av att ett flaggskeppsprojekt inom Horisont 2020 avslutades oväntat och flera andra projekt sköts upp. Eftersom alla ansökningsomgångar inom Horisont 2020 avslutades vid utgången av 2020 är de privata medlemmarnas naturabidrag till operativ verksamhet nu begränsade till den nuvarande nivån på deras rättsliga åtaganden. Den låg i slutet av 2022 på 54 % av det vägledande mål som fastställts i det gemensamma företagets årliga arbetsprogram. Även om företaget skulle uppnå det övergripande målet för sina privata medlemmars naturabidrag (till operativ verksamhet och kompletterande verksamhet) kommer det inte att nå upp till det vägledande målet för de privata medlemmarnas naturabidrag till operativ verksamhet.

2.16. När det gäller EuroHPC hade de privata medlemmarna i slutet av 2022 tillhandahållit 11 miljoner euro (eller 2,6 %) i naturabidrag till Horisont 2020-projekt, en siffra som ligger klart under det minimimål för privata medlemmars bidrag på 420 miljoner euro som ska ha uppnåtts vid slutet av Horisont 2020-programmet. Vi konstaterade att det gemensamma företagets nuvarande finansieringsarrangemang för bidragsåtgärder inom Horisont 2020 endast tillåter privata medlemmar att tillhandahålla naturabidrag för en projekttyp (innovationsprojekt, med ett tak på 30 % av projektkostnaderna). Följaktligen kunde det gemensamma företagets finansieringsarrangemang inte mobilisera tillräckligt med naturabidrag från privata medlemmar för att uppnå det mål som fastställts för Horisont 2020-programmet i företagets inrättandeförordning. Med programmen inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 höjdes minimimålet för privata medlemmars bidrag till 900 miljoner euro. Men eftersom det gemensamma företagets finansieringsarrangemang för bidrag är oförändrade är risken stor att det gemensamma företaget inte kommer att uppnå det mål som fastställts för de privata medlemmarnas bidrag i den nya inrättandeförordningen.

2.17. För de två gemensamma företagen Ett cirkulärt, biobaserat Europa och EuroHPC innebär den betydande minskningen av de privata medlemmarnas naturabidrag till den operativa verksamheten en risk för att de inte helt kan fullfölja sina delar i forsknings- och innovationsprogrammet inom Horisont 2020.

Åtgärd 2

För att se till att uppnå målen för de privata medlemmarnas bidrag inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 bör Ett cirkulärt, biobaserat Europa och EuroHPC, utifrån en strategisk plan för programgenomförande, övervaka de privata medlemmarnas enskilda bidragsuppfyllelser varje år.

Det saknas tillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

2.18. Bidragsbeloppen från de olika medlemskategorierna (EU, privata medlemmar och deltagande stater) till de gemensamma företagens forskningsprogram skiljer sig väsentligt åt i de gemensamma företagens räkenskaper (se [tabell 2.1](#)). Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande. Naturbidrag och kontantbidrag från övriga medlemmar (privata medlemmar och deltagande stater) tas däremot inte upp i räkenskaperna förrän efter det att de kostnader som uppkommit och redovisats för projektgenomförandet har validerats. Vi anser att skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag från EU och, å andra sidan, naturbidragen och kontantbidragen från övriga medlemmar inte hanterades på ett optimalt sätt i de gemensamma företagens årsredovisningar för 2022 eftersom de inte lämnade någon information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut (se [tabell 2.2](#)).

2.19. [Tabell 2.2](#) visar medlemmarnas rättsliga åtaganden sett till värdet av undertecknade bidragsöverenskommelser eller kontrakt inom Horisont 2020. För de flesta gemensamma företag gjorde de privata medlemmarna åtaganden om naturbidrag som var likvärdiga med eller högre än EU:s bidrag vid slutet av programmets genomförande. Dock innebar inte de ingångna bidragsöverenskommelserna för Ett cirkulärt, biobaserat Europa och EuroHPC att de privata medlemmarna var skyldiga att lämna naturbidrag som motsvarade nivån på EU:s kontantbidrag. De gav inte heller någon garanti för att de privata medlemmarna skulle uppnå minimimålet för bidrag vid slutet av programmets genomförande (se även punkterna [2.15–2.17](#)).

Tabell 2.2 – Den fleråriga budgetramen 2014–2020: Medlemmarnas åtaganden om bidrag till driftskostnader (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag till driftskostnader (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)			Gemensamma företag inom Horisont 2020	Undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt (per 31.12.2022)					
Tak för EU:s kontantbidrag	Övriga medlemmars minsta naturabidrag och kontantbidrag (1)	Totalt		EU-medfinansiering som det gjorts åtaganden för	%	Övriga medlemmars naturabidrag och kontantbidrag (för vilka åtaganden gjorts)(1)	%	Totalt	Programmets genomförandegrad
555,8	747,0	1 302,8	Sesar	555,8	100 %	744,5	100 %	1 300,3	100 %
1 716,0	1 189,6	2 905,6	Clean Sky 2 – Ren luftfart	1 716,0	100 %	968,3	81 %	2 684,3	92 %
1 595,4	1 595,4	3 190,8	IMI 2 – Initiativet för innovativ hälsa	1 452,1	91 %	1 499,4	94 %	2 951,5	93 %
646,0	76,0	722,0	FCH 2 – Förnybar vätgas	646,0	100 %	190,5	251 %	836,5	116 %
1 169,7	2 787,5	3 957,2	Ecsel – Viktig digital teknik	1 169,7	100 %	2 685,2	96 %	3 854,9	97 %
815,8	475,3	1 291,1	BBI – Ett cirkulärt, biobaserat Europa (2)	815,8	100 %	258,4	54 %	1 074,2	83 %
384,5	336,5	721,0	Shift2Rail – Europas järnvägar	384,5	100 %	320,7	95 %	705,2	98 %
526,0	896,0	1 422,0	EuroHPC (3)	525,6	100 %	458,3	51 %	983,9	69 %
7 409,2	8 103,3	15 512,5	Totalt	7 265,5	98 %	7 125,3	88 %	14 390,8	93 %

(1) Inklusive naturabidrag och kontantbidrag från deltagande stater (Viktig digital teknik och EuroHPC) och internationella organisationer (Sesar).

(2) Mål för naturabidrag till operativ verksamhet som överenskommit i det gemensamma företagets årliga arbetsplaner plus de minskade kontantbidragen till driftskostnader.

(3) Deltagande stater finansierar den del som inte täcks av EU, privata medlemmars bidrag går utöver de högsta stödberättigande kostnaderna för de åtgärder som stöds.

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

Åtgärd 3

För att förbättra insynen bör samtliga gemensamma företag i sina årsredovisningar lämna relevant information om medlemmarnas bidrag på programnivå. För vart och ett av programmen som de bedriver verksamhet inom bör de, för varje medlemskategori och fram till årets slut, lämna all information som är relevant, bland annat om de mål för rättsliga åtaganden som fastställts för respektive program samt volymen av de bidrag som mottagits och de rättsliga åtaganden som gjorts.

De gemensamma företagens genomförandegrad för driftsbudgeten för 2022 var betydligt lägre än tidigare år

2.20. Utgiftsdelen i de gemensamma företagens budget består huvudsakligen av bidragsutbetalningar till stödmottagare (driftsbudget). När det gäller Sesar, Ren luftfart, Förnybar vätgas, Viktig digital teknik, Ett cirkulärt, biobaserat Europa och Europas järnvägar minskade genomförandegraden av driftsbudgeten, vilket berodde på de stigande kostnader och leveransproblem som drabbade stödmottagarna till följd av covid-19-krisen och

anfallskriget mot Ukraina. För EuroHPC:s del berodde den låga genomförandegraden (24 %) främst på förseningar till följd av den långdragna processen i samband med förvärv av superdatorer. Dessa gemensamma företag förlängde därför löptiden för de flesta verksamheter som pågick inom Horisont 2020 och sköt upp slutbetalningarna till 2023 eller senare.

2.21. För F4E:s del berodde den lägre genomförandegraden för åtaganden (72 %) på att Iter-IO:s och F4E:s operativa verksamhet hade mattats av, främst till följd av covid-19-krisens efterdyningar, anfallskriget mot Ukraina och den senaste tidens problem med den tekniska utformningen av Iterprojektets nuvarande monteringsfas.

Bland små och medelstora företag och nya stödmottagare är risken högre att det förekommer fel i redovisningen av personalkostnader

2.22. Liksom tidigare år bekräftade våra revisioner av bidragsutbetalningar 2022 hos stödmottagarna systemfel, främst avseende personalkostnader och utrustning. Risken för fel ökade i och med det faktum att metoden för att beräkna personalkostnader har blivit komplexare i vissa avseenden inom Horisont 2020 (t.ex. metoden för att beräkna ytterligare tillägg). De största felkällorna som vi konstaterade för de granskade bidragsutbetalningarna 2022 var följande:

- Felaktig beräkning av timkostnader och användning av uppgifter om planerade kostnader för beräkningen av enhetskostnader.
- Medräknande av arbetade timmar utanför rapporteringsperioden eller under ledighetsperioder.
- Redovisning av ytterligare tillägg utöver det årliga taket på 8 000 euro.
- Felaktig redovisning av personalförmåner som direkta personalkostnader.
- Redovisning av icke stödberättigande utrustningskostnader.

EuroHPC kommer inte att uppnå sina rekryteringsmål

2.23. Personalresurserna för EuroHPC inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 fastställs i den finansieringsöversikt som ingår i kommissionens förslag till ny inrättandeförordning¹². För att genomföra finansieringen på omkring 7 miljarder euro inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 tilldelades EuroHPC ytterligare 39 tjänster som ska tillsättas senast 2023. Det gemensamma företaget hade rekryterat åtta nya anställda fram till slutet av 2022 och 20 fram till mitten av 2023. Det gemensamma företaget uppnådde således inte rekryteringsmålet för 2022 och ligger fortfarande efter när det gäller att uppnå målet om 39 nya anställda före slutet av 2023.

Fortsatt instabilitet i F4E:s högsta ledning

2.24. F4E genomgick en fas med stor omsättning i den högsta ledningen i slutet av 2022. När direktören lämnade företaget i juni 2022 och chefen för avdelningen för strategin med bredare inriktning utsågs till generaldirektör för Iter-IO i september 2022 ledde det till personalförändringar på fyra av det gemensamma företagets sju befattningar inom den högsta ledningen. Denna situation innebär en risk för F4E:s sunda förvaltning och kontinuitet vid en tidpunkt då det kommer att behövas erfarna personer inom den högsta ledningen för att genomföra ITERS nya referensscenarier, som kommer att inverka stort på F4E:s verksamhet.

Brister i F4E:s kontraktsförvaltning

2.25. F4E har ingått komplexa fleråriga kontrakt för att uppfylla sina leveransskyldigheter i samband med Iterprojektet. Det är därför av största vikt att det gemensamma företaget har en robust kontraktsförvaltning. År 2013 undertecknade F4E ett kontrakt till ett värde av 500 miljoner euro för projektering av, utrustning till och installation av ITERS nukleära och icke-nukleära anläggningar. Som svar på den oro och det missnöje som fanns i fråga om entreprenörens framsteg och effektivitet i det arbete som ännu inte hade utförts på de icke-nukleära anläggningarna bedömde F4E och Iter-IO i december 2020, med hjälp av externa juridiska experter, vilka konsekvenserna skulle bli av alternativa upphandlingsstrategier, till exempel om tjänster som rörde utrustning upphandlades på nytt eller om återstående arbeten lades över på andra entreprenörer. I februari 2021 lämnade entreprenören in ett ersättningsanspråk på sammanlagt 150 miljoner euro för tjänster i samband med nukleär projektering och utrustning, som i september 2021 följdes av ett annat ersättningsanspråk på 30 miljoner euro för återstående arbeten på de icke-nukleära anläggningarna. Utifrån de juridiska experternas riskanalys och återkoppling löste det gemensamma företagets direktör endast det första ersättningsanspråket på 75 miljoner euro. Entreprenören inledde en tvist angående det andra ersättningsanspråket som inte lösts.

¹² COM(2020) 569 final.

2.26. I vår analys av dokumentationen om kontraktets genomförande framkom brister i det gemensamma företags förvaltning av kontraktet. Det var framför allt det gemensamma företags oförmåga att anmäla väsentlig bristande efterlevnad i entreprenörens programplanering som ledde till olika tolkningar och meningsskiljaktigheter parterna emellan i fråga om byggentreprenadens omfattning, tidsplaner och projektkrav. Vidare drog de juridiska experterna slutsatsen att det gemensamma företaget, till följd av hur de tillämpliga klausulerna hade formulerats, inte kunde säga upp kontraktet för att själv utföra de avbrutna byggentreprenaderna eller se till att de utfördes av andra entreprenörer. Eftersom F4E saknade projektdokumentation kunde det gemensamma företaget inte tydligt fastställa entreprenörens ansvar. Dessa brister har allvarligt påverkat uppnåendet av målen i kontraktet och kan – om de inte åtgärdas – även påverka F4E:s övriga operativa verksamhet med tanke på de betydande ändringar av pågående komplexa kontrakt som kan komma att krävas till följd av Iterprojektets uppdaterade referensscenario.

De gemensamma företagen har följt upp våra iakttagelser från tidigare år i de flesta avseenden

2.27. De gemensamma företagen har i de flesta fall vidtagit korrigerande åtgärder som svar på iakttagelserna i våra särskilda årsrapporter från tidigare år. Närmare uppgifter om detta finns i bilagorna till kapitel 3.

2.28. I [ruta 2.1](#) förklaras de olika typerna av uppföljningsstatus som vi hänvisar till i denna rapport med exempel på typiska situationer som de är tillämpliga på.

Ruta 2.1

Förklaringar av de begrepp avseende uppföljningsstatus som används i denna rapport

Har genomförts: Det finns bevis för att det gemensamma företaget eller en annan enhet har vidtagit korrigerande åtgärder för att åtgärda iakttagelsen, eller att iakttagelsen inte längre är tillämplig. Till exempel har det kontrakt som gav upphov till iakttagelsen löpt ut eller omständigheterna ändrats så att kostnaderna för att hantera problemet skulle vara större än fördelarna.

Pågår: Inga korrigerande åtgärder har vidtagits för att åtgärda iakttagelsen, eller så finns det vissa bevis för att korrigerande åtgärder har vidtagits, men processen är ännu inte helt avslutad.

2.29. [Figur 2.2](#) visar att 13 (46 %) av de 28 iakttagelser som ännu inte hade åtgärdats i slutet av 2021 hade genomförts under 2022 eftersom de gemensamma företagen vidtog korrigerande åtgärder. Resterande 15 iakttagelser hade inte genomförts i slutet av 2022.

Figur 2.2 – De gemensamma företagens ansträngningar för att följa upp tidigare års iakttagelser

Anm.: När det gäller Sesar, Initiativet för innovativ hälsa och Förnybar vätgas hade alla tidigare års iakttagelser genomförts till följd av korrigerande åtgärder som de gemensamma företagen vidtagit under 2022.

Källa: Revisionsrätten.

De gemensamma företagens ram för riskbaserade kontroller av bidragsgenomförandet är ännu inte tillräckligt utvecklad

Metod för vår horisontella granskning

2.30. Under 2022 analyserade vi den ram för riskbaserade kontroller av bidragsförvaltningsprocessen som de gemensamma företag använder som är verksamma inom Horisont 2020 och Horisont Europa. Vår analys omfattade genomförandet av kommissionens strategi för förhands- och efterhandskontroller för Horisont 2020 och Horisont Europa. Vi använde våra resultat för att dra slutsatser om aktuella brister och tillhörande risker som de gemensamma företagen bör ta hänsyn till när de anpassar sina interna kontrollprocesser till bidragsprojekt inom Horisont Europa.

2.31. Vi grundade vår analys på datarapporter från kommissionens e-bidragssystem (COMPASS), rapporter för vart och ett av de gemensamma företagen från kommissionens tjänst för internrevision (IAS) om bidragsförvaltningsprocessen inom Horisont 2020 (inkl. uppföljningen av relevanta rekommendationer från tjänsten för internrevision) och de gemensamma företagens interna vägledningsdokument för projekt- och ekonomiansvariga. Detta kompletterades med intervjuer med personal som arbetar med operativ och finansiell projektövervakning och interna kontroller vid de gemensamma företagen samt en analys av ytterligare dokument som de gemensamma företagen försåg oss med.

Hälften av de gemensamma företagen saknade en strukturerad riskbaserad strategi för förhandskontroller av Horisont 2020-bidrag

2.32. Enligt artikel 21 i de gemensamma företagens budgetförordning syftar förhandskontroller till att förhindra fel och oriktigheter innan transaktioner godkänns samt till att minska risken för att målen inte uppnås. För varje transaktion ska det åtminstone utföras en förhandskontroll som avser transaktionens operativa och ekonomiska aspekter och som baseras på en flerårig kontrollstrategi där risken beaktas. Förhandskontrollernas omfattning vad gäller frekvens och intensitet ska fastställas av den behöriga utanordnaren med beaktande av resultaten av tidigare kontroller samt en bedömning av risker och kostnadseffektivitet på grundval av utanordnarens egen riskanalys. I tveksamma fall ska den utanordnare som ansvarar för att kontrollera de berörda transaktionerna som en del av förhandskontrollen

begära in kompletterande information eller utföra en kontroll på plats, i syfte att nå rimlig säkerhet.

2.33. År 2018 upprättade det gemensamma genomförandecentrumet vid kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation (GD Forskning och innovation) [en vägledning för förhandskontroller inom Horisont 2020](#). De främsta principerna i vägledningen är att i) kontrollerna måste ge rimlig säkerhet om laglighet och korrekthet utifrån den information som finns tillgänglig vid tidpunkten, ii) kontrollerna måste balanseras rätt mellan minskad administrativ börda och ändamålsenlig finansiell kontroll, iii) kontrollerna måste vara riskbaserade och kostnadseffektiva och iv) stödmottagarna ska behandlas lika.

2.34. Enligt vägledningen ska de gemensamma företagen använda enkla och tydliga standardkontroller som fastställts på förhand i kombination med ytterligare kontroller som utförs endast i undantagsfall och grundar sig på en riskanalys. Standardkontrollerna bör kompletteras med riskbaserade kontroller som innebär att de gemensamma företagen kan behöva be stödmottagarna om ytterligare uppgifter och bevis i specifika ärenden. Riskfaktorer kan bland annat vara den inneboende risken i en viss typ av forskningsprojekt eller forskningsområde, projektsamordnarens erfarenhet, EU-bidragets storlek, projektets varaktighet, antalet projektpartner som ingår i konsortiet, användningen av tredje parter, samordnarens samarbete under utarbetandet av bidragsöverenskommelsen, stödmottagarnas ekonomiska bärkraft, ärenden i systemet för tidig upptäckt och uteslutning, resultat av efterhandskontroller, misstänkta fall av bedrägerier och Olaf-ärenden, nya stödmottagare eller små och medelstora företag samt slutbetalning.

2.35. De riskbaserade kontrollerna stöds av riskhanteringsmodulen i COMPASS som ger en överblick över vissa riskfaktorer i samband med projektet och dess stödmottagare, såsom systemet för tidig upptäckt och uteslutning, resultatet av efterhandsrevisioner, antalet deltaganden i Horisont 2020 och stödmottagarnas status som små och medelstora företag. Ytterligare projektrelaterade riskfaktorer kan hämtas direkt från COMPASS (t.ex. projektets varaktighet, EU:s bidrag och antalet projektpartner inom konsortiet).

2.36. Det gemensamma genomförandecentrumet har även tagit fram en vägledningsnot om [grundläggande krav och principer för den gemensamma strategin för projektövervakning](#). I den fastställs viktiga principer för att säkerställa att genomförandeorganen (t.ex. de gemensamma företagen) anpassar sin projektövervakning utifrån en sund metod för riskbedömning av projekt. Framför allt betonas att ett antal gemensamma faktorer, såsom storleken på EU:s bidrag, antalet deltagare eller projektets varaktighet, avgör hur komplext ett projekt är och hur stor sannolikheten är att det stöter på problem. Vidare bör bedömningen av övervakningsnivån också bygga på resultatet av en projektspecifik riskbedömning som ska göras vid utarbetandet av bidragsöverenskommelsen eller någon gång under projektets genomförande.

2.37. Vid utgången av 2022 hade endast fyra av de åtta gemensamma företagen (Ren luftfart, Förnybar vätgas, Initiativet för innovativ hälsa och Ett cirkulärt, biobaserat Europa) tagit fram och genomfört en fullständig riskbaserad strategi för förhandskontroller som beaktade dessa företags specifika riskförhållanden, i enlighet med det gemensamma genomförandecentrumets vägledning. I samband med detta identifierade de olika företagen vilka riskkriterier som var mest relevanta för just dem och utformade en riskbaserad övervakningsstrategi utifrån dessa. Med hjälp av en sådan strategi kunde de bedöma risknivån för varje projekt och stödmottagare under projektgenomförandets viktigaste faser, såsom utarbetandet av bidragsöverenskommelsen, ändringar av bidragsöverenskommelsen, rapportering och betalning. Med avseende på detta utarbetade dessa gemensamma företag även interna riktlinjer om sina riskbaserade strategier och utbildade och vägledde sin personal om hur de skulle tillämpa dem rätt och genomföra dem på ett konsekvent sätt.

2.38. När det gällde Sesar konstaterade vi, utifrån vår granskning av intern dokumentation och våra intervjuer med personalen, att i slutet av 2022 hade det gemensamma företaget i sin riskövervakningsstrategi endast bedömt stödmottagare som hade granskats i efterhand, främst de största mottagarna. Därför gjordes ingen riskbedömning av stödmottagare som utgjorde en potentiell risk och som aldrig hade granskats i efterhand eller av nya stödmottagare. De gemensamma företagen gjorde inte heller någon riskbedömning på projektnivå.

Åtgärd 4

Sesar bör stärka sin riskövervakningsstrategi för förhandskontroller för att identifiera stödmottagare som utgör en potentiell risk och som i dagsläget inte ingår i populationen (såsom stödmottagare som aldrig har granskats i efterhand och nya stödmottagare) och riskabla projekt.

2.39. Viktig digital teknik genomförde en riskbaserad övervakning av projekt i enlighet med kommissionens referensscenario samt riskbedömningar av små och medelstora företag och nya stödmottagare, men det gemensamma företaget har ännu inte utarbetat några interna riktlinjer för att konsolidera processerna. När det gäller Viktig digital teknik minskade risken för fel i bidragsutbetalningarna genom att de deltagande staterna utförde noggranna förhandskontroller av de stödmottagare som var verksamma i deras land. Man undersökte då om de projektkostnader som hade rapporterats för nationell medfinansiering var berättigade. De deltagande staterna hade ett nära samarbete med Viktig digital teknik och uppmärksammade regelbundet företaget på större fel och oriktigheter som de upptäckte samt registrerade konkurser. I motsats till andra gemensamma företag tillämpades tröskeln på 90 % för förfinansiering på stödmottagarnivå, och för att ändra kostnadsbudgeten bland konsortiets medlemmar krävdes det en ändring av bidragsöverenskommelsen. Viktig digital teknik använde inte COMPASS för att kontrollera att dessa specifika kriterier hade uppfyllts, och de projektansvariga utförde standardiserade kontroller för hand i kalkylblad i Excelformat.

2.40. Europas järnvägar och EuroHPC utförde riskbaserade förhandskontroller av riskabla projekt vid behov men hade ännu inte genomfört någon strukturerad riskbaserad strategi för förhandskontroller vid utgången av 2022. Framför allt hade dessa gemensamma företag inte anpassat sina förhandskontroller till de högriskfaktorer som identifierats vid riktade riskbedömningar. Slutligen hade de inte tagit fram en intern praktisk vägledning om hur en riskbaserad övervakning skulle genomföras eller instruktioner om hur personalen skulle använda riskhanteringsmodulen i COMPASS.

2.41. Följaktligen kunde inte dessa två gemensamma företag säkerställa någon fullständig och enhetlig bedömning av de risker som är relevanta för deras projekt och som rör stödmottagarna, vilket kan leda till ineffektiva och/eller icke ändamålsenliga förhandskontroller och öka risken för att de medfinansierar icke stödberättigande kostnader, att projektmål inte uppnås och att projekt blir försenade eller havererar.

Åtgärd 5

Europas järnvägar och EuroHPC bör genomföra en strukturerad riskbaserad strategi för förhandskontroller som omfattar de risker som är relevanta för projekten och som rör stödmottagarna.

Europas järnvägar, EuroHPC och Viktig digital teknik bör även ta fram en intern praktisk vägledning om hur en riskbaserad övervakning ska genomföras på projekt- och stödmottagarnivå och hur personalen ska använda riskhanteringsmodulen i COMPASS.

De flesta gemensamma företag uppvisade brister i användningen av verktyget för förstärkt övervakning

2.42. Enligt avsnitt 3.2.2 om förstärkt övervakning i det gemensamma genomförandecentrumets [vägledning för förhandskontroller inom Horisont 2020](#) underlättar verktyget för förstärkt övervakning utförandet av riskbedömningar av projekt eller stödmottagare för dem som ansvarar för bidrag (projektansvariga, ekonomiansvariga och juridiskt ansvariga). Det gör att de när som helst under projektgenomförandet kan registrera stora risker som identifieras och spåra respektive övervakningsåtgärd och riskreducerande åtgärd. Verktyget är följaktligen utformat för att göra det lättare att rikta förhandskontroller mot de risker som bedömts vara störst när det gäller projekt eller stödmottagare.

2.43. Verktyget är inbyggt i e-bidragssystemets (COMPASS) riskhanteringsmodul. För att kunna användas på ett strukturerat och konsekvent sätt har verktyget förinställda övervakningskategorier, såsom betydande genomföranderisk, problem med den operativa kapaciteten, allvarliga etiska risker, misstänkt oriktighet/fel, allvarliga konstaterade granskningsiakttagelser och risker som identifierats vid förhandskontroller. De ansvariga måste tydligt ange vilka kontrollåtgärder de avser att vidta till följd av den identifierade risken, till

exempel begära riktade styrkande handlingar, inleda en riktad teknisk översyn av en del av projektarbetet där experter deltar och, vid allvarliga problem, inleda en teknisk översyn och finansiell granskning av hela projektet.

2.44. För att verktyget ska kunna användas ändamålsenligt och effektivt bör de ansvariga fastställa en relevant och rimlig tidsfrist för när den särskilda förstärkta övervakningsåtgärden ska vara slutförd. Om risken kvarstår när tidsfristen löper ut och ytterligare övervakning krävs, måste den ansvariga flagga på nytt om förstärkt övervakning, fastställa en ny tidsfrist och uppdatera planeringen för övervakningsåtgärden på lämpligt sätt.

2.45. Vid vår noggranna analys av ett urval av de gemensamma företagens förstärkta övervakningsärenden avslöjades flera brister som hindrade en ändamålsenlig och effektiv övervakning:

- Det hade inte fastställts några specifika kontrollåtgärder för de identifierade riskerna eller någon tidsfrist för genomförandet av kontrollåtgärderna (EuroHPC, Viktig digital teknik och Europas järnvägar).
- Flaggmärkingen om förstärkt övervakning förnyades inte eller togs bort när den fastställda tidsfristen löpte ut. Den ansvariga bedömde dessutom inte risknivån på nytt efter det att kontrollåtgärderna hade vidtagits (Sesar, Ren luftfart och Viktig digital teknik).

Åtgärd 6

Sesar, Ren luftfart, Viktig digital teknik, Europas järnvägar och EuroHPC bör se till att alla förstärkta övervakningsåtgärder åtföljs av specifika kontrollåtgärder riktade mot de identifierade riskerna och att de följs upp inom en på förhand fastställd tidsfrist.

De flesta gemensamma företag har ännu inte tagit fram en strategi för riskbaserad efterhandsrevision av bidragsutbetalningar från Horisont 2020

2.46. I avsnitt 4.2.1 om riskbaserat urval i [kommissionens strategi för efterhandsrevision av Horisont 2020](#) anges att syftet med det riskbaserade urvalet för efterhandsrevision är att rikta in sig mot de delar av de genomförande enheternas budget där de korrigerande åtgärderna mot de fel som upptäckts blir så ändamålsenliga som möjligt (t.ex. de största stödmottagarna, de största bidragsgivarna och stödmottagarna med hög risk). Men det riskbaserade urvalsförfarandet bör också ge en så stor upprensningseffekt som möjligt (se [ruta 2.2](#)) genom att korrigera systemfel från de största stödmottagarna. För att fokusera på

områden med specifika risker måste man rikta in sig på områden där felprocentsatserna kan vara högre än den representativa felnivån¹³.

2.47. Genom våra intervjuer med personal vid de gemensamma företagen, resultaten från tidigare efterhandsrevisioner och vår erfarenhet av direkt substansgranskning av bidragsutbetalningar bekräftades att följande specifika riskkriterier kan ange vilka stödmottagare och projekt som har en ökad risk för fel och följaktligen en potentiellt stor upprepningseffekt (se [ruta 2.2](#)):

- Stödmottagare som får de största ackumulerade bidragsbeloppen.
- Nya stödmottagare eller små och medelstora företag.
- Stödmottagare med höga felprocentsatser i tidigare revisioner som inte hade följts upp.
- Stödmottagare som i hög grad är beroende av EU-medel.
- Stödmottagare från länder utanför EU som har liten eller ingen erfarenhet av EU:s förfaranden för kostnadsredovisningar i samband med EU-bidrag.
- Ganska komplexa projekt där det gemensamma företaget definierar övervakningsnivån som låg.
- Projekt och stödmottagare med en stor andel underentreprenad och/eller utkontraktering till tredje parter.
- Stödmottagare som får stora summor EU-bidrag utan intyg från oberoende revisorer.

¹³ Avsnitt 4.2.1 om riskbaserat urval.

Ruta 2.2

Upprensningseffekt

Enligt [kommissionens strategi för efterhandsrevision av Horisont 2020](#) krävs en beräkning av "procentsatsen för kvarstående fel" som återspeglar den potentiella effekten av de granskade stödmottagarnas korrigering av

- alla fel som upptäckts i de efterhandsgranskade bidragsutbetalningarna,
- systemfel som påverkar de ogranskade utbetalningarna ("utvidgning"),

på den felprocent som den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation konstaterat vid efterhandsrevisionen av det representativa urvalet för vart och ett av de gemensamma företagen. Procentsatsen för kvarstående fel visar därför hur stort fel som kvarstår i granskningspopulationen när stödmottagarna har gjort korrigeringar till följd av resultatet av efterhandsrevisionerna.

De största stödmottagarna ger störst upprensningseffekt. När det gäller Horisont 2020-kostnader är felnivån i den delen av stödmottagarpopulationen inte särskilt hög, men de största stödmottagarna står för 50 % av programmets kostnader. Små och medelstora företag och nya stödmottagare står fortfarande för en betydande andel av de höga felfrekvenserna. Men eftersom de enskilda belopp som dessa stödmottagare begär är relativt låga ger korrigeringar i den här gruppen av stödmottagare begränsad upprensningseffekt.

2.48. För att ge tillräcklig säkerhet inför de gemensamma företagens förfaranden för beviljande av ansvarsfrihet måste den gemensamma revisionstjänsten enligt [kommissionens strategi för efterhandsrevision av Horisont 2020](#) göra ett separat representativt och slumpmässigt urval för varje gemensamt företag (urval på andra nivån). Dessa urval görs utöver det gemensamma (slumpmässiga) urvalet (eller urvalet på första nivån) för Horisont 2020-kostnaderna som helhet. Om revisionerna av urvalen på de första två nivåerna inte är tillräckliga för de gemensamma företagen föreskrivs dessutom i artikel 10 i företagens respektive överenskommelse om medverkan att den gemensamma revisionstjänsten ska utföra ytterligare riskbaserade efterhandsrevisioner på begäran av det gemensamma företaget och på dess bekostnad (urval på tredje nivån).

2.49. Med undantag av Ett cirkulärt, biobaserat Europa, Förnybar vätgas och Initiativet för innovativ hälsa förlitade sig de gemensamma företagen enbart på de representativa (slumpmässiga) urvalen. De tog således inte fram någon riskbaserad strategi för efterhandsrevision utan kompletterade sina representativa efterhandsrevisioner genom att begära riskbaserade efterhandsrevisioner vid behov eller utföra sina egna efterhandsrevisioner inom ett särskilt utvalt riskområde (2022 valde Ren luftfart till exempel ut större kostnadsredovisningar som eventuellt hade påverkats av covid-19-krisen).

2.50. Ett cirkulärt, biobaserat Europa, Förnybar vätgas och Initiativet för innovativ hälsa tog fram en riskbaserad strategi för efterhandsrevisioner för att minska felnivån genom att öka upprensningseffekten i sina efterhandsrevisioner.

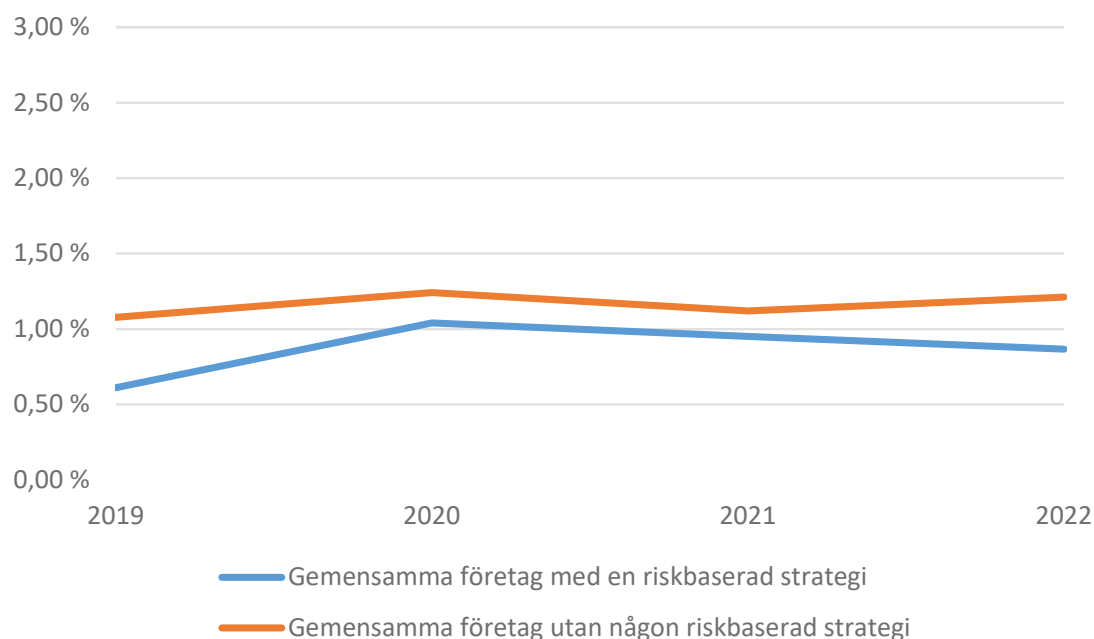
2.51. För att öka upprensningseffekten beaktade de bland annat följande faktorer för att identifiera vilka stödmottagare och projekt som utgör en risk:

- Stödmottagare vars riskprofil bekräftats tidigare (t.ex. stora stödmottagare som aldrig granskats tidigare, nya stödmottagare, små och medelstora företag, stödmottagare där det tidigare gjorts granskningsiakttagelser och stödmottagare i länder utan för EU).
- Återkoppling från operativa enheter (t.ex. information om projekt som har en riskfylld bidragsbudget men låga övervakningsnivåer, stödmottagare som i hög grad är beroende av EU-medel, stödmottagare eller projekt som fått en flaggmarkering om förstärkt övervakning och stödmottagare som erhåller stora summor EU-bidrag för vilka det saknas intyg).

2.52. Den gemensamma revisionstjänstens översiktsrapport om fel som upptäckts vid riskbaserade efterhandsrevisioner av bidragsutbetalningar från Horisont 2020 visade att det bara var för Förnybar vätgas och Initiativet för innovativ hälsa som urvalet i genomsnitt var bättre riktat än för de gemensamma företag som begärde riskbaserade efterhandsrevisioner vid behov. Detta förklaras av det faktum att de båda gemensamma företagen använde genomtänkta enkätundersökningar för att upptäcka bland vilka stödmottagare risken är högre att det förekommer fel i redovisningen.

2.53. *Figur 2.3* visar utvecklingen för de gemensamma företagens procentsats för kvarstående fel vid efterhandsrevisioner från 2019 till 2022. Den visar att gemensamma företag som hade en genomtänkt riskbaserad strategi för efterhandsrevisioner (Förnybar vätgas och Initiativet för innovativ hälsa) rapporterade en procentsats för kvarstående fel som var lägre än genomsnittet för de gemensamma företag som saknade en sådan strategi, vilket berodde på att de systematiskt identifierade och granskade de stödmottagare som utgjorde störst risk.

Figur 2.3 – Utvecklingen av den genomsnittliga procentsatsen för kvarstående fel vid efterhandsrevisioner från 2019 till 2022

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter i de gemensamma företagens årliga verksamhetsrapporter för 2019–2022.

Det har blivit ännu viktigare för de gemensamma företagen att genomföra sina specifika riskbaserade strategier för bidragsförvaltning inom Horisont Europa

2.54. Horisont Europa medförde flera viktiga förändringar av ramen för intern kontroll. I sin [orienterande not om kontrollstrategin för Horisont Europa](#) meddelar till exempel kommissionen att den gemensamma revisionstjänsten endast kommer att utföra efterhandsrevisioner av ett representativt urval av kostnader inom programmet och inte längre utföra specifika efterhandsrevisioner av enskilda intressenter inom Horisont Europa, såsom gemensamma företag. De gemensamma företagen kommer bara att få begära riskbaserade efterhandsrevisioner av sina stödmottagare och projekt om det är tydligt att dessa utgör en hög risk.

2.55. Vidare har stödmottagar- och/eller projektstrukturen för vissa gemensamma företag (Sesar, Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa och EuroHPC) förändrats betydligt inom Horisont Europa. Exempel på detta är det ökade antalet små och medelstora företag, nya stödmottagare och större konsortier samt kravet på att endast använda öppna ansökningsomgångar för Horisont Europa-verksamhet. Det kan därför hända att de riskfaktorer som identifierats i tidigare program inte längre är relevanta och att nya riskfaktorer har uppstått.

2.56. Dessa förändringar understryker vikten av att de gemensamma företagen genomför eller anpassar sina egna riskbaserade strategier för bidragsförvaltning. Under 2022 var det endast Förnybar vätgas som tog fram en sådan strategi (se [ruta 2.3](#)).

Ruta 2.3

Förnybar vätgas har en riskbaserad metod för bidragsförvaltning

Förnybar vätgas tog fram en specialanpassad riskbaserad strategi för att öka den säkerhet som kan uppnås från förhandskontroller och efterhandsrevisioner:

I början av 2022 granskade det gemensamma företaget hela sin population av Horisont 2020-stödmottagare och flaggmarkerade dem som var förknippade med störst risk och därför skulle genomgå riskbaserade efterhandsrevisioner. Samtliga dessa var stora stödmottagare som erhöll stödbelopp på över 1 miljon euro inom alla Horisont 2020-projekt som det gemensamma företaget genomförde. Ingen av dem hade varit föremål för efterhandsrevisioner tidigare och de hade en riskprofil som små och medelstora företag eller nya stödmottagare.

De resterande stödmottagare som erhöll stora belopp uppmanades att besvara ett kort frågeformulär för självutvärdering som var inriktat på de vanligaste fel som upptäckts vid tidigare efterhandsrevisioner, såsom komplexiteten i det valda personalkostnadsalternativet, en stor andel underentreprenad, förvärv av tillgångar, interna leveranser, kostnadsrapporteringsmetoder och genomförandet av åtgärder till följd av tidigare resultat av efterhandsrevisioner.

Baserat på svaren identifierade det gemensamma företaget de stödmottagare som utgjorde en hög risk vid förhandskontroller. Det anordnade ekonomiwebbinarier för dem där fokus låg på de viktigaste dragen i en korrekt kostnadsredovisning med betydande kostnadsposter.

Det gemensamma företagens projekt- och ekonomichefer använde resultatet av webinarier till att förbättra ändamålsenligheten i sina förhandskontroller av de kommande kostnadsredovisningarna från dessa stora stödmottagare (utbetalningsfasen).

2.57. Ändamålsenligheten i en riskbaserad metod för bidragsförvaltning kan påverkas av tekniska begränsningar. I e-bidragssystemet (COMPASS) finns ännu inget stöd för automatisk återkoppling från iakttagelser som gjorts vid efterhandsrevisioner (tillsammans med förslag på riktade förhandskontroller) till dem som utför förhandskontrollerna, vilket skulle vara värdefullt för deras riskbedömning.

Åtgärd 7

Inom ramen för Horisont Europa bör alla gemensamma företag genomföra en riskbaserad metod för bidragsförvaltning som omfattar de viktigaste faserna, från utarbetandet av bidragsöverenskommelsen till utbetalningen. I samband med detta bör de gemensamma företagen framför allt se till att

- a) stödmottagare och projekt som utgör en potentiell risk genomgår intensifierade förhandskontroller eller efterhandsrevisioner,
- b) viktiga resultat av efterhandsrevisioner vederbörligen beaktas i riskbedömningen för framtida förhandskontroller.

Andra publikationer som berör gemensamma företag som revisionsrätten har offentliggjort

2.58. Förutom den årliga granskningsrapporten om de gemensamma företagens årsredovisningar offentliggjorde vi under 2022 och 2023 även flera särskilda granskningsrapporter och översikter som gällde gemensamma företag (se [figur 2.4](#)).

Figur 2.4 – Andra publikationer som berör gemensamma företag eller forskning som revisionsrätten nyligen har offentliggjort

Revisionsrättens särskilda rapport 05/2022

Cybersäkerheten vid EU:s institutioner, organ och byråer: beredskapen står inte alltid i proportion till hoten

Antalet betydande cybersäkerhetsincidenter vid EU:s organ mer än tiodubblades under perioden 2018–2021, eftersom distansarbetet har lett till att antalet potentiella åtkomstpunkter för angripare har ökat rejält.

Betydande incidenter orsakas vanligtvis av att nya metoder och tekniker används, och de kan ta veckor eller till och med månader att utreda och återställa. Ett exempel är cyberattacken mot Europeiska läkemedelsmyndigheten där känsliga uppgifter läcktes och manipulerades i syfte att undergräva förtroendet för vacciner.

Revisorernas övergripande slutsats var att cybersäkerhetsberedskapen inom EU:s organ varierar och inte alltid står i proportion till de allt större hoten. I själva verket har de inga enhetliga strategier för cybersäkerhet, och de tillämpar inte alltid viktiga kontroller och god cybersäkerhetspraxis.

Skillnaderna i cybersäkerhetsnivå skulle visserligen i teorin kunna motiveras av att de olika organisationerna har olika riskprofiler och hanterar uppgifter som är olika känsliga. Men revisorerna betonar att svagheter i cybersäkerheten hos ett enskilt EU-organ kan innebära cybersäkerhetsshot även för flera andra organisationer, eftersom alla EU:s organ är tätt sammanlänkade med varandra.

Slutligen finns det för närvarande ingen rättslig ram för informationssäkerhet och cybersäkerhet vid EU:s institutioner, organ och byråer.

Revisionsrättens särskilda rapport 23/2022

Synergier mellan Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna: den fulla potentialen utnyttjas ännu inte

I Europa 2020-strategin betonade kommissionen forskningens och innovationens roll som en viktig drivkraft för socialt och ekonomiskt välbefinnande och miljömässig hållbarhet.

De två viktigaste fonderna som stödde forskning och innovation var Horisont 2020, med ett budgetanslag på 76,4 miljarder euro, och de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) med ingångna åtaganden för nästan 41 miljarder euro inom forsknings- och innovationsverksamhet.

I denna rapport bedömdes om kommissionen och de relevanta nationella/regionala genomförandemyndigheterna hade vidtagit lämpliga åtgärder för att skapa synergier mellan Horisont 2020 och ESI-fonderna.

Det framkom att vissa faktorer var avgörande för att skapa synergier men ännu inte hade införts fullt ut och att genomförandet varierade beroende på typen av synergi. Samarbetet mellan de båda programmens intressenter inom forskning och innovation var fortfarande begränsat. Avsaknaden av en integrerad databas för ESI-fondsprojekt som är kompatibel med databasen för Horisont 2020 gjorde det svårt för kommissionen och nationella/regionala myndigheter att identifiera och utforska möjliga synergier. Dessutom genomförde inte ESI-fondernas förvaltande myndigheter alla de synergifrämjande åtgärder som angavs i de strategiska dokumenten. Vissa projektförslag som utvärderats positivt inom ramen för Horisont 2020 men som inte finansierades på grund av att det saknades resurser fick en kvalitetsmärkning (spetskompetensstämpeln) som skulle göra det lättare för dem att få finansiering från ESI-fonderna. I slutändan var det dock endast ett begränsat antal av de kvalitetsmärkta verksamheterna i urvalet av Horisont 2020-verksamheter som fick finansiering från ESI-fonderna.

Revisorerna rekommenderar kommissionen att

- förbättra samarbetet mellan intressenter som är verksamma inom forskning och innovation,
- utnyttja potentialen hos databaser för att främja synergier,
- öka användningen av synergier nedströms,
- förbättra informationsflödena om Horisont 2020-projekt som tilldelats spetskompetensstämpeln.

Revisionsrättens särskilda rapport 05/2023

EU:s finansiella landskap: ett lapptäcke som behöver förenklas ytterligare och bli föremål för ökad ansvarsskyldighet

Syftet med den här revisionen var att ge en inblick i EU:s finansiella landskap som har beskrivits som en "mångfald av fonder och instrument [...] kring unionens budget". Gemensamma företag finns med i förteckningen över instrument som är helt integrerade i EU-budgeten.

Syftet med rapporten var att identifiera det potentiella utrymmet för att förenkla och effektivisera EU:s finansiella landskap. Samtidigt bedömdes skälen till varför några instrument skapas utanför EU-budgeten och huruvida de befintliga arrangemangen säkerställer en adekvat offentlig granskning av finansiering.

I rapporten konstaterades att EU:s finansiella landskap består av alltför många instrument med olika styrformer och finansieringskällor samt olika sätt att täcka potentiella skulder.

För en del av instrumenten är granskningen av deras prestation bristfällig, och Europaparlamentet utövar ingen tillsyn över dem.

Vid revisionen noterades de framsteg som nyligen gjorts med att konsolidera åtskilliga instrument. Men förenklingspotentialen har ännu inte utnyttjats fullt ut, särskilt inte för de instrument som tillhandahåller ekonomiskt stöd.

Revisorerna rekommenderade kommissionen att

- bedöma varje förslag till nytt instrument och dela dem med rådet,
- offentliggöra information om EU:s hela finansiella landskap,
- införliva moderniseringsfonden i EU:s budget,
- konsolidera befintliga instrument för ekonomiskt stöd.

Källa: Närmare uppgifter om rapporterna, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

De gemensamma företagens svar på kapitel 2

IAKTTAGELSE 2.38

Det är viktigt att notera att huvuddelen av budgeten för det gemensamma företaget Sesar 3 för Horisont 2020 utnyttjades av de största stödmottagarna (det gemensamma företagens privata medlemmar) som främst genomförde stora projekt inom ramen för ansökningsomgångarna för industriell forskning och som alla granskats i efterhand (ibland flera gånger) under de föregående programmen. Det gemensamma företaget Sesar ansåg därför att den kvarstående risken i samband med de mindre stödmottagarna och de nya stödmottagarna (som inte granskats i efterhand) var ganska låg.

Eftersom antalet projekt inom Horisont 2020 var relativt begränsat och till största delen genomfördes av kända stödmottagare som granskats i efterhand, bedömde det gemensamma företaget de totala riskerna för programmet Horisont 2020 på nivån för de största stödmottagarna i stället för på projektnivå.

IAKTTAGELSE 2.40

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar skulle vilja understryka att risken för fel i bidragsutbetalningarna inom Horisont 2020 i hög grad minskades genom användningen av enhetsbelopp. I synnerhet säkerställde det gemensamma företaget för Europas järnvägar rimliga enhetsbelopp genom att använda finansiella experter under förfarandena för utvärdering av ansökningsomgångar samt undersökte noggrant och förhandlade fram alla kostnadsposter som finansexperterna ifrågasatte under förberedelsefasen för bidragsavtalet, i enlighet med kommissionens beslut C(2017) 7151 av den 27 oktober 2017 om att tillåta användning av ersättning i form av ett enhetsbelopp för de bidragsberättigade kostnaderna för åtgärder inom ramen för Horisont 2020 (EU:s ramprogram för forskning och innovation).

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar har infört förfaranden för förhandsidentifiering av högriskfaktorer för bidragsavtal inom Horisont 2020, men är medvetet om att dessa förfaranden skulle kunna anpassas bättre till kommissionens vägledning om riskbaserade förhandskontroller.

IAKTTAGELSE 2.55

Det gemensamma företaget Sesar 3 anordnar tillsammans med ett växande antal privata medlemmar öppna ansökningsomgångar inom ramen för programmet Horisont Europa. Under 2023, när de första ansökningsomgångarna inom ramen för programmet Horisont Europa avslutades, antog det gemensamma företaget Sesar 3 en ny riskbaserad strategi för förhandskontroller och införde nya riskbaserade verktyg som bedömer risker på projektnivå

och för nya stödmottagare. Det gemensamma företaget Sesar 3 kommer att informera om denna verksamhet i sin årliga verksamhetsrapport för 2023.

ÅTGÄRD 7

De gemensamma företagen är medvetna om den betydande förändringen av kommissionens ram för intern kontroll för bidrag inom ramen för Horisont Europa, enligt vilken de gemensamma företagen inte längre kan fastställa sina egna specifika representativa urval och beräkna de specifika representativa felprocenten och procentsatsen för kvarstående fel. Alla gemensamma företag förbereder sig därför redan för denna förändring genom att fastställa sin gemensamma strategi för genomförande av kommissionens kontrollstrategi för Horisont Europa, som kommer att omfatta följande delar:

- Riskbaserade förhandskontroller.
- Riskbaserade efterhandsrevisioner.
- Uppgifter från den årliga verksamhetsrapporten om de viktigaste resultaten av efterhandsrevisionerna (utan att det gemensamma företagens specifika felprocent anges), konstaterade brister i den interna kontrollen och upprensningseffekten.

De gemensamma företagens gemensamma genomförandestrategi (som för närvarande håller på att utarbetas), som kommer att behandla revisionsrättens iakttagelse och åtgärd 7, kommer att baseras på nya byggstenar för säkerhet som är relevanta inom ramen för Horisont Europa.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 3

Revisionsförklaringar

om EU:s gemensamma företag

3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna

Grund för uttalandena

3.1.1. Vi utförde vår revision i enlighet med de internationella revisionsstandarder (ISA) och etiska riktlinjer som fastställts av IFAC och de internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai) som fastställts av Intosai. I avsnittet om revisorns ansvar nedan beskrivs vilket ansvar vi har enligt dessa standarder. Vi har uppfyllt kraven på oberoende och våra etiska skyldigheter enligt International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) och dess etiska riktlinjer för yrkesverksamma revisorer. Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande.

Ledningens och styrelsens ansvar

3.1.2. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och de gemensamma företagens budgetförordningar ansvarar ledningen för varje gemensamt företag för att upprätta och lägga fram räkenskaperna på grundval av internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den internkontroll som är relevant när det gäller att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig detta beror på oegentligheter eller misstag eller andra fel. Ledningen ska också se till att de verksamheter, ekonomiska transaktioner och uppgifter som presenteras i årsredovisningarna följer ramverket av lagar och andra författningar som styr dem. Ledningen för varje gemensamt företag har det slutliga ansvaret för att de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna är lagliga och korrekta.

3.1.3. När räkenskaperna upprättas är det ledningens ansvar att bedöma det gemensamma företags förmåga att fortsätta verksamheten, upplysa om frågor som rör dess status när det gäller fortsatt drift och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna, såvida ledningen inte har för avsikt att antingen avveckla enheten eller upphöra med verksamheten eller inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

3.1.4. Styrelsen ansvarar för tillsynen över det gemensamma företags process för finansiell rapportering.

Revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna

3.1.5. Vårt mål är att uppnå rimlig säkerhet om att de gemensamma företagens räkenskaper inte innehåller väsentliga felaktigheter och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att på grundval av revisionen lämna revisionsförklaringar om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet till Europaparlamentet och rådet. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad alltid upptäcks vid revisionen. Felaktigheter kan ha sin grund i oegentligheter eller misstag eller andra fel och betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i räkenskaperna.

3.1.6. När det gäller intäkter granskar vi bidragen från kommissionen, andra partner eller deltagande länder och bedömer de gemensamma företagens förfaranden för att uppbära eventuella andra intäkter.

3.1.7. När det gäller kostnader granskar vi betalningstransaktioner när kostnaderna har uppkommit, bokförts och godkänts. Den granskningen omfattar alla betalningar vid den tidpunkt de görs utom förskott. Vi granskar förskott när mottagarna av medel har lämnat underlag som visar att medlen har använts på rätt sätt och när det gemensamma företaget har godkänt underlagen och reglerat förskottsbetalningen samma år eller senare.

3.1.8. I enlighet med ISA och Issai tillämpar vi professionellt omdöme och är professionellt skeptiska under hela revisionen. Vi vidtar även följande åtgärder:

- Vi identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer Europeiska unionens rättsliga ram, oavsett om riskerna avser oegentligheter eller misstag eller andra fel. Vi utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker. Vi inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för våra uttalanden. Risken för att väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad som beror på oegentligheter inte upptäcks är större än om de beror på misstag eller andra fel, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi, förfalskning, uppsåtlig underlåtenhet eller felaktiga uppgifter eller att man har satt sig över den interna kontrollen.
- Vi skaffar oss en förståelse av de interna kontroller som är relevanta för revisionen i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i de interna kontrollerna.

- Vi utvärderar ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och därmed sammanhängande upplysningar.
- Vi kommer, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, fram till en slutsats om huruvida ledningens användning av antagandet om fortsatt drift är ändamålsenlig och huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om det gemensamma företagens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi kommer fram till att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, är vi skyldiga att hänvisa till därmed sammanhängande upplysningar i räkenskaperna i vår granskningsrapport eller, om upplysningarna inte är korrekta, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som vi har inhämtat fram till datumet för vår granskningsrapport. Men framtida händelser eller förhållanden kan förorsaka att enheten inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Vi utvärderar räkenskapernas och upplysningarnas övergripande presentation, struktur och innehåll, och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av de underliggande transaktionerna och händelserna.
- Vi inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende de gemensamma företagens finansiella information för att kunna göra ett uttalande om räkenskaperna och de underliggande transaktionerna. Vi är ansvariga för styrningen, övervakningen och utförandet av revisionen. Vi är ensamma ansvariga för våra revisionsuttalanden.
- Vi beaktar det revisionsarbete som en oberoende extern revisor har utfört avseende de gemensamma företagens räkenskaper i enlighet med artikel 70.6 i EU:s budgetförordning¹⁴.

3.1.9. När det gäller de gemensamma företagens forskningskostnader inom Horisont 2020-programmet utför den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. När det gäller resultaten av den gemensamma revisionstjänstens efterhandsrevisioner ansåg kommissionen i sitt förslag till förordning om Horisont 2020¹⁵ att en risk för fel, på årsbasis, mellan 2 % och 5 % är ett realistiskt mål med hänsyn till kostnaderna för kontroller och komplexiteten i reglerna för ersättning av kostnaderna för forskningsprojekt. Kommissionens mål är att uppnå en nivå för kvarstående fel som ligger så nära 2 % som möjligt vid avslutandet av Horisont 2020-programmet. När det gäller de gemensamma företagens forskningskostnader inom Horisont 2020-programmet ansvarar den gemensamma revisionstjänsten för efterhandsrevisionerna.

¹⁴ Förordning (EU, Euratom) 2018/1046.

¹⁵ KOM(2011) 809.

3.1.10. Vi informerar ledningen om bland annat revisionens planerade inriktning och omfattning samt tidpunkt för revisionen och viktiga granskningsresultat, inbegripet betydande brister i de interna kontrollerna som vi har identifierat under vår revision.

3.1.11. Bland de förhållanden som vi har informerat de gemensamma företagen om fastställer vi vilka som var av störst betydelse vid vår revision av räkenskaperna för den aktuella perioden och som därför utgör områden av särskild betydelse för revisionen. Vi beskriver dessa förhållanden i vår granskningsrapport, såvida inte lagstiftning eller förordningar förbjuder offentliggörande av upplysningarna i fråga, eller vi, under synnerligen ovanliga omständigheter, beslutar att inte informera om ett förhållande i vår rapport därför att de negativa konsekvenserna av det rimligen kan förväntas bli större än fördelarna för allmänintresset med offentliggörandet.

Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram

3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3

Inledning

3.2.1. Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar 3), med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031¹⁶. Det gemensamma företaget Sesar 3 ersatte och efterträdde det gemensamma företaget Sesar som bildades i februari 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en period på åtta år¹⁷ (Sesar 1) och förlängdes i juni 2014 för att kunna fortsätta vara verksamt inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024¹⁸.

3.2.2. Det gemensamma företaget Sesar 3 är ett offentlig-privat partnerskap för att utveckla en moderniserad europeisk flygledningstjänst och för att genom forskning och innovation främja uppnåendet av ett digitalt europeiskt luftrum. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) och mer än 50 organisationer som representerar luftfartens hela värdekedja, från flygplatser till alla kategorier av användare av luftrummet, leverantörer av flygtrafiktjänster, drönanoperatörer och tillhandahållare av tjänster, tillverkningsindustrin och forskningssamfundet.

¹⁶ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

¹⁷ Rådets förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar).

¹⁸ Rådets förordning (EU) nr 721/2014 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007.

Det gemensamma företaget Sesar 3

3.2.3. *Tabell 3.2.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.**Tabell 3.2.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget**

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	146,9	69,9	110 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	158,8	34,8	356 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	36	37	-3 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.2.4. Förändringarna i det gemensamma företags budget i *tabell 3.2.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. 2022 började det gemensamma företaget genomföra programmet Horisont Europa. 2022 års budget omfattar därför budgeten för åtaganden för de första ansökningsomgångar inom Horisont Europa som hade planerats för 2022 och budgeten för betalningar i samband med utbetalningar av förfinansiering.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.2.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget Sesar 3:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan **156** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.2.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper, som består av årsredovisningen¹⁹ och rapporterna om budgetgenomförandet²⁰ för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.2.7. Vi anser att det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

¹⁹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

²⁰ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.2.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.2.11. I årsredovisningen för 2022 skiljer sig de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (EU, privata medlemmar och Eurocontrol) väsentligt åt. Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag och, å andra sidan, naturabidragen åtgärdas inte på ett optimalt sätt i det gemensamma företagens årsredovisning för 2022 eftersom det gemensamma företaget inte lämnar någon information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.

Det gemensamma företaget Sesar 3

3.2.12. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.2.13. *Tabell 3.2.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.2.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och bilaterala avtal)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	555,8	29,3	Ej tillämpligt	585,0	537,3	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	537,3
Eurocontrol	467,0	25,0	Ej tillämpligt	492,0	16,8	274,1	39,5	Ej tillämpligt	330,4
Privata medlemmar	280,0	18,5	Ej tillämpligt	298,5	10,8	234,1	44,5	Ej tillämpligt	289,4
Totalt	1 302,8	72,8	Ej tillämpligt	1 375,5	564,9	508,2	84,0	Ej tillämpligt	1 157,1

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden ligger på samma nivå som deras bidragsmål

3.2.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för det maximala operativa EU-bidraget på 555,8 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom Horisont 2020-programmet. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 65,7 miljoner euro (eller 11,8 %) att betala ut under de kommande åren för projekt och kontrakt som ännu inte har slutförts. Samtidigt hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla hela sitt naturabidragsbelopp på 280 miljoner euro som fastställts som mål i avtalet med industrimedlemmarna. Av detta belopp rapporterade industrimedlemmarna 278,5 miljoner euro (eller 99,5 %) i slutet av 2022. Eurocontrol hade gjort fulla åtaganden för det mål på 467 miljoner euro i operativa bidrag som fastställs i det bilaterala avtalet. Av detta belopp rapporterade företaget 313,6 miljoner euro (eller 67 % av målet) i slutet av 2022.

Det gemensamma företaget Sesar 3

Genomförandet av 2022 års budgetbetalningar för Horisont 2020-verksamhet försämrades till följd av att stödmottagarna drabbades av ökande kostnader och leveransproblem

3.2.15. För Horisont 2020-verksamhet fick det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden minskade till 54 % (2021: 93 %). Enligt det gemensamma företagets rapport om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen för 2022 berodde detta på de stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-krisen. Därför behövde löptiden för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.

Genomförandet av Horisont Europa-programmet

3.2.16. *Tabell 3.2.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont Europa-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.2.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽¹⁾ naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	570,0	30,0	600,0	83,5	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	83,5
Privata medlemmar	475,0	25,0	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eurocontrol	475,0	25,0	500,0	1,5	0,0	0,0	1,5
Totalt	1 520,0	80,0	1 600,0	85,0	0,0	0,0	85,0

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.2.17. Åtagandebemyndigandena för Horisont Europa för 2022 genomfördes fullt ut för de två första ansökningsomgångarna som inleddes i april 2022. Kommissionen lämnade ett kontantbidrag på 83,5 miljoner euro för genomförandet av dessa projekt under 2022. Men eftersom utvärderingsfasen inte hade slutförts i slutet av året kan kontantbidragen först användas under första halvåret 2023, när bidragsöverenskommelserna undertecknas, och då kan även de därmed sammanhängande förhandsutbetalningarna göras.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.2.18. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa utförde den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,4 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,8 %²¹. När det gäller Horisont Europa-programmet har efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.2.19. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna²². Vi fann inga allvarliga kvantifierbara fel hos det gemensamma företagets stödmottagare i urvalet. I ett fall rapporterade vi ett systemproblem till följd av icke stödberättigande kostnader som deklarerats av stödmottagaren för icke-obligatoriska intyg om redovisningen i samband med delårsrapporter.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.2.20. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

²¹ Avsnitt 4.1.1.2.3 i [det gemensamma företaget Sesar's konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022](#).

²² När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2021	<p>Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har det gemensamma företaget Sesar 3 (och dess föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.</p> <p>I enlighet med tjänsteföreskrifterna²³ och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företags totala intäkter. För det gemensamma företaget Sesar 3 är denna procentandel 7,7 % (baserat på 2021 års siffror). Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.</p>	<p>Sesar 3 betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.</p> <p>Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företags ansvarsområde.</p>	Har genomförts

²³ Artikel 83a.

Det gemensamma företagets svar

3.2.11. Vi bekräftar revisionsrättens iakttagelse och kommer att åtgärda detta i nästa års årsredovisning.

3.2.13. Fram till 2020 låg bidragsnivån för Eurocontrol i linje med förväntningarna, men därefter minskade den under covid-19-pandemin på grund av

- en minskning av de privata partnernas verksamhet fram till 2022, vilket direkt påverkade Eurocontrol-relaterade bidrag, inklusive övningar och valideringar,
- en begäran till Eurocontrol från dess medlemsstater om att minska den totala budgeten i samband med en solidaritetsplan under pandemin. Eurocontrol var därför tvungen att minska sin budget för utkontraktering och skjuta upp sin rekrytering i två år (samtidigt som ett betydande antal experter gick i pension).

Trots detta har de flesta av våra projekt inom Horisont 2020 genomförts enligt planerna och nått den förväntade mognadsgraden. Inom ramen för det gemensamma företaget Sesar 3 har Eurocontrol förnyat sitt åtagande med ett bidrag på upp till 500 miljoner euro.

3.2.17. Det sena ikraftträdandet av rådets förordning av den 30 november 2021 om inrättande av det gemensamma företaget inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027, försenade det fullständiga upprättandet av det gemensamma företagets styrning och därmed antagandet av det första arbetsprogrammet och inledandet av de första ansökningsomgångarna, som kunde offentliggöras först den 7 april 2022.

3.2.19. Det gemensamma företaget Sesar 3 kommer att återkräva de överskjutande beloppen från stödmottagaren.

3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart

Inledning

3.3.1. Det gemensamma företaget för ren luftfart, med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031²⁴. Det gemensamma företaget för ren luftfart ersatte och efterträdde det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet inom flygteknik, som bildades i december 2007 inom ramen för sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod²⁵ (Clean Sky 1) och förlängdes i maj 2014 inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024²⁶ (Clean Sky 2).

3.3.2. Det gemensamma företaget för ren luftfart är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på forskning och innovation för omvandling av luftfarten mot en hållbar och klimatneutral framtid. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och de organisationer från luftfartssektorn som anges i bilaga I till den gemensamma grundläggande rättsakten²⁷. Dessutom har det gemensamma företaget för ren luftfart associerade medlemmar som valts ut genom inbjudningar att anmäla intresse.

²⁴ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

²⁵ Rådets förordning (EG) nr 71/2007 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky.

²⁶ Rådets förordning (EU) nr 558/2014 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky 2.

²⁷ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

3.3.3. *Tabell 3.3.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.**Tabell 3.3.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget**

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	415,3	189,9	119 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	411,2	182,6	125 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	41	42	-2 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.3.4. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i *tabell 3.3.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. 2022 började det gemensamma företaget genomföra programmet Horisont Europa. 2022 års budget omfattar därför budgeten för åtaganden för de första ansökningsomgångar inom Horisont Europa som hade planerats för 2022 och budgeten för betalningar i samband med utbetalningar av förfinansiering.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.3.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för ren luftfarts lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan **156** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.3.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper, som består av årsredovisningen²⁸ och rapporterna om budgetgenomförandet²⁹ för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.3.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

²⁸ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

²⁹ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.3.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.3.11. I årsredovisningen för 2022 skiljer sig de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (EU och privata medlemmar) väsentligt åt. Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag och, å andra sidan, naturabidragen åtgärdades inte på ett optimalt sätt i det gemensamma företags årsredovisning för 2022 eftersom det gemensamma företaget inte lämnade någon information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut.

3.3.12. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.3.13. *Tabell 3.3.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas redovisade bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) i slutet av 2022.

Tabell 3.3.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 716,0	39,0	Ej tillämpligt	1 755,0	1 682,7	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 682,7
Privata medlemmar	1 189,6	39,0	965,3	2 193,8	30,5	829,3	139,0	1 223,1	2 221,9
Totalt	2 905,6	78,0	965,3	3 948,8	1 713,2	829,3	139,0	1 223,1	3 904,6

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden ligger på samma nivå som deras bidragsmål

3.3.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för 1 716 miljoner euro av det maximala operativa EU-bidraget för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020-programmet. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 70,1 miljoner euro (eller 4,1 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts. Samtidigt hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidragsbelopp till det gemensamma företagets operativa verksamhet på 968,3 miljoner euro, och naturabidragsbelopp till kompletterande verksamhet på 1 223,1 miljoner euro eller 101,6 % av minimimålet på 2 154,9 miljoner euro. De belopp som det gjorts åtaganden för hade rapporterats fullt ut i slutet av 2022.

Genomförandet av 2022 års budgetbetalningar för Horisont 2020-verksamhet minskade till följd av att stödmottagarna drabbades av problem på grund av covid-19-pandemin

3.3.15. För Horisont 2020-verksamhet fick det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden var 78 % (2021: 83 %). För ett betydande antal pågående Horisont 2020-projekt blev den tekniska verksamheten försenad eller behövde minskas på grund av covid-19-pandemin. Dessa projekt behövde därför ändras eller förlängas och slutbetalningarna fick skjutas upp till 2023.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Genomförandet av Horisont Europa-programmet

3.3.16. *Tabell 3.3.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företags medlemmar för Horisont Europa-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.3.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽¹⁾ naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 660,8	39,2	1 700,0	178,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	178,0
Privata medlemmar	2 360,8	39,2	2 400,0	1,9	0,0	0,0	1,9
Totalt	4 021,6	78,4	4 100,0	179,9	0,0	0,0	179,9

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.3.17. Under 2022 lämnade kommissionen kontantbidrag på 178 miljoner euro. Det gemensamma företaget utnyttjade nästan fullt ut det operativa bidraget på 176 miljoner euro för förfinansiering i samband med de första bidragsöverenskommelser som ingåtts inom ramen för Horisont Europa-programmet.

Lågt genomförande av den administrativa budgeten för 2022

3.3.18. I slutet av 2022 var genomförandegraden för det gemensamma företags budget för administrativa betalningar (avdelning 2) 54 %, vilket var lågt. Enligt det gemensamma företags rapport om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen berodde detta främst på att de it- och kommunikationstjänster som tillhandahölls under det sista kvartalet 2022 skulle betalas 2023 och att kostnaderna för de tjänster som kommissionen tillhandahöll hade minskat.

lakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.3.19. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa utförde den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 1,6 %

Det gemensamma företaget för ren luftfart

och en procentsats för kvarstående fel på 0,4 %³⁰. När det gäller Horisont Europa-programmet har efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.3.20. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna³¹. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av för högt redovisade personalkostnader eftersom stödmottagaren lämnade in en kostnadsdeklaration baserad på budgeterade personalkostnader.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.3.21. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

³⁰ Avsnitt 4.1.1 i *det gemensamma företaget för ren luftfarts konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022*.

³¹ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2020	Det gemensamma företaget ökade sin användning av tillfällig arbetskraft betydligt. Genom denna praxis skapas i praktiken ett antal fasta tjänster utöver dem som anges i tjänsteförteckningarna. Detta tyder på att det gemensamma företagens ordinarie personalstyrka inte är tillräcklig för att genomföra det gemensamma företagens forsknings- och innovationsagenda och tillhörande arbetsplaner. Situationen innebär också betydande risker för det gemensamma företaget, såsom svårigheter att behålla nyckelkompetenser, otydliga kanaler för ansvarsutkrävande och lägre personaleffektivitet, vilket skulle kunna inverka negativt på hur det gemensamma företaget presterar i stort.	Under 2022 fortsatte det gemensamma företaget att använda ett betydande antal tillfälliga arbetstagare, som det förklarade berodde på begränsningarna i tjänsteförteckningen över fast anställda och den exceptionellt höga arbetsbördan till följd av det parallella genomförandet av programmen Horisont 2020 och Horisont Europa.	Pågår
2	2021	Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har det gemensamma företaget för ren luftfart (och dess föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.	Det gemensamma företaget för ren luftfart betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
		I enlighet med tjänsteföreskrifterna ³² och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företags totala intäkter. För det gemensamma företaget för ren luftfart är denna procentandel 2,3 % (baserat på 2021 års siffror). Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.	Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företags ansvarsområde.	
3	2021	Under 2021 bestyrktes viktiga dokument genom att man kopierade och klistrade in en bild av den ansvariga utanordnarens underskrift i dokumentet i Wordformat och därefter konverterade filen till pdf-format. Denna praxis kan medföra rättsliga risker, eftersom korrektheten i de undertecknade dokumenten kan ifrågasättas.	Det gemensamma företaget för ren luftfart införde en lämplig elektronisk signatur 2022.	Har genomförts

³² Artikel 83a.

Det gemensamma företagets svar

3.3.11. Vi bekräftar revisionsrättens iakttagelse och kommer att åtgärda detta i nästa års årsredovisning.

3.3.20. Vi instämmer i revisionsrättens granskningsresultat. I detta sammanhang har vi vidtagit flera förhandsåtgärder i syfte att minska liknande fel genom att öka medvetenheten bland stödmottagarna och de tjänstemän inom företaget som ansvarar för genomförandet av bidragen. Dessa åtgärder inbegriper följande:

- Anordnande av informationsevenemang.
- Delning av länkarna till webinarier som erbjuds via EU:s finansierings- och anbudsportal.
- Information till stödmottagarna (särskilt till små och medelstora företag och nyanställda) om hur man kan undvika de vanligaste felen vid redovisning av kostnader avseende EU-bidrag.

3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Inledning

3.4.1. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa, med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031³³. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa ersatte och efterträdde det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel som bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod³⁴ (IMI 1) och förlängdes i maj 2014 inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024³⁵ (IMI 2).

3.4.2. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på tvärvetenskaplig, hållbar och patientcentrerad forskning och innovation på hälsoområdet. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och de europeiska branschorganisationerna Cocir, den europeiska läkemedelsbranschorganisationen EFPIA, där även Vaccines Europe ingår, EuropaBio och MedTech Europe.

3.4.3. *Tabell 3.4.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.4.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	174,8	210,4	-17 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	272,4	11,0	2 376 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	49	50	-2 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

³³ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

³⁴ Rådets förordning (EG) nr 73/2008 om bildande av det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel.

³⁵ Rådets förordning (EU) nr 557/2014 om bildande av det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel 2.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

3.4.4. Förändringarna i det gemensamma företagets budget i *tabell 3.4.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. 2022 började det gemensamma företaget genomföra programmet Horisont Europa. 2022 års budget omfattar därför budgeten för åtaganden för de första ansökningsomgångar inom Horisont Europa som hade planerats för 2022.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.4.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom initiativet för innovativ hälsas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan [156](#) utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.4.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper, som består av årsredovisningen³⁶ och rapporterna om budgetgenomförandet³⁷ för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

³⁶ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

³⁷ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.4.7. Vi anser att det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.4.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.4.11. I årsredovisningen för 2022 skiljer sig de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (EU och privata medlemmar) väsentligt åt. Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag och, å andra sidan, naturabidragen åtgärdades inte på ett optimalt sätt i det gemensamma företags årsredovisning för 2022 eftersom det gemensamma företaget inte lämnade någon information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.

3.4.12. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Genomförandet av sjunde ramprogrammet

Det gemensamma företaget har ännu inte slutfört genomförandet av programmet

3.4.13. *Tabell 3.4.2* innehåller en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget för sjunde ramprogrammet vid utgången av 2022.

Tabell 3.4.2 – Medlemmarnas bidrag för sjunde ramprogrammet (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	966,0	34,0	Ej tillämpligt	1 000,0	938,4	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	938,4
Privata medlemmar	966,0	34,0	Ej tillämpligt	1 000,0	21,9	808,9	23,0	Ej tillämpligt	853,8
Totalt	1 932,0	68,0	Ej tillämpligt	2 000,0	960,3	808,9	23,0	Ej tillämpligt	1 792,2

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.4.14. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för de maximala operativa EU-bidragen på 966 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom sjunde ramprogrammet. Tio år efter sjunde ramprogrammets slut återstår cirka 44,9 miljoner euro (eller 5 %) att betala ut för projekt som ännu inte har

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

slutförts. Privata medlemmar hade gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag belopp på 914,2 miljoner euro eller 94,6 % av det lägsta operativa målet på 966 miljoner euro. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för rapporterade de 831,9 miljoner euro (eller 86 % av målet) i slutet av 2022.

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.4.15. *Tabell 3.4.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.4.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 595,4	42,6	Ej tillämpligt	1 638,0	991,7	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	991,7
EFPIA och associerade partner	1 595,4	42,6	Ej tillämpligt	1 638,0	36,3	854,0	224,0	Ej tillämpligt	1 114,3
Totalt	3 190,8	85,2	Ej tillämpligt	3 276,0	1 028,0	854,0	224,0	Ej tillämpligt	2 106,0

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden ligger på samma nivå som deras bidragsmål

3.4.16. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 1 452,1 miljoner euro eller 91 % av det maximala operativa EU-bidraget på [1 595,4] miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020-programmet. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 484,8 miljoner euro (eller 33,4 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts. Samtidigt hade privata medlemmar och associerade partner gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag belopp på 1 499,4 miljoner euro eller 94 % av minimimålet på

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

1 595,4 miljoner euro. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för rapporterade de 1 078,9 miljoner euro (eller 67,6 % av målet) i slutet av 2022.

Genomförandet av 2022 års budgetbetalningar för Horisont 2020-verksamhet uppgick till 87 %

3.4.17. För Horisont 2020-verksamhet fick det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden låg på 87 % jämfört med 96 % 2021.

Genomförandet av Horisont Europa-programmet

3.4.18. *Tabell 3.4.4* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont Europa-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.4.4 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽¹⁾ naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 169,8	30,2	1 200,0	1,4	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1,4
Privata medlemmar	969,8	30,2	1 000,0	1,4	0,0	0,0	1,4
Bidragande partner	200,0	0,0	200,0	Ej tillämpligt	0,0	0,0	0,0
Totalt	2 339,6	60,4	2 400,0	2,8	0,0	0,0	2,8

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

På det gemensamma företagets nivå ska naturabidrag till kompletterande verksamhet inte överskrida 40 % av de privata medlemmarnas sammanlagda naturabidrag.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.4.19. Under 2022 lämnade kommissionen endast kontantbidrag på 1,4 miljoner euro till det gemensamma företagets administrativa kostnader. Det gemensamma företaget begärde inte några kontantbidrag för sin Horisont Europa-verksamhet, eftersom de första två ansökningsomgångar som hade inletts 2022 inom Horisont Europa först kommer att avslutas under 2023.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.4.20. När det gäller kostnader inom sjunde ramprogrammet utförde det gemensamma företaget efterhandsrevisioner, men när det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. Det gemensamma företaget rapporterade en representativ felnivå på 2,1 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,8 % för sina kostnader inom sjunde ramprogrammet. För sina Horisont 2020-kostnader (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det en representativ felnivå på 2,7 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,9 %³⁸. När det gäller Horisont Europa-programmet har efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.4.21. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna³⁹. Vi fann inga fel eller kontrollbrister hos det gemensamma företags stödmottagare i urvalet.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.4.22. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

³⁸ Avsnitt 4.1.1 i [det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022](#).

³⁹ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2021	<p>Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa (och dess föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.</p> <p>I enlighet med tjänsteföreskrifterna⁴⁰ och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företags totala intäkter. För det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa är denna procentandel 2,5 % (baserat på 2021 års siffror). Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna (baserat på 2021 års siffror). Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.</p>	<p>Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.</p> <p>Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företags ansvarsområde.</p>	Har genomförts

⁴⁰ Artikel 83a.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Det gemensamma företagets svar

3.4.11. Vi kommer att finjustera presentationen vad gäller årsredovisningen för 2023.

3.4.16. Det ursprungliga bidragsmålet minskades i samförstånd med Europeiska kommissionen. Det minskade rättsliga bidragsmålet har uppnåtts till 74 procent.

3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Inledning

3.5.1. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas, med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁴¹. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas ersatte och efterträdde det gemensamma teknikinitiativet för bränsleceller och vätgas (FCH) som bildades i maj 2008 inom sjunde ramprogrammet för perioden fram till och med den 31 december 2017⁴² (FCH 1) och förlängdes i maj 2014 inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024⁴³ (FCH 2).

3.5.2. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas är ett offentlig-privat partnerskap för forskning och innovation inom vätgas- och bränslecellsteknik. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, branschorganisationen (Hydrogen Europe) och forskningsgruppen (Hydrogen Europe Research).

3.5.3. *Tabell 3.5.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.5.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	118,3	56,2	110 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	314,3	15,8	1 889 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	29	27	7 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

⁴¹ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁴² Rådets förordning (EG) nr 521/2008 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas.

⁴³ Rådets förordning (EU) nr 559/2014 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas 2.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

3.5.4. Förändringarna i det gemensamma företagets budget i *tabell 3.5.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogram som företaget genomför. 2022 började det gemensamma företaget genomföra programmet Horisont Europa. 2022 års budget omfattar därför budgeten för åtaganden för de första ansökningsomgångar inom Horisont Europa som hade planerats för 2022 och budgeten för betalningar i samband med utbetalningar av förfinansiering.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.5.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för förnybar vätgas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan [156](#) utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.5.6. Vi har granskat

- a) räkenskaperna för det gemensamma företaget för förnybar vätgas, som består av årsredovisningen⁴⁴ och rapporterna om budgetgenomförandet⁴⁵ för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁴⁴ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁴⁵ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.5.7. Vi anser att räkenskaperna för det gemensamma företaget för förnybar vätgas för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.5.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.5.11. I årsredovisningen för 2022 skiljer sig de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (EU och privata medlemmar) väsentligt åt. Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag och, å andra sidan, naturabidragen åtgärdades inte på ett optimalt sätt i det gemensamma företagens årsredovisning för 2022 eftersom det gemensamma företaget inte lämnade någon information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.

3.5.12. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Genomförandet av sjunde ramprogrammet

Det gemensamma företaget uppnådde målen för medlemmarnas bidrag

3.5.13. *Tabell 3.5.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagens medlemmar för det sjunde ramprogrammet jämfört med medlemmarnas redovisade bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) i slutet av 2022.

Tabell 3.5.2 – Medlemmarnas bidrag för sjunde ramprogrammet (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	450,0	20,0	Ej tillämpligt	470,0	407,4	19,1	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	426,5
Privata medlemmar	450,0	20,0	Ej tillämpligt	470,0	17,9	450,0	10,7	Ej tillämpligt	478,6
Totalt	900,0	40,0	Ej tillämpligt	940,0	425,3	469,1	10,7	Ej tillämpligt	905,1

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.5.14. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 425,8 miljoner euro eller 95 % av det maximala operativa EU-bidraget på 450 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom sjunde ramprogrammet. Av detta belopp som

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

det gjorts åtaganden för återstod cirka 3 miljoner euro (eller 0,7 %) att betala ut 2023 för att slutföra de sista pågående projekten inom sjunde ramprogrammet. Å andra sidan hade de privata medlemmarna i slutet av 2022 deklarerat naturabidragsbelopp på samma nivå som minimimålet på 450 miljoner euro, vilket hade validerats fullt ut av det gemensamma företaget.

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.5.15. *Tabell 3.5.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företags medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.5.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	646,0	19,0	Ej tillämpligt	665,0	573,1	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	573,1
Privata medlemmar	76,0	19,0	285,0	380,0	14,8	51,7	47,3	1 039,0	1 152,8
Totalt	722,0	38,0	285,0	1 045,0	587,9	51,7	47,3	1 039,0	1 725,9

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.5.16. Att validerade naturabidrag till operativ verksamhet från privata medlemmar ligger på en låg nivå och uppgår till 51,7 miljoner euro (2021: 38,6 miljoner euro) beror på att det gemensamma företaget styrker bidragen i ett senare skede när slutbetalningar för Horisont 2020-projekten görs och intyg om redovisningen ska lämnas in.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden ligger på samma nivå som deras bidragsmål

3.5.17. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företags resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för det maximala operativa EU-bidraget på 646 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom Horisont 2020-programmet. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 88,5 miljoner euro (eller 13,7 %) att betala ut under de kommande åren för projekt och kontrakt som ännu inte har slutförts. Samtidigt hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidragsbelopp till det gemensamma företags operativa verksamhet på 190,5 miljoner euro, och naturabidragsbelopp till kompletterande verksamhet på 1 039 miljoner euro eller

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

340,6 % av minimimålet på 361 miljoner euro. De belopp som det gjorts åtaganden för hade rapporterats fullt ut i slutet av 2022.

Genomförandet av 2022 års budgetbetalningar för Horisont 2020-verksamhet minskade till följd av att stödmottagarna drabbades av ökande kostnader och leveransproblem

3.5.18. För Horisont 2020-verksamhet fick det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden var 81 % (2021: 88 %), vilket enligt det gemensamma företaget berodde på de stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-krisen och kriget i Ukraina. Därför behövde löptiden för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.

Genomförandet av Horisont Europa-programmet

3.5.19. *Tabell 3.5.4* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont Europa-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.5.4 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽¹⁾ naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	969,8	30,2	1 000,0	80,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	80,0
Privata medlemmar	969,8	30,2	1 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	1 939,6	60,4	2 000,0	80,0	0,0	0,0	80,0

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.5.20. Under 2022 lämnade kommissionen kontantbidrag på 80 miljoner euro, varav det gemensamma företaget utnyttjade 47 miljoner euro (eller 59 %) för förfinansiering i samband med de första bidragsöverenskommelser som ingåtts inom ramen för Horisont Europa-programmet. Utvärderingen av 2022 års ansökningsomgång ledde till att fyra ämnen drogs tillbaka inom vilka inga lämpliga förslag hade lämnats in. Det gemensamma företaget överförde den outnyttjade betalningsbudgeten på 33 miljoner euro till 2023 för utbetalning av

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

förhandsfinansiering i samband med nya bidragsöverenskommelser, som enligt planerna skulle undertecknas i början av 2023.

Lågt genomförande av den administrativa budgeten för 2022

3.5.21. I slutet av 2022 var genomförandegraden för den administrativa budgeten (avdelning 2) 62 % av åtagandebemyndigandena och 51 % av betalningsbemyndigandena, vilket var lågt. Det gemensamma företaget förklarade att detta berodde på betalningsinställelser i samband med förberedelserna inför vätgasveckan, en uppskjuten upphandling för renoveringen av kontorsbyggnaden och det faktum att ingåendet av ett viktigt ramavtal för tjänster hade försenats.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.5.22. När det gäller kostnader inom sjunde ramprogrammet utförde det gemensamma företaget efterhandsrevisioner, men när det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller de slutliga kostnaderna inom sjunde ramprogrammet under 2022 utförde det gemensamma företaget inte några efterhandsrevisioner eftersom det rörde sig om obetydliga belopp. Som slutliga felnivåer för kostnader inom sjunde ramprogrammet offentliggjorde det därför en representativ felnivå på 2,0 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,1 %, som det nådde i slutet av 2021. När det gäller det gemensamma företags kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,9 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,9 %⁴⁶. När det gäller Horisont Europa-programmet genomfördes inga efterhandsrevisioner, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.5.23. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna⁴⁷. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel i personalkostnaderna, eftersom stödmottagaren begärde ersättning för arbetade timmar under semesterperioder och inkluderade icke stödberättigande extra ersättningskostnader i de deklarerade kostnaderna. I ett annat fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av begärd

⁴⁶ Avsnitt 4.1.1.1 i [det gemensamma företaget för förnybar vätgas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022](#).

⁴⁷ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

ersättning för kostnader för utrustning som stödmottagaren inte använde under rapporteringsperioden och felaktigt beräknade personalkostnader.

Iakttagelser om övriga frågor

3.5.24. Enligt [tjänsteföreskrifterna](#)⁴⁸ och det gemensamma företagets riktlinjer ska personalkommittén utse minst en ledamot till urvalskommittén för externa rekryteringsförfaranden. Vi konstaterade att det i urvalskommittén för det granskade rekryteringsförfarandet inte fanns någon ledamot som utsetts av personalkommittén. Det gemensamma företaget kunde inte inrätta en personalkommitté trots att det flera gånger bett personalen om att anmäla sitt intresse.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.5.25. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

⁴⁸ Artikel 9 jämförd med artikel 1a.

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2021	<p>Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har det gemensamma företaget för förnybar vätgas (och dess föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.</p> <p>I enlighet med tjänsteföreskrifterna⁴⁹ och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företagets totala intäkter. För det gemensamma företaget för förnybar vätgas är denna procentandel 2,9 % (baserat på 2021 års siffror). Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.</p>	<p>Det gemensamma företaget för förnybar vätgas betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.</p> <p>Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företagets ansvarsområde.</p>	Har genomförts

⁴⁹ Artikel 83a.

Det gemensamma företagets svar

3.5.11. Vi bekräftar revisionsrättens iakttagelse och kommer att åtgärda detta i nästa års årsredovisning.

3.5.23. I första hand kommer det gemensamma företaget att använda revisionsrättens iakttagelser för att ytterligare förbättra sin befintliga riskbaserade kontrollstrategi i riktning mot förebyggande åtgärder, som tillämpas på ett specifikt skikt av det gemensamma företagets betalningar till mindre stödmottagare och nya deltagare.

I det andra fallet gäller revisionsrättens iakttagelse en tidsskillnad i fråga om stödberättigande kostnader. Innan betalningen validerades hade det gemensamma företaget instruerat stödmottagaren att stryka de tillhörande utrustningskostnaderna ur den aktuella årsredovisningen. Förenklingsregeln inom ramen för Horisont 2020 gör det dock möjligt för stödmottagare att inte specificera kostnader som faller under tröskelvärdet på 15 procent av de personalkostnader som de begär ersättning för. Därför var inte hela kostnaden för utrustningen fullt synlig för det gemensamma företaget. Som en korrigerande åtgärd kommer det gemensamma företaget i framtiden att instruera sina stödmottagare att alltid inkludera och specificera de dyraste utrustningsartiklarna till deras fulla värde.

3.5.24. På grund av covid-19-relaterade omständigheter har det, trots flera försök under de senaste två åren, inte varit praktiskt möjligt att inrätta en ny personalkommitté. Sedan början av 2023 finns dock personalkommittén på plats och är fullt fungerande.

3.6. Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Inledning

3.6.1. Det [gemensamma företaget för viktig digital teknik](#), med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁵⁰. Det gemensamma företaget för viktig digital teknik ersatte och efterträdde det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel) som bildades i maj 2014 inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024⁵¹. Den 26 juni 2014 ersatte och efterträdde det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap det gemensamma företaget för europeiska nanoelektronikinitiativet och det gemensamma företaget för det gemensamma teknikinitiativet för inbyggda datorsystem.

3.6.2. Det gemensamma företaget för viktig digital teknik är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på forskning och innovation inom viktig digital teknik som är avgörande för att säkra EU:s ledande konkurrenskraft inom den digitala ekonomin, särskilt inom sektorn för elektroniska komponenter och system. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, de [deltagande staterna](#) och tre branschorganisationer (European Association on Smart System Integration, Association for European Nano Electronics Activities och Inside Industry Association) som företräder intressenter inom mikro- och nanoelektronik, smarta integrerade system respektive inbyggda eller cyberfysiska system.

3.6.3. Rådet antog i juli 2023 en ändringsförordning för att omvandla det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det framtida gemensamma företaget för halvledare⁵². Enligt ändringen är det gemensamma företaget för halvledares utökade ansvarsområde att främja utvecklingen av nästa generations innovativa halvledarteknik och stärka den europeiska kapaciteten för tillverkning av chip inom ramen för initiativet chip för Europa. För detta ändamål kommer EU:s bidrag till det gemensamma företaget att öka från 1,8 miljarder euro till

⁵⁰ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁵¹ Rådets förordning (EU) nr 561/2014 om bildande av det gemensamma företaget Ecsel.

⁵² Rådets förordning (EU) 2023/1782 om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

4,2 miljarder euro, varav 2,7 miljarder euro ska finansieras genom programmet Horisont Europa och 1,5 miljarder euro genom programmet för ett digitalt Europa.

3.6.4. **Tabell 3.6.1** visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.6.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	222,2	199,3	11 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	261,4	214,0	22 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	25	29	-14 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.6.5. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i **tabell 3.6.1** är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogram som det gemensamma företaget genomför. Det gemensamma företaget började inleda de första ansökningsomgångarna inom Horisont Europa redan i slutet av 2021. 2022 års budget omfattar budgeten för åtaganden för de ansökningsomgångar inom Horisont Europa som hade planerats för 2022 och budgeten för betalningar i samband med utbetalningar av förfinansiering.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.6.6. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för viktig digital tekniks lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan **156** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.6.7. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för viktig digital tekniks räkenskaper, som består av årsredovisningen⁵³ och rapporterna om budgetgenomförandet⁵⁴ för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.6.8. Vi anser att det gemensamma företaget för viktig digital tekniks räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁵³ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁵⁴ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.9. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för viktig digital tekniks räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.10. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för viktig digital tekniks räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.6.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.6.12. I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program. I räkenskaperna redovisade det gemensamma företaget inte heller de deltagande staternas bidrag till det gemensamma företaget.

3.6.13. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.6.14. *Tabell 3.6.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.6.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik)	1 169,7	15,3	Ej tillämpligt	1 185,0	1 158,6	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 158,6
Privata medlemmar	1 617,5	40,0	Ej tillämpligt	1 657,5	24,3	406,5	1 172,5	Ej tillämpligt	1 603,3
Deltagande stater ⁽²⁾	1 170,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 170,0	495,3	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	495,3
Totalt	3 957,2	55,3	Ej tillämpligt	4 012,5	1 678,2	406,5	1 172,5	Ej tillämpligt	3 257,2

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

(2) Deltagande stater betalar sina bidrag direkt till stödmottagarna. Dessa kontantbidrag presenteras inte i det gemensamma företagets årsredovisning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Merparten av naturabidragen från de gemensamma företagens privata medlemmar är ännu inte validerade

3.6.15. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller bidragsöverenskommelser. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för det maximala operativa EU-bidraget på [1 169,7] miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020-programmet. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 139,2 miljoner euro (eller 11,9 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts.

3.6.16. Vid utgången av 2022 uppskattade det gemensamma företaget att de privata medlemmarnas potentiella slutliga naturabidrag till operativ verksamhet inom Horisont 2020 uppgick till 1 579 miljoner euro eller 97,6 % av minimimålet på 1 617,5 miljoner euro. Det gemensamma företaget kan beräkna och validera de privata medlemmarnas naturabidrag först när alla betalningar har gjorts både av det gemensamma företaget och de deltagande staterna och alla intyg för avslutat projekt med tillhörande intyg om årsredovisningen har mottagits. Mot denna bakgrund, och med beaktande av att endast ett begränsat antal Horisont 2020-projekt hade slutförts vid utgången av 2022, uppgick de validerade naturabidragen från industrin till 406,5 miljoner euro (eller 25 % av målet).

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

3.6.17. Baserat på finansieringsbesluten avseende ansökningsomgångarna 2014–2020 från det gemensamma företagens offentliga deltagares råd uppskattade vi att de deltagande staterna i slutet av 2022 hade ingått avtalsmässiga åtaganden på 1 106,2 miljoner euro (eller 95 % av målet). Av detta belopp deklarerade de totala finansiella bidrag på 495,3 miljoner euro, som de betalade direkt till de nationella stödmottagarna för de Horisont 2020-projekt som de stödde. Skillnaden beror på att de deltagande staterna inte redovisar och rapporterar sina kostnader till det gemensamma företaget förrän de Horisont 2020-projekt som de stöder är slutförda.

Genomförandet av 2022 års budgetbetalningar för Horisont 2020-verksamhet försämrades till följd av att stödmottagarna drabbades av ökande kostnader och leveransproblem

3.6.18. För Horisont 2020-verksamhet fick det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden minskade till 74 % (2021: 85 %), vilket enligt det gemensamma företaget berodde på de problem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-pandemin. Den tekniska verksamheten försenades för ett betydande antal pågående Horisont 2020-projekt antingen på grund av bristen på chipmaterial eller till följd av att personalen inte kunde få tillträde till utvecklings- och testanläggningarna. Dessa projekt behövde därför ändras eller förlängas och slutbetalningarna fick skjutas upp till 2023.

Genomförandet av Horisont Europa-programmen

3.6.19. *Tabell 3.6.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagens medlemmar för Horisont Europa-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Tabell 3.6.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt den gemensamma grundläggande rättsakten)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽²⁾ naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik)	1 773,7	26,3	1 800,0	171,7	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	171,7
Privata medlemmar	2 484,8	26,3	2 511,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Deltagande stater ⁽¹⁾	1 773,7	Ej tillämpligt	1 773,7	0,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	0,0
Totalt	6 032,2	52,6	6 084,8	171,7	0,0	0,0	171,7

(1) Deltagande stater betalar sina bidrag direkt till stödmottagarna. Dessa kontantbidrag presenteras inte i det gemensamma företagens årsredovisning.

(2) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.6.20. I slutet av 2022 lämnade kommissionen kontantbidrag på 171,7 miljoner euro, varav det gemensamma företaget utnyttjade 42,3 miljoner euro (eller 25 %) för förfinansiering i samband med de första bidragsöverenskommelser som ingåtts inom ramen för Horisont Europa-programmet.

Lågt genomförande av den administrativa budgeten för 2022

3.6.21. I slutet av 2022 var genomförandegraden för det gemensamma företagens budget för administrativa betalningar (avdelning 2) 63 %, vilket var lågt. Enligt det gemensamma företagens rapport om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen för 2022 berodde detta främst på att it-verktygen till stöd för systemet för central förvaltning av finansiella bidrag hade skjutits upp och att kommunikationsverksamheten hade minskat.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.6.22. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,6 %

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

och en procentsats för kvarstående fel på 0,8 %⁵⁵. När det gäller Horisont Europa-programmet har efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.6.23. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna⁵⁶. Vi fann inga fel eller kontrollbrister hos det gemensamma företagets stödmottagare i urvalet.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.6.24. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

⁵⁵ Avsnitt 4.1.1.1 i det gemensamma företaget för viktig digital tekniks konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022.

⁵⁶ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2021	<p>Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har det gemensamma företaget för viktig digital teknik (och dess föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.</p> <p>I enlighet med tjänsteföreskrifterna⁵⁷ och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företagets totala intäkter. För det gemensamma företaget för viktig digital teknik är denna procentandel 50,1 % (baserat på 2021 års siffror). Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.</p>	<p>Det gemensamma företaget för viktig digital teknik betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.</p> <p>Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företagets ansvarsområde.</p>	Har genomförts

⁵⁷ Artikel 83a.

Det gemensamma företaget för viktig digital teknik

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
2	2021	Det gemensamma företags ytterligare resursbehov för införandet av det planerade systemet för central förvaltning av finansiella bidrag bedömdes varken av kommissionen eller ingick i det gemensamma företags ursprungliga uppskattningar av personalresurser för genomförandet av Horisont Europa-programmet.	Åtgärderna ligger utanför det gemensamma företags ansvarsområde.	Har genomförts
3	2021	I och med kommissionens förslag om ändring av den gemensamma grundläggande rättsakten ⁵⁸ kommer det gemensamma företaget för viktig digital teknik att omvandlas till det framtida gemensamma företaget för halvledare. Enligt detta förslag kommer det gemensamma företaget att genomföra projekt på cirka 10,9 miljarder euro inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och bör anställa ytterligare 19 personer för att uppnå den planerade personalstyrkan på 50 ordinarie anställda senast 2025. Det gemensamma företaget hade endast 29 anställda i slutet av 2021 och kan få stora personalproblem i samband med hanteringen av dessa nya rekryteringar, utöver de nya administrativa och operativa processer som ännu inte har inrättats.	I slutet av 2022 hade antalet tillsatta tjänster för ordinarie anställda i det gemensamma företaget minskat till 25 av de 30 tjänster som föreslogs i tjänsteförteckningen för 2022.	Pågår

⁵⁸ Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare, COM(2022) 47 final.

Det gemensamma företagets svar

3.6.12. Inför framtida årsredovisningar kommer det gemensamma företaget att överväga att vidta åtgärder för att förbättra denna information, särskilt när det gäller jämförelsen med respektive mål på programnivå. I detta avseende kommer företaget att arbeta tillsammans med de andra gemensamma företagen för att ta fram en harmoniserad mall för årsredovisningar. Dessutom kommer den begärda informationen också att tillhandahållas i rapporten om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen.

3.6.16. I artikel 16.3 c i rådets förordning om det gemensamma företaget för viktig digital teknik fastställs de privata medlemmarnas naturabidrag som de privata medlemmarnas totala kostnader minus det finansiella bidraget från det gemensamma företaget och det finansiella bidraget från de deltagande staterna. Eftersom de deltagande staterna inte erkänner faktiska kostnader eller betalningar förrän projekten har slutförts, kan endast uppskattningar av naturabidragen tillhandahållas av de privata medlemmarna.

3.6.18. Genomförandet av 2022 års budget för Horisont 2020-verksamhet försämrades då stödmottagarna drabbades av stigande kostnader och leveransproblem till följd av covid-19-pandemin.

3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Inledning

3.7.1. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa, med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁵⁹. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa ersatte och efterträdde det gemensamma företaget för biobaserade industrier (BBI) som bildades i maj 2014 inom ramen för Horisont 2020-programmet för en period fram till den 31 december 2024⁶⁰.

3.7.2. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på forskning och innovation för en hållbar och konkurrenskraftig cirkulär sektor för biobaserade industrier. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och näringslivspartner som företräds av konsortiet Bio-based Industries Consortium (BIC).

3.7.3. *Tabell 3.7.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.7.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	80,3	174,8	-54 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	264,2	5,3	4 885 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	26	22	18 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.7.4. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i *tabell 3.7.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogram som företaget genomför. 2022 började det gemensamma företaget genomföra programmet

⁵⁹ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁶⁰ Rådets förordning (EU) nr 560/2014 om bildande av det gemensamma företaget för biobaserade industrier.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Horisont Europa. 2022 års budget omfattar därför budgeten för åtaganden för de första ansökningsomgångar inom Horisont Europa som hade planerats för 2021 och 2022.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.7.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan **156** utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.7.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper, som består av årsredovisningen⁶¹ och rapporterna om budgetgenomförandet⁶² för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.7.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det

⁶¹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁶² Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.7.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.7.11. I årsredovisningen för 2022 skiljer sig de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (EU och privata medlemmar) väsentligt åt. Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag och, å andra sidan, naturabidragen åtgärdades inte på ett optimalt sätt i det gemensamma företagens årsredovisning för 2022 eftersom det gemensamma företaget inte lämnade någon information

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.

3.7.12. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.7.13. *Tabell 3.7.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.7.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet ⁽¹⁾	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽²⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	815,8	19,2	Ej tillämpligt	835,0	770,3	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	770,3
Privata medlemmar	475,3	19,2	2 235,5	2 730,0	22,5	65,9	67,6	1 797,9	1 953,9
Totalt	1 291,1	38,4	2 235,5	3 565,0	792,8	65,9	67,6	1 797,9	2 724,2

(1) Mål för EU:s och de privata medlemmarnas kontantbidrag efter minskning med 140 miljoner euro. Mål för de privata medlemmarnas naturabidrag enligt vad som fastställs i det gemensamma företagets årliga arbetsprogram.

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning. Minimimålet på 1 755 miljoner euro höjdes till 2 235,5 miljoner euro för privata medlemmar för att uppnå bidragsskyldigheten på totalt minst 2 730 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.7.14. De privata medlemmarnas validerade naturabidrag till operativ verksamhet uppgick till 65,9 miljoner euro, vilket var lågt, eftersom det gemensamma företaget först styrker bidragen när slutbetalningar för Horisont 2020-projekten görs och intyg om redovisningen ska lämnas in.

Privata medlemmar kommer inte att uppnå sitt bidragsmål för operativ verksamhet i slutet av programmets genomförande

3.7.15. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för det maximala operativa EU-bidraget på 815,8 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020-programmet. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 94 miljoner euro (eller 11,5 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

3.7.16. Å andra sidan hade de privata medlemmarna i slutet av 2022 gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag och finansiella bidrag till det gemensamma företagens operativa verksamhet på 258,4 miljoner euro eller 54 % av det vägledande målet på 475,3 miljoner euro som anges i företagens antagna årliga arbetsprogram. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för rapporterade de 154,7 miljoner euro (eller 32,5 % av målet) i slutet av 2022. Under 2022 hade det gemensamma företaget varit tvunget att ställa in undertecknade projekt till ett värde av omkring 8,2 miljoner euro till följd av att ett flaggskeppsprojekt inom Horisont 2020 hade avslutats och flera andra projekt hade skjutits upp. Eftersom alla ansökningsomgångar inom Horisont 2020 hade avslutats i slutet av 2020 kommer det gemensamma företaget inte att ha uppnått det vägledande målet för de privata medlemmarnas bidrag till det gemensamma företagens operativa verksamhet vid programperiodens slut. Det gemensamma företaget konstaterade att det uppnådde de operativa målen för dess ansökningsomgångar inom Horisont 2020, men denna betydande minskning av medlemmarnas bidrag innebär en risk för att det gemensamma företagens Horisont 2020-programmet på det stora hela inte kommer att uppnås.

3.7.17. För att säkerställa att de privata medlemmarna övergripande bidragsmål på 2 730 miljoner euro, som fastställs i det gemensamma företagens inrättandeförordning, uppnås före programperiodens slut justerade det gemensamma företaget målet för de privata medlemmarnas naturabidrag till kompletterande verksamhet uppåt, till 2 235,5 miljoner euro. I slutet av 2022 rapporterade de privata medlemmarna naturabidrag till kompletterande verksamhet på sammanlagt 1 797,9 miljoner euro eller 73,8 % av det nya målet, men för 658 miljoner euro eller 37 % av det rapporterade beloppet avslutades inte bestyrkandeprocessen. För att minska risken för att det gemensamma företaget inte uppnår det nya målet för naturabidrag för kompletterande verksamhet före programmets slut lade Bio-based Industries Consortium i november 2022 fram ett förslag till det gemensamma företagens styrelse att godkänna ytterligare investeringar från privata medlemmar på 416 miljoner euro för kompletterande verksamhet under 2023.

Genomförandet av 2022 års budgetbetalningar för Horisont 2020-verksamhet försämrades till följd av att stödmottagarna drabbades av ökande kostnader och leveransproblem

3.7.18. För Horisont 2020-verksamhet fick det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden minskade till 65 % (2021: 85 %), vilket enligt det gemensamma företaget berodde på de stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-krisen och kriget i Ukraina. Därför behövde löptiden för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Genomförandet av Horisont Europa-programmet

3.7.19. *Tabell 3.7.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont Europa-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.7.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽¹⁾ naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	976,5	23,5	1 000,0	0,8	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	0,8
Privata medlemmar	976,5	23,5	1 000,0	0,8	0,0	0,0	0,8
Totalt	1 953,0	47,0	2 000,0	1,7	0,0	0,0	1,7

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.7.20. Under 2022 genomförde det gemensamma företaget endast 47 % av sin budget för åtaganden för projekt inom ramen för den första betydande ansökningsomgången för Horisont Europa på 120 miljoner euro, som det hade inlett tidigare under året.

3.7.21. Under 2022 lämnade kommissionen och privata medlemmar kontantbidrag på 0,8 miljoner euro vardera till det gemensamma företagets administrativa kostnader. Det gemensamma företaget begärde inte några kontantbidrag för sin Horisont Europa-verksamhet, eftersom företaget inte förväntades avsluta den första ansökningsomgång inom Horisont Europa som det hade inlett i början av 2022 förrän under första halvåret 2023.

Lågt genomförande av den administrativa budgeten för 2022

3.7.22. I slutet av 2022 var genomförandegraden för det gemensamma företagets budget för löneutbetalningar (avdelning 1) 55 %, vilket var lågt. Enligt det gemensamma företaget berodde detta på den försenade starten av anställningskontrakt för ny personal som rekryterats under 2022.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.7.23. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 1,9 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,2 %⁶³. När det gäller Horisont Europa-programmet har efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.7.24. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna⁶⁴. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av för högt redovisade personalkostnader eftersom stödmottagaren ändrade beräkningsmetoden för timersättningen under räkenskapsåret och inkluderade icke stödberättigande pensionskostnader och bonusar i de deklarerade kostnaderna.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.7.25. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

⁶³ Avsnitt 4.1.2 i [det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022](#).

⁶⁴ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2020 och 2021	<p>Enligt det gemensamma företagets inrättandeförordning ska industrimedlemmarna bidra med minst 182,5 miljoner euro kontant till det gemensamma företagets driftskostnader. Industrimedlemmarnas kontantbidrag till det gemensamma företagets driftskostnader låg dock kvar på en låg nivå och uppgick till 3,3 miljoner euro. Därför minskade kommissionen sina mål för kontantbidrag till det gemensamma företaget med 140 miljoner euro.</p> <p>I slutet av 2022 hade privata medlemmar gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag och finansiella bidrag på 266,5 miljoner euro eller 56 % av det vägledande målet på 475,3 miljoner euro som anges i företagets antagna årliga arbetsprogram. Eftersom alla ansökningsomgångar inom Horisont 2020 hade avslutats i slutet av 2020 kommer det gemensamma företaget inte att ha uppnått det vägledande målet för sina privata medlemmar vid programperiodens slut.</p>	<p>För situationen i slutet av 2022, se punkt 3.7.16.</p> <p>Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa höll nere de privata medlemmarnas kontantbidrag till det gemensamma företagets driftskostnader på 3,3 miljoner euro.</p>	Pågår

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
2	2021	I slutet av 2021 rapporterade industrimedlemmarna totala naturabidrag till kompletterande verksamhet på 1 646,5 miljoner euro eller 74 % av målet på 2 225,4 miljoner euro. För 715,6 miljoner euro eller 43 % av det rapporterade beloppet hade dock bestyrkandeprocessen inte slutförts. Detta åtagande från privata medlemmar kan minska risken för att det gemensamma företaget inte uppnår målet för naturabidrag för kompletterande verksamhet i slutet av Horisont 2020-programmet.	För situationen i slutet av 2022, se punkt 3.7.17 . För att säkerställa att målet uppnås vid programmets slut godkände det gemensamma företags styrelse i februari 2022 ytterligare 658 miljoner euro i industrimedlemmars investeringar i verksamheter 2022 som är nära kopplade till det gemensamma företags strategiska mål.	Pågår

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
3	2021	<p>Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa (och dess föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.</p> <p>I enlighet med tjänsteföreskrifterna⁶⁵ och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företags totala intäkter. För det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa är denna procentandel 2,3 % (baserat på 2021 års siffror). Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.</p>	<p>Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.</p> <p>Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företags ansvarsområde.</p>	Har genomförts

⁶⁵ Artikel 83a.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Det gemensamma företagets svar

3.7.11. Det gemensamma företaget bekräftar revisionsrättens iakttagelse och kommer att vidta åtgärder inför nästa års årsredovisning.

3.7.14. Det gemensamma företaget bekräftar revisionsrättens iakttagelse och kommer att vidta åtgärder inför nästa års årsredovisning.

3.7.16. Det gemensamma företaget erkänner den låga nivån i fråga om privata medlemmars naturabidrag till den operativa verksamheten. Denna situation kan delvis förklaras av öppenheten i det gemensamma företagets ansökningsomgångar, där även icke-medlemmar i Bio-based Industries Consortium (BIC) kan ansöka om bidrag för biobaserad industriverksamhet utan att fördenskull vara skyldiga att stödja det gemensamma företagets initiativ genom naturabidrag. Antalet sökande från BIC som beviljades bidrag minskade till en lägstnivå för de tre senaste ansökningsomgångarna, vilket ledde till en betydande minskning av naturabidrag.

3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Inledning

3.8.1. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar, med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁶⁶. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar ersatte och efterträdde det gemensamma företaget Shift2Rail som bildades i juni 2014 inom ramen för Horisont 2020-programmet för perioden fram till den 31 december 2024⁶⁷.

3.8.2. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar är ett offentlig-privat partnerskap inom järnvägssektorn. Dess grundande medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och partner inom järnvägsindustrin (bland annat tillverkare av järnvägsmateriel, järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare och forskningscentrum).

3.8.3. *Tabell 3.8.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.8.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	180,8	68,4	164 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	171,4	13,6	1 160 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	28	19	47 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.8.4. Förändringarna i det gemensamma företagets budget i *tabell 3.8.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. 2022 började det gemensamma företaget genomföra programmet Horisont Europa. 2022 års budget omfattar därför budgeten för åtaganden för de första ansökningsomgångar inom Horisont Europa som hade planerats för 2022 och budgeten för betalningar i samband med utbetalningar av förfinansiering.

⁶⁶ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁶⁷ Rådets förordning (EU) nr 642/2014 om bildande av det gemensamma företaget Shift2Rail.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.8.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för Europas järnvägars lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan [156](#) utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.8.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper, som består av årsredovisningen⁶⁸ och rapporterna om budgetgenomförandet⁶⁹ för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.8.7. Vi anser att det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁶⁸ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁶⁹ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.8.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.8.11. I årsredovisningen för 2022 skiljer sig de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (EU och privata medlemmar) väsentligt åt. Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag och, å andra sidan, naturabidragen åtgärdades inte på ett optimalt sätt i det gemensamma företags årsredovisning för 2022 eftersom det gemensamma företaget inte lämnade någon information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.

3.8.12. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.8.13. *Tabell 3.8.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.8.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	384,5	13,5	0,0	398,0	383,8	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	383,8
Privata medlemmar	336,5	13,5	120,0	470,0	11,7	253,2	67,5	244,0	576,4
Totalt	721,0	27,0	120,0	868,0	395,5	253,2	67,5	244,0	960,2

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden ligger på samma nivå som deras bidragsmål

3.8.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för det maximala operativa EU-bidraget på 384,5 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom Horisont 2020-programmet. Av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 68,2 miljoner euro (eller 18 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts. Samtidigt hade de privata medlemmarna gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidragsbelopp till det gemensamma företagets operativa verksamhet på 320,7 miljoner euro, och naturabidragsbelopp till kompletterande verksamhet på 244 miljoner euro eller 123,7 % av minimimålet på 456,5 miljoner euro. De belopp som det gjorts åtaganden för hade rapporterats i slutet av 2022.

Genomförandet av 2022 års budgetbetalningar för Horisont 2020-verksamhet försämrades till följd av att stödmottagarna drabbades av ökande kostnader och leveransproblem

3.8.15. För Horisont 2020-verksamhet mottog det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2021. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden, inbegripet outnyttjade driftsanslag och omfördelade anslag, minskade till 47 % (2021: 61 %). Enligt det gemensamma företaget berodde detta på de stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-krisen och kriget i Ukraina. Därför behövde

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

löptiden för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.

Genomförandet av Horisont Europa-programmet

3.8.16. *Tabell 3.8.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont Europa-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.8.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽¹⁾ naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	576,0	24,0	600,0	108,9	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	108,9
Privata medlemmar	576,0	24,0	600,0	3,5	0,0	4,5	8,0
Totalt	1 152,0	48,0	1 200,0	112,4	0,0	4,5	116,9

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.8.17. Under 2022 lämnade kommissionen kontantbidrag på 108,9 miljoner euro. Det gemensamma företaget hade med framgång avslutat de två första ansökningsomgångarna inom Horisont Europa-programmet och nästan utnyttjat fullt ut det operativa bidraget på 107,5 miljoner euro för förfinansiering i samband med de första bidragsöverenskommelser som ingåtts inom ramen för programmet.

lakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.8.18. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,2 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,3 %⁷⁰. När det gäller Horisont Europa-programmet

⁷⁰ Avsnitt 4.1.1 i [det gemensamma företaget för Europas järnvägars konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022](#).

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

har efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.8.19. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna⁷¹. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av för högt redovisade personalkostnader eftersom stödmottagaren beaktade indirekta kostnader i beräkningsgrunden för kostnadsställets enhetskostnader. Sådana kostnader täcks dock av en schablonsats för indirekta kostnader på 25 %.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.8.20. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

⁷¹ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2021	<p>Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har det gemensamma företaget för Europas järnvägar (och dess föregångare) ännu inte betalat in dessa avgifter.</p> <p>I enlighet med tjänsteföreskrifterna⁷² och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företagets totala intäkter. För det gemensamma företaget för Europas järnvägar är denna procentandel 3,8 % (baserat på 2021 års siffror). Men i den gemensamma grundläggande rättsakten anges att de administrativa kostnaderna ska fördelas lika på årsbasis mellan EU och de andra medlemmarna. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.</p>	<p>Det gemensamma företaget för Europas järnvägar betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.</p> <p>Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företagets ansvarsområde.</p>	Har genomförts

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
2	2021	Genomförandegraden för det gemensamma företagets tillgängliga budget för driftsbetalningar 2021, inbegripet outnyttjade driftsanslag och omfördelade anslag, minskade till 61 % (2020: 76 %). Denna situation berodde främst på att stödmottagarnas tekniska rapporter höll dålig kvalitet och att man behövde ytterligare bevis som bekräftade att projektresultaten hade uppnåtts samt att en enskild stödmottagares förseningar påverkade utbetalningen av hela enhetsbeloppet.	För situationen i slutet av 2022, se punkt 3.8.15 . Under 2022 utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan för att förbättra stödmottagarnas finansiella rapportering.	Pågår

⁷² Artikel 83a.

Det gemensamma företagets svar

3.8.11. Vi bekräftar revisionsrättens iakttagelse och kommer att åtgärda detta i nästa års årsredovisning.

3.8.15. Som nämndes i förra årets årsredovisning beviljades projektförlängningar på grund av effekterna av covid-19-pandemin. I vissa fall var stödmottagarna tvungna att se över otillräckliga tekniska rapporter/delresultat eller tillhandahålla ytterligare bevis på projektresultat. Följaktligen måste vissa mellanliggande betalningar och slutbetalningar för det gemensamma företagets programdagordning för Horisont 2020 skjutas upp, men programmets slutförande ligger fortfarande i linje med målet för slutet av 2024. För att i möjligaste mån minska förseningarna i den tekniska verksamheten under 2021, som bekräftades 2022, genomförde det gemensamma företaget tillsammans med sina privata medlemmar en handlingsplan för att utföra betalningar på 36,6 miljoner euro. Denna handlingsplan, som håller på att genomföras, godkändes av det gemensamma företagets styrelse i april 2023 och reviderades i juni 2023. Dess framgång beror också på projektens förmåga att ge förväntade kvalitetsresultat.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Inledning

3.9.1. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC), med säte i Luxemburg, bildades i oktober 2018 för perioden fram till den 31 december 2026⁷³. I juli 2021 antog rådet en ny inrättandeförordning och förlängde det gemensamma företagets livstid och ansvarsområden inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 fram till och med den 31 december 2033⁷⁴.

3.9.2. Det gemensamma företaget EuroHPC är ett offentlig-privat partnerskap som möjliggör sammanslagning av resurser från EU, deltagande länder och privata medlemmar för utveckling av ett högpresterande datorsystem i Europa. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, de [deltagande staterna](#) och tre privata medlemmar, som företräds av den europeiska teknikplattformen för högpresterande datorsystem, sammanslutningen Big Data Value Association och European Quantum Industry Consortium.

3.9.3. [Tabell 3.9.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.9.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	629,9	348,2	81 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	1 374,5	753,4	82 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	23	15	53 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

⁷³ Rådets förordning (EU) 2018/1488 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem.

⁷⁴ Rådets förordning (EU) 2021/1173 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem och om upphävande av förordning (EU) 2018/1488.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9.4. Förändringarna i det gemensamma företagets budget i [tabell 3.9.1](#) är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogram som företaget genomför. 2022 började det gemensamma företaget genomföra programmet Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa. 2022 års budget omfattar därför budgeten för åtaganden för de första ansökningsomgångar och kontrakt som planerats för 2022 inom dessa program och budgeten för betalningar i samband med tillhörande utbetalningar av förfinansiering.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.9.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget EuroHPC:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan [156](#) utgör en integrerad del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.9.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper, som består av årsredovisningen⁷⁵ och rapporterna om budgetgenomförandet⁷⁶ för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁷⁵ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁷⁶ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.9.7. Vi anser att det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.9.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Otillräcklig information om medlemmarnas bidrag på programnivå

3.9.11. I årsredovisningen för 2022 skiljer sig de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (EU och privata medlemmar) väsentligt åt från varandra. Detta beror på att kontantbidrag från EU valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Skillnaden mellan, å ena sidan, det redovisade beloppet för kontantbidrag och, å andra sidan, naturabidragen åtgärdades inte på ett optimalt sätt i det gemensamma företagens årsredovisning för 2022 eftersom det gemensamma företaget inte lämnade någon information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.

3.9.12. I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagens resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.

3.9.13. I följande punkter tillhandahåller vi en översiktstabell över medlemmarnas bidrag per program under 2022.

Genomförandet av programmen Horisont 2020 och Fonden för ett sammanlänkat Europa 1 (FSE 1)

3.9.14. *Tabell 3.9.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagens medlemmar för programmen Horisont 2020 och FSE 1 jämfört med medlemmarnas

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i slutet av 2022.

Tabell 3.9.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 och FSE 1(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽²⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik) ⁽¹⁾	526,0	10,0	Ej tillämpligt	536,0	377,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	377,0
Deltagande stater ⁽³⁾	476,0	10,0	Ej tillämpligt	486,0	124,8	0,0	38,0	Ej tillämpligt	162,8
Privata medlemmar ⁽³⁾	420,0	2,0	Ej tillämpligt	422,0	0,0	0,0	11,0	Ej tillämpligt	11,0
Totalt	1 422,0	22,0	Ej tillämpligt	1 444,0	501,8	0,0	49,0	Ej tillämpligt	550,8

(1) EU:s finansiella bidrag innefattar 100 miljoner euro från FSE 1-programmet.

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

(3) Den nya inrättandeförordningen upphäver skyldigheten för deltagande stater och privata medlemmar att bidra till de administrativa kostnaderna.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Privata medlemmar kommer inte att uppnå sitt minimimål för bidrag i slutet av programmets genomförande

3.9.15. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för programmet Horisont 2020 och FSE 1-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för det maximala operativa EU-bidraget på 526 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom Horisont 2020-programmet och Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE 1). Av detta belopp återstår cirka 266,3 miljoner euro (eller 50,6 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts.

3.9.16. I slutet av 2022 ingick de deltagande staterna avtalsmässiga åtaganden på 447,3 miljon euro för det gemensamma företagets verksamhet inom Horisont 2020 och FSE 1. Enligt förpliktelserna deklarerade de dels finansiella bidrag på 124,8 miljoner euro till det gemensamma företaget för föregångare till superdatorer i exaskala som det gemensamma företaget upphandlat på egen hand, dels naturabidrag på 38 miljoner euro i samband med värdenheternas driftskostnader. Dessutom betalade de deltagande staterna 48,2 miljoner euro direkt till de entreprenörer som ansvarar för de superdatorer i petaskala som upphandlats gemensamt av det gemensamma företaget och de deltagande staterna. Den återstående skillnaden mellan åtaganden och deklarerade bidrag beror på att de deltagande staterna inte redovisar och rapporterar sina kostnader till det gemensamma företaget förrän de Horisont 2020-projekt som de stöder är slutförda.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9.17. I slutet av 2022 hade dock de privata medlemmarna endast gjort åtaganden för och rapporterat naturabidrag på 11 miljoner euro till Horisont 2020-projekt, vilket är betydligt lägre än det minimimål på 420 miljoner euro som fastställs i det gemensamma företagets inrättandeförordning och som ska ha uppnåtts av privata medlemmar före programmets slut. Vi konstaterade att det gemensamma företagets nuvarande finansieringsarrangemang för dess bidragsåtgärder endast tillåter privata medlemmar att tillhandahålla naturabidrag för en projekttyp (30 % av projektkostnaderna i samband med innovationsprojekt). Följaktligen påverkade inte det gemensamma företagets finansieringsarrangemang för dess bidragsåtgärder nivån på de privata medlemmarnas naturabidrag, som fastställs i det gemensamma företagets inrättandeförordning för Horisont 2020-programmet.

Genomförandet av Horisont 2020-programmet, programmet för ett digitalt Europa och Fonden för ett sammanlänkat Europa 2 (FSE 2)

3.9.18. *Tabell 3.9.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för forskningsprogrammen inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 jämfört med medlemmarnas redovisade bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) i slutet av 2022.

Tabell 3.9.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020, programmet för ett digitalt Europa och FSE 2 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2022)			
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Kontantbidrag	Validerade ⁽²⁾ naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik) ⁽¹⁾	2 989,3	92,0	3 081,3	338,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	338,0
Deltagande stater	2 989,3	0,0	2 989,3	63,2	0,0	0,0	63,2
Privata medlemmar	900,0	0,0	900,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	6 878,6	92,0	6 970,6	401,2	0,0	0,0	401,2

(1) EU:s finansiella bidrag består av a) upp till 900 miljoner euro från programmet Horisont Europa, b) upp till 1 981,3 miljoner euro från programmet för ett digitalt Europa och c) upp till 200 miljoner euro från FSE 2 programmet.

(2) Består enbart av naturabidrag till operativ verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.9.19. I juli 2021 antog rådet den nya inrättandeförordningen för EuroHPC. Enligt denna förordning kommer det gemensamma företaget att behöva genomföra projekt för 7 miljarder euro, varav 3 miljarder euro ska komma från de deltagande staterna och 900 miljoner euro från privata medlemmar i form av kontantbidrag och naturabidrag. Detta är en betydande ökning jämfört med den föregående fleråriga budgetramen på cirka 1,4 miljarder euro (se *tabell 3.9.2*). Eftersom det gemensamma företagets finansieringsarrangemang (se

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

punkt 3.9.17) ser likadana ut för den fleråriga budgetramen för 2021–2027 är risken stor att det gemensamma företaget inte kommer att uppnå målen för de privata medlemmarnas bidrag enligt den nya inrättandeförordningen.

En långdragen process i samband med förvärv av superdatorer ledde till förseningar och lågt genomförande av driftsbudgeten för 2022

3.9.20. Det gemensamma företags långdragna process i samband med förvärv av superdatorer påverkade i hög grad genomförandet av driftsbudgeten. Genomförandegraden för operativa åtagande- och betalningsbemyndiganden var 79 % respektive 24 %. Den lägre genomförandegraden för budgeten för driftsåtaganden berodde på att det gemensamma företaget inte kunde göra ett viktigt övergripande åtagande i samband med ett värdtjänsttaval avseende datorer i exaskala till följd av förseningar i förhandlingsprocessen med den deltagande staten och värdkonsortiet. De främsta orsakerna till den låga genomförandegraden för budgeten för driftsbetalningar var förseningar i färdigställandet av superdatorerna i pre-exaskala, vilket stoppade mellanliggande betalningar i samband med det gemensamma företags driftsbidrag, förseningar i upphandlingen av superdatorer som förhindrade tillhörande utbetalningarna av förfinansiering, en senareläggning av ansökningsomgången inom FSE 2 avseende hyperkonnektivitet till 2023 på grund av behovet av en förstudie och förseningar i samband med stödmottagarnas ersättningsanspråk för pågående forskningsverksamhet.

Lågt genomförande av den administrativa budgeten för 2022

3.9.21. Under 2022 genomförde det gemensamma företaget endast 45 % av sina administrativa åtagandebemyndiganden och 37 % av sina administrativa betalningsbemyndiganden. De främsta orsakerna till den låga genomförandegraden var att det gemensamma företaget inte kunde uppnå sin ambitiösa rekryteringsplan för 2022 och inte hade tagit tillräcklig hänsyn till omfördelningen av de betydande beloppen av outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år i planeringen av sin budget för 2022.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.9.22. När det gäller medfinansierade kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller medfinansierade kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,3 % och en procentsats för kvarstående

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

fel på 1,9 %⁷⁷. I det gemensamma företagets internkontrollsystem har man hittills inte planerat för några särskilda efterhandsrevisioner för medfinansierade kostnader inom SFE för förvärv av superdatorer. När det gäller Horisont Europa-programmet har efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.9.23. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna⁷⁸. I ett fall fann vi en icke kvantifierbar systemrelaterad brist i stödmottagarens tidsregistreringssystem.

Iakttagelser om övriga frågor

Det gemensamma företaget uppnådde inte sitt rekryteringsmål för 2022

3.9.24. För att genomföra medel på omkring 7 miljarder euro inom den nya fleråriga budgetramen för 2021–2027 fick det gemensamma företaget i slutet av 2021 ytterligare 39 tjänster som skulle tillsättas fram till 2023 (30 i slutet av 2022 och ytterligare nio i slutet av 2023). I slutet av 2022 hade dock det gemensamma företaget bara utökat sin personalstyrka från 15 till 23 anställda. På grundval av de rekryteringar som inleddes 2022 hade det gemensamma företaget rekryterat ytterligare 12 anställda i mitten av 2023. Rekryteringsförfarandena för de ledande befattningarna som chef för strategi och styrning respektive administration och ekonomi inleddes först i slutet av 2022 respektive under första halvåret 2023.

3.9.25. Kommissionens tjänst för internrevision (IAS) utförde en begränsad granskning av det gemensamma företagets personalförvaltning under 2022. När det gäller rekryteringsplaneringen visade översynen att det gemensamma företaget inte hade gjort någon dokumenterad analys av resursbehoven baserat på en gedigen förhandsbedömning av arbetsbördan för att prioritera de planerade rekryteringarna bättre. Som en reaktion på detta tog det gemensamma företaget i december 2022 fram en handlingsplan som bedömdes som lämplig av tjänsten för internrevision.

3.9.26. Det gemensamma företaget uppnådde inte sitt mål att rekrytera 30 nya anställda före utgången av 2022, bland annat till två viktiga chefstjänster, och ligger

⁷⁷ Avsnitt 4.1 i [det gemensamma företaget EuroHPC:s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022](#).

⁷⁸ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) fortfarande efter när det gäller att uppnå sitt rekryteringsmål om 39 nya anställda i slutet av 2023.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.9.27. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *[bilagan](#)*.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2020	I slutet av 2020 hade det gemensamma företaget varken utvecklat tillförlitliga förfaranden för validering och bestyrkande av naturabidrag eller inrättat ett lämpligt redovisningsförfarande för dessa naturabidrag. Denna situation innebär att det gemensamma företaget inte kan förvalta, övervaka och rapportera om uppnåendet av miniminivån för naturabidrag.	Under 2022 prioriterade det gemensamma företaget inte genomförandet av bestyrkande- och redovisningsförfaranden för naturabidrag, eftersom sådana endast krävs vid tidpunkten för slutförandet av de pågående Horisont 2020-projekten.	Pågår
2	2021	Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har EuroHPC ännu inte betalat in dessa avgifter. I enlighet med tjänsteföreskrifterna ⁷⁹ och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av	EuroHPC betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning. Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder	Har genomförts

⁷⁹ Artikel 83a.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
		intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företagets totala intäkter. För EuroHPC är denna procentandel 41,2 %. Men i EuroHPC:s stadgar anges att EU ska stå för 100 % av det gemensamma företagets administrativa kostnader. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.	avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företagets ansvarsområde.	
3	2021	I slutet av 2021 hade de privata medlemmarna endast rapporterat naturabidrag på 4,2 miljoner euro. Följaktligen är risken stor att det gemensamma företaget inte kommer att ha uppnått det mål på 420 miljoner euro i bidrag från privata medlemmar som fastställs i det gemensamma företagets inrättandeförordning vid slutet av genomförandet av de projekt som stöds.	I slutet av 2022 ökade de privata medlemmarnas bidrag endast till 11 miljoner euro (se punkterna 3.9.15–3.9.17).	Pågår
4	2021	När det gäller det gemensamma företagets tillgängliga budget för operativa projekt 2021 var genomförandegraderna för åtagande- och betalningsbemyndiganden för drift (avdelning 3) 2 % respektive 47 %. Den mycket låga genomförandegraden för åtagandebemyndiganden förklaras till stor del av den försenade starten av det gemensamma företaget inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 i juli 2021 och kommissionens och de deltagande staternas överföring av medel på 700 miljoner euro till det	Under 2022 påverkade det gemensamma företagets långdragna process i samband med förvärv av superdatorer i hög grad genomförandet av driftsbudgeten (se punkt 3.9.20).	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
		gemensamma företaget i december 2021. Förseningar inom värdenheterna och problem med leveranser av nyckelkomponenter bidrog också till den låga genomförandegraden.		
5	2020 och 2021	När det gäller de administrativa åtagande- och betalningsbemyndigandena (avdelningarna 1 och 2) tog det gemensamma företaget inte tillräcklig hänsyn till omfördelningen av de betydande beloppen av utnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år i planeringen av sin administrativa budget. För samtliga budgetavdelningar utnyttjades dessutom inte de omfördelade budgetanslagen från tidigare år före årets nya anslag.	Situationen fortsatte under 2022 (se punkt 3.9.21).	Pågår
6	2020 och 2021	Under 2020 utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan för att genomföra de återstående åtgärderna enligt de 17 principerna i kommissionens ram för intern kontroll under 2021. Men på grund av att viktig administrativ personal saknades hade det gemensamma företaget ännu inte godkänt flera viktiga åtgärder för intern kontroll inom de tidsfrister som fastställts i handlingsplanen för 2021. Dessa förseningar ökade det gemensamma företagets interna kontrollrisk för 2021.	2020 års handlingsplan hade ännu inte slutförts i slutet av 2022. 2023 rekryterades en internkontrollansvarig som övervakar detta.	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
7	2021	De ytterligare resursbehoven i samband med införandet av det planerade systemet för central förvaltning av finansiella bidrag bedömdes varken av kommissionen eller ingick i det gemensamma företags ursprungliga uppskattningar av personalresurser för genomförandet av det gemensamma företags nya agenda för forskning och innovation.	Åtgärderna ligger utanför det gemensamma företags ansvarsområde.	Har genomförts
8	2020 och 2021	Den osäkra personalsituation som vi observerade i det gemensamma företaget 2020 förvärrades. Enligt den nya inrättandeförordning som antogs i juli 2021 utvidgades det gemensamma företaget avsevärt och kommer att behöva genomföra mer än 7 miljarder euro i medel inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027. Därför måste det anställa ytterligare 39 personer fram till 2023. Det gemensamma företaget hade endast 15 anställda (fyra tillfälligt anställda och elva kontraktsanställda) i slutet av 2021 och står inför stora personalproblem i samband med hanteringen av dessa nya rekryteringar, utöver de nya administrativa och operativa processer som ännu inte har inrättats. Slutligen kan den höga andelen kontraktsanställda leda till en betydande personalomsättning inom den närmaste framtiden, vilket ytterligare ökar trycket på det gemensamma företags osäkra personalsituation.	I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget rekryterat åtta nya anställda, men det uppnådde inte sitt mål att rekrytera 30 nya anställda före utgången av 2022. Det ligger därför långt efter när det gäller att uppnå sitt rekryteringsmål om 39 nya anställda i slutet av 2023 (se punkterna 3.9.24 – 3.9.26). Andelen kontraktsanställda var fortsatt hög och uppgick till 70 % i slutet av 2022.	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
9	2020 och 2021	Det gemensamma företaget hade ännu inte inlett rekryteringsförfarandet för tjänsten som chef för administration och ekonomi. Dessutom hade det gemensamma företaget endast en erfaren projektansvarig som förberedde och förvaltade alla infrastrukturprojekt och en annan erfaren tjänsteman som förvaltade åtgärderna i samband med ansökningsomgångarna inom Horisont 2020 och Horisont Europa. Avsaknaden av nyckelpersonal får negativa konsekvenser för det gemensamma företagets driftskontinuitet och uppnåendet av dess mål, särskilt eftersom det kräver högkvalificerad personal med mycket specifika kunskaper.	Rekryteringsförfarandena för de ledande befattningarna som chef för strategi och styrning respektive och ekonomi inleddes först i slutet av 2022 respektive under första halvåret 2023 (se punkterna 3.9.24 – 3.9.26).	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Det gemensamma företagets svar

3.9.11. Det gemensamma företaget EuroHPC bekräftar revisionsrättens iakttagelse och kommer att vidta åtgärder inför nästa års redovisning.

3.9.21. Vi vill understryka att det sena antagandet av det gemensamma företagets nya inrättandeförordning gjorde det omöjligt för oss att genomföra vår ambitiösa rekryteringsplan.

3.9.23. Vi har vidtagit följande åtgärder. Vi har begärt att stödmottagaren i framtiden 1) ska tillhandahålla detaljerad styrkande dokumentation om personalförvaltning och personalkontrakt för alla projekt inom ramen för periodisk rapportering, 2) i samband med slutbetalningen ska återkräva skillnaden mellan rapporterade insatser och dokumenterade insatser samt 3) ska utföra ytterligare kontroller om det anses nödvändigt.

Det gemensamma företaget med verksamhet inom Euratom

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

3.10. Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Inledning

3.10.1. Det europeiska gemensamma företaget för den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) och utveckling av fusionsenergi, *Fusion for Energy (F4E)*, inrättades i april 2007 för en period på 35 år⁸⁰. En av det gemensamma företagets huvuduppgifter är att förmedla Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) bidrag till den internationella fusionsenergiorganisationen för Iter (Iterorganisationen, Iter-IO) som ansvarar för genomförandet av Iterprojektet. De största fusionsanläggningarna ligger i Cadarache i Frankrike, men det gemensamma företaget har sitt säte i Barcelona.

3.10.2. Dess grundande medlemmar är Euratom, som företräds av kommissionen, och medlemsstaterna i Euratom.

3.10.3. *Tabell 3.10.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.10.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2022	2021	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	844,0	764,8	10 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	981,2	1 069,9	-8 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	436	441	-1 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.10.4. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom F4E:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan **156** utgör en integrerad del av uttalandet.

⁸⁰ Rådets beslut 2007/198/Euratom om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – oberoende revisorns rapport

Uttalande

3.10.5. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper, som består av årsredovisningen⁸¹ och rapporterna om budgetgenomförandet⁸² för det budgetår som slutade den 31 december 2022,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.10.6. Vi anser att det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁸¹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁸² Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.7. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.8. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Upplysningar av särskild betydelse

3.10.9. Utan att det påverkar uttalandet i punkterna **3.10.6–3.10.8** vill vi hänvisa till punkterna **3.10.12–3.10.14**, där det anges att det gemensamma företaget F4E i sin årsredovisning för 2022 redovisar uppskattade totala kostnader för att fullgöra sina leveransskyldigheter för Iterprojektet ("kostnadsuppskattning för slutförande") på 19,1 miljarder euro (i 2022 års penningvärde). 2022 års kostnadsuppskattning för slutförande bygger dock fortfarande på 2016 års delmål och kostnadsantaganden och kommer att bli föremål för en omfattande revidering när det nya referensscenariot och kraven för Iterprojektet har slutförts, godkänts av Iterrådet och formellt meddelats det gemensamma företaget F4E.

3.10.10. Vi vill hänvisa till punkt d under inledningen i årsredovisningen som rör effekterna av den internationella situationen, som beskriver vilka effekter covid-19-pandemin och anfallskriget mot Ukraina har haft på F4E:s verksamhet.

3.10.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Iakttagelser om kostnadsuppskattningen för slutförandet av Iter

3.10.12. Det gemensamma företagens uppskattning av den totala kostnaden för att fullgöra dess leveransskyldigheter i samband med Iterprojektet (kostnadsuppskattning för slutförande) bygger på Iters nuvarande referensscenario från november 2016 och inbegriper kostnaderna för uppbyggnads- och driftsfasen fram till 2035 samt avvecklings- och avaktiveringsfasen fram till 2042. I slutet av 2022 uppskattade det gemensamma företaget denna totala kostnad till 19,1 miljarder euro (i 2022 års penningvärde). Totalkostnaden består av de totala betalningar som gjorts fram till slutet av 2022, som uppgick till 9,2 miljarder euro, och uppskattningen av framtida betalningar, vilka bedöms uppgå till 9,9 miljarder euro (i 2022 års penningvärde).

3.10.13. I november 2022 enades Iterrådet vid sitt 31:a möte om en uppdatering av referensscenariot. Vid sitt 32:a sammanträde den 21–22 juni 2023 gav rådet Iters generaldirektör i uppdrag att lägga fram ett förslag till ett uppdaterat referensscenario för Iter som ska granskas och godkännas 2024.

3.10.14. Eftersom uppdateringsprocessen av Iters nuvarande referensscenario för 2016 drar ut på tiden, baseras de långsiktiga planeringsberäkningarna, som redovisas i årsredovisningen för 2022 (inklusive kostnadsuppskattningen för slutförande), fortfarande på 2016 års delmål och kostnadsantaganden. Dessa uppskattningar kommer dock att bli föremål för en omfattande revidering när det nya referensscenariot och kraven för Iterprojektet har slutförts, godkänts av Iterrådet och formellt meddelats det gemensamma företaget F4E.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av driftsbudgeten för 2022

3.10.15. Under 2022 genomförde det gemensamma företaget F4E 45 % av sin budget för åtaganden och 91 % av sin budget för betalningar. Det gemensamma företaget minskade dock budgeten för driftsbetalningar med 92 miljoner euro med hjälp av en ändringsbudget och överförde dessutom 9,5 miljoner euro från sin budget för driftsbetalningar till den administrativa budgeten (löner) för att finansiera F4E:s pensionsförpliktelser gentemot kommissionen.

3.10.16. Den låga genomförandegraden berodde på att den operativa verksamheten på både Iter-IO- och F4E-nivå hade mattats av, främst till följd av covid-19-krisens efterdyningar, anfallskriget mot Ukraina och den senaste tidens frågor avseende den tekniska utformningen av Iterprojektets nuvarande monteringsfas.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Brister i genomförandet av den administrativa budgeten för 2022

3.10.17. F4E:s administrativa budget upprättas i form av icke-differentierade anslag. Administrativa åtaganden som grundar sig på administrativa avtal och skyldigheter för vilka betalningar inte har gjorts vid årets slut får därför överföras till påföljande år för utbetalning.

3.10.18. I slutet av 2022 var genomförandegraden 63 % för årets budget för administrativa utgifter (avdelning 2), vilket var lågt. Samtidigt var andelen förfallna åtaganden som överfördes från föregående år hög, i genomsnitt 20 %.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

Instabilitet inom den högsta ledningen

3.10.19. Det gemensamma företags högsta ledning befann sig i en stor omvandlingsfas i slutet av 2022. När F4E:s direktör lämnade företaget i juni 2022 och F4E:s chef för avdelningen för strategin med bredare inriktning utsågs till generaldirektör för Iter-IO i september 2022 tillsattes nya personer på fyra av det gemensamma företags sju befattningar inom den högsta ledningen. Under 2022 tillsattes tre chefstjänster (inklusive tjänsten som direktör) genom tillförordnanden med hjälp av interna förflyttningar, och ytterligare en tillsattes genom nyrekryterad personal. I slutet av augusti 2023 hade dessutom två högre chefer gått i pension (chefen för affärsavdelningen och avdelningen för Iterprogrammet). Denna situation innebär en ökad risk för det gemensamma företaget F4E:s sunda förvaltning och kontinuitet vid en tidpunkt då erfarna personer inom den högsta ledningen kommer att behöva genomföra ITERS nya referensscenarier, som kommer att inverka stort på F4E:s verksamhet och förväntas godkännas 2024.

Brister i det gemensamma företags riskhanteringssystem

3.10.20. Trots F4E:s omfattande riskhanteringsverksamhet återspeglade företags senaste riskbedömning inte risker i samband med betydande händelser som redan identifierats och påverkat det gemensamma företags verksamhet under andra halvåret 2022. Riskerna omfattade förändringar inom den högsta ledningen, det faktum att den operativa verksamheten hade mattats av, vilket ledde till en lägre budgetgenomförandegrad, förseningar i upphandlingar och att ITERS referensscenario förväntades revideras. Denna situation gör det svårare för F4E:s högsta chefer att fatta ändamålsenliga beslut i rätt tid och det kan ha en negativ inverkan på huruvida det gemensamma företaget uppnår delmålen för sina projekt.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Brister i det gemensamma företagens kontraktsförvaltning

3.10.21. År 2013 ingick F4E ett kontrakt till ett värde av 500 miljoner euro för projektering av, utrustning till och installation av ITERS nukleära och icke-nukleära anläggningar. På grund av oro för de ökande kostnaderna för tjänster i samband med nukleär projektering och utrustning och missnöje med entreprenörens framsteg och effektivitet i fråga om återstående arbeten på de icke-nukleära anläggningarna införde F4E och ITER-IO i december 2020 en strategisk utvecklingsplan. Enligt denna plan övervägde man alternativa upphandlingsstrategier, till exempel att upphandla tjänsterna som rörde utrustning på nytt eller att lägga över återstående arbeten på andra entreprenörer, och en bedömning av de potentiella konsekvenserna i förhållande till kostnaderna och tidsplanen för leveranserna. I februari 2021 lämnade entreprenören in ett ersättningsanspråk till F4E på sammanlagt 150 miljoner euro för tjänster i samband med nukleär projektering och utrustning, och i september 2021 ett annat ersättningsanspråk på 30 miljoner euro för återstående arbeten på de icke-nukleära anläggningarna. Det gemensamma företaget anlät externa juridiska experter för att undersöka möjligheten med alternativa strategier för upphandling. Utifrån experternas riskanalys och återkoppling löste det gemensamma företagens direktör ärendet med entreprenören avseende de tjänster som rörde nukleär projektering och utrustning genom att slutreglera en betalning på 75 miljoner euro som betalades av det gemensamma företaget i slutet av 2022. När det gäller byggentreprenaden för de icke-nukleära anläggningarna beslutade F4E däremot att inte ingå en medlingsöverenskommelse, vilket gjorde att entreprenören inledde en tvist.

3.10.22. I vår analys av dokumentationen om kontraktets genomförande framkom brister i det gemensamma företagens förvaltning av kontraktet. I synnerhet bedömde inte F4E på korrekt sätt effekterna av de beordrade kontraktsändringarna eller entreprenörens väsentliga överträdelser med avseende på fullgörandet av kontraktet. Detta ledde till olika tolkningar och meningsskiljaktigheter parterna emellan i fråga om byggentreprenadernas omfattning, tidsplaner och projektkrav. Vidare drog de juridiska experterna slutsatsen att det gemensamma företaget, till följd av hur respektive kontraktsbestämmelser hade utformats, inte kunde säga upp kontraktet för att själv utföra de avbrutna byggentreprenaderna eller se till att arbetena utfördes av andra entreprenörer. Eftersom entreprenören saknade en korrekt tidsplanering och F4E saknade projektdokumentation kunde det gemensamma företaget inte tydligt fastställa entreprenörens ansvar. Dessa brister påverkade allvarligt uppnåendet av målen i kontraktet och kan, om de inte åtgärdas, även påverka F4E:s övriga operativa verksamhet med tanke på de betydande ändringar av pågående komplexa kontrakt som kan komma att krävas till följd av ITERprojektets uppdaterade referensscenario.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.10.23. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
1	2019	En extern expertpanel gör varje år en bedömning av det gemensamma företaget. Expertpanelen identifierade flera problem och risker som gällde den högsta ledningen och företagskulturen. Om man inte hittar en lösning på denna situation kan det påverka personalens prestationer negativt.	Iakttagelserna avser det gemensamma företaget F4E:s (åttonde) årliga bedömningsrapport för 2019. Under 2022 hade det gemensamma företaget F4E genomfört rekommendationerna om F4E:s utmaningar på ledningsnivå.	Har genomförts

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
2	2019	<p>På grund av tjänsteförteckningens begränsningar när det gäller tjänstemän använder F4E i allt större utsträckning kontraktsanställd eller inhyrd personal. År 2019 motsvarade sådan personal cirka 62 % av det gemensamma företagens tjänstemän. Situationen innebär väsentliga risker för det gemensamma företaget såsom svårigheter att behålla nyckelkompetenser, otydlig ansvarsskyldighet, eventuella rättsliga tvister och lägre personaleffektivitet på grund av den decentraliserade förvaltningen.</p>	<p>Under 2022 inrättade det gemensamma företaget en arbetsgrupp för att bedöma den höga användningen av externa resurser i syfte att bättre planera och motivera behovet av dem.</p> <p>Enligt tjänsteförteckningen för 2023 förstärktes dessutom det gemensamma företagens ordinarie personal med ytterligare tio tjänster för tillfälligt anställda och genom omvandlingen av 15 tjänster för kontraktsanställda till tjänster för tillfälligt anställda. De risker som identifierats kommer att åtgärdas av ett projekt som genomförs av det gemensamma företagens externa tjänsteleverantör och som planeras vara slutfört i slutet av 2023. Under 2023 tog det gemensamma företaget initiativet till att inrätta en funktion för personalplanering och göra en allmän översyn av dess personalpolitik. Trots det kräver den typ av projektverksamhet och den arbetsbörda som det gemensamma företagens verksamhet för närvarande genererar väsentligt stöd från den externa tjänsteleverantören.</p>	Pågår

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
3	2021	<p>Sedan januari 2016 ska gemensamma företag betala en del av arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem. Eftersom kommissionen varken har förutsett dessa utgifter i de gemensamma företagens budgetar eller formellt begärt att betalningarna ska göras har F4E ännu inte betalat in dessa avgifter.</p> <p>I enlighet med tjänsteföreskrifterna⁸³ och kommissionens vägledning ska den årliga arbetsgivaravgiften för varje gemensamt företag beräknas som en procentandel av intäkterna från länder utanför EU i förhållande till det gemensamma företagets totala intäkter. För F4E är denna procentandel 20 %. Men enligt bestämmelserna i F4E:s stadga får totalbeloppet för medlemskapsbidragen inte överstiga 10 % av det gemensamma företagets årliga administrativa kostnader. Genom att dessa motstridiga rättsliga bestämmelser förekommer finns en risk att det görs olika tolkningar med olika ekonomisk inverkan.</p>	<p>F4E betalade in den aktuella arbetsgivaravgiften till EU:s pensionssystem för år 2022 enligt kommissionens faktura. Beräkningen av den årliga avgiften baserades på kommissionens vägledning.</p> <p>Iakttagelsen anses därför ha genomförts. Ytterligare åtgärder avseende motstridiga rättsliga bestämmelser ligger utanför det gemensamma företagets ansvarsområde.</p>	Har genomförts

⁸³ Artikel 83a.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
4	2021	Under 2020 och 2021 har det gemensamma företaget också varit föremål för regelbundna årliga bedömningar av externa experter och intensiva internrevisioner som omfattat de flesta av dess kritiska verksamhetsområden. Genomförandet av avhjälpan åtgärder för att ta itu med de identifierade riskerna och som svar på revisioner och bedömningar, resulterade i en ökning av den administrativa bördan utan bevis för att de ytterligare kontrollerna var effektiva eller hade förbättrat systemet.	Under 2022 inleddes ingen ny årlig bedömning av F4E. I slutet av 2022 genomförde det gemensamma företaget F4E 50 % av rekommendationerna i den nionde årliga bedömningen och 25 % av den tionde årliga bedömningen. När det gäller internrevisionstjänstens revisioner av F4E genomförde det gemensamma företaget alla pågående rekommendationer 2022, med undantag för två viktiga rekommendationer om styrning och metoder för projektledning som genomfördes under första kvartalet 2023.	Pågår

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Iakttagelsens nummer	Året för vår iakttagelse	Vår iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och/eller annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för vår iakttagelse (Pågår / Har genomförts)
5	2021	<p>I november 2021 gick F4E:s personal ut i strejk. Enligt interna och externa bedömningar av företagsledningen och flera interna enkätundersökningar var de huvudsakliga skälen till den försämrade arbetsmiljön vid det gemensamma företaget brister på chefsnivå (t.ex. bristande insyn och dysfunktionellt beslutsfattande samt avsaknad av social dialog). Vidare bidrog den oproportionerliga användningen av externa personalresurser till ökade utmaningar och risker för arbetsmiljön. Kommissionen meddelade att 2022 års årliga bedömning av F4E uteslutande kommer att inriktas på personalförvaltningsfrågor.</p>	<p>Den tionde årliga bedömningsrapporten innehöll två rekommendationer om det gemensamma företagens personalförvaltning. Under 2022 godkände det gemensamma företagens styrelse en handlingsplan för att genomföra dem. Det gemensamma företaget hade genomfört den första rekommendationen om en bättre profil för F4E:s direktörstjänst fullt ut i juni 2023 och planerar att slutföra genomförandet av den andra rekommendationen om att öka personalens medbestämmande senast i slutet av 2023. År 2023 avslutade det gemensamma företagens gemensamma arbetsgrupp sin analys av det gemensamma företagens arbetsmiljö och inledde en uppföljning av enkätundersökningen som bedömde de psykosociala riskerna.</p>	Pågår

Det gemensamma företagets svar

3.10.18. F4E vill påpeka att den genomsnittliga andelen förfallna administrativa åtaganden på 20 procent som överfördes från 2021 till 2022 främst berodde på de preliminära åtagandena. Genomförandegraden för den slutliga administrativa budgeten för 2021 var 98,5 procent i slutet av 2022, vilket var i samma storleksordning som de föregående åren.

3.10.19. Det bör noteras att de tillförordnade cheferna för avdelningarna för Iter-leverans och för strategin med bredare inriktning och chefen för avdelningen för projektledning är högre befattningshavare med nödvändiga färdigheter och kunskaper samt relevanta erfarenheter för att utföra sina uppgifter. Dock kanske statusen som "tillförordnad" har gjort att de inte fullt ut har kunnat hantera förändringar utifrån ett perspektiv på medellång sikt.

3.10.20. F4E håller för närvarande på att införa en ny ram för att underlätta snabb konsolidering till risksammanfattningsnivån och öka synligheten för portföljriskhanteringsverksamheten, vars första rapportering presenterades för F4E:s ledningsnivåer i juni/juli 2023.

- Förseningar vad gäller upphandlingar: De relaterade riskerna fångas upp i riskregistren på projekt- eller programnivå snarare än på nivån för upphandlingshanteringsfunktionen.
- Revideringen av referensscenariot för Iter-IO skulle kunna påverka genomförandet in natura (F4E-projekt) eller Euratoms kontantbidrag till Iter-IO:
 - Genomförandet in natura bör föras in i riskregistret på projektnivå. Det finns också möjligheter till en minskning av riskomfattningen, till exempel när det gäller "heta celler" (hot cell-anläggningar).
 - Euratoms kontantbidrag till Iter-IO: Ägaren av denna risk är Euratom i dess roll som medlem i Iterrådet. Denna risk ingår inte heller i kostnadsuppskattningen för slutförändret som presenterats för F4E:s styrelse.

3.10.22. F4E har redan vidtagit åtgärder för att se till att de problem som uppstod under genomförandet av kontraktet inte upprepas. Till att börja med var detta ett av de första Fidic-kontrakten ⁸⁴ som upprättats av F4E, och denna typ av kontrakt används bara inom byggnadsprogrammet. När F4E fick kännedom om bristerna i hanteringen av förseningar förstärkte det kontraktsbestämmelserna i det nya standardkontraktet. Dessutom håller F4E på att förbereda en workshop för personalen som arbetar med rättslig, kommersiell och teknisk förvaltning samt projektledning för att öka deras medvetenhet om vikten av en korrekt planeringshantering för att hantera avvikelser och anspråk från alla berörda parter och för att

⁸⁴ Fidic-kontrakt är tekniska avtal som styr byggprojekt. De är ledande inom den globala byggsektorn och tas fram och offentliggörs av International Federation of Consulting Engineers (eller Fidic, [förkortning som bygger på det franska namnet]), som är en internationell standardiseringsorganisation för byggt teknik och teknisk konsultverksamhet.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

ytterligare förbättra kontraktsbestämmelserna samt rutinerna och förfarandena för planeringshantering. Denna åtgärd, som ska genomföras i slutet av 2023, förväntas ytterligare förbättra F4E:s verktyg för planeringshantering och öka de resurser som anslås på detta område.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Mihails Kozlovs som ordförande, i Luxemburg den 26 september 2023.

För revisionsrätten

Tony Murphy
ordförande

Förkortningar

BBI	Det gemensamma företaget för biobaserade industrier.
Clean Sky	Det gemensamma företaget Clean Sky.
ECCC	Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning.
Ecsel	Det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap.
Eppo	Europeiska åklagarmyndigheten.
Ett cirkulärt, biobaserat Europa	Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa.
EUF-fördraget	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
Euratom	Europeiska atomenergigemenskapen.
EuroHPC	Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem.
Europas järnvägar	Det gemensamma företaget för Europas järnvägar.
F4E	(Fusion for Energy) det gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi.
FCH	Det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas.
FSE	Fonden för ett sammanlänkat Europa.
Förnybar vätgas	Det gemensamma företaget för förnybar vätgas.
GD Forskning och innovation	Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation.
GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik	Europeiska kommissionens generaldirektorat för kommunikationsnät, innehåll och teknik.
GD Transport och rörlighet	Europeiska kommissionens generaldirektorat för transport och rörlighet.
Global hälsa EDCTP3	Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (efterträdare till tidigare partnerskap mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning, EDCTP).
IAS	Kommissionens tjänst för internrevision.
IMI	Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel.
Initiativet för innovativ hälsa	Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa.

ISA	Ifacs internationella revisionsstandarder.
Issai	Internationella standarder för högre revisionsorgan som utarbetats av Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai).
Iter	Den internationella termonukleära experimentreaktorn.
Iter-IO	Den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet.
Olaf	Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.
Ren luftfart	Det gemensamma företaget för ren luftfart.
Sesar	Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet.
Shift2Rail	Det gemensamma företaget Shift2Rail (europeiskt järnvägsinitiativ).
Sjunde ramprogrammet	Sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (2007–2013).
Smarta nät och tjänster	Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster.
Viktig digital teknik	Det gemensamma företaget för viktig digital teknik.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2023

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande av handlingar fastställs i [beslut nr 6-2019](#) om revisionsrättens policy för öppna data och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella [licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att det är tillåtet att återanvända innehållet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du återanvänder revisionsrättens innehåll får du inte förvansa den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av återanvändningen.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå